

A mai szám ára 20 fillér.

VASÁRNAP, 1932 NOVEMBER 6.

XXX. ÉVFOLYAM 251. SZAM.

Debreceni

# Független Ujság

politikai napilap

előfizetési ár: egész évre 26.-félévre 14.-negyedévre 7.- egy óra 240 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

felelős szerkesztő: **farkas Lajos**  
felelős kiadó: **Thury Levente**

a debreceni független Ujság: független politikai napilap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. Telefon számok: 19-20 és 32-12

## TOVÁBB A RÉGI ÚTON!

A Debreceni Független Ujság máától kezdve új kezekbe került. A Hegedűs és Sándor Rt., amely a legnehezebb időkben, a lap régi tradícióihoz méltó hűséggel a nemzeti eszme és a polgári világnézet iránt, a fenyegető veszedelmektől soha vissza nem riadva, tízenégy esztendeig vezette a Debreceni Független Ujságot, a lapot régi munkatársa, Thury Levente kiadásába bocsátotta át.

Thury Levente, a lap új felelős kiadója, tízenkét esztendeig volt a Debreceni Független Ujság munkatársa s ez idő alatt szívvel-lélekkel összeforrott ezzel a lapvállalattal, amely soha le nem tért a polgári demokrácia nyilegyenes országútjáról. A legnehezebb tízenkét esztendőt eltöltötte Debrecenben, az igazi magyar nemzeti érzés, a demokrácia, a humanizmus, a polgári eszmékör szolgálatában — talán nem is kell több ajánlólevél arra, hogy Thury Levente kiadásában nem lesz más a Debreceni Független Ujság, mint volt; hogy az az út, amely ma megnyílik a Debreceni Független Ujság előtt, nem lesz más, mint volt a régi út, amelyen a debreceni polgárság öntetlen, öntudatos, lelkes, nagy tömegeit vezette ez a lap.

A régi úton, tovább, a lap mellett maradnak kipróbált, kitudó munkatársai, élükön Farkas Lajos felelős szerkesztővel, akinek elvhűsége és bátorsága épúgy nem rendül meg az egyre szélesebbre nyíló új úton, amint szilárd maradt azokon a kockázatos, szakadékos ösvényeken is, amelyeken a Debreceni Független Ujság élen eddig haladt.

Egyre gyarapodó olvasótáborunk, előfizetőink — ezt biztosan reméljük — nem hagynak el bennünket. A mi utunk: a magyar élet igazságainak hirdetése a boldogabb, szebb, országépítő s alapozó magyar jövődért. Kemény küzdelmeinknek végcélja az a kossuthi Magyarország, amelynek határain belül a Kárpátoktól az Adriáig minden becsületes, dolgozó magyarnak jut majd elég jog, kenyér és szabadság.

Ezen az úton pedig minden józan gondolkozású magyar embernek követni kell bennünket.

## Végigárvereztetem a várost!

— mondta Vásáry polgármester, mert a közigazgatási bizottságban indítvány hangzott el, hogy az adóhátralékok miatt a várost és tisztviselőit személyükben tegyék anyagilag felelőssé

A polgármester az ország közvéleményéhez felebbez, mert Debrecen polgársága eddig kitüntetéssel érdemlő igyekezettel fizette az adóját

Debrecen város közigazgatási bizottságának mai ülésén Öry István kérdésére Kóródy István pénzügyigazgató kijelentette, hogy az elemi károk után járó adóleírások olyan nagy számban fordultak elő, hogy azokkal az éjt-napot egyggyé téve dolgozó tisztviselők már mindig nem tudottak kész lenni.

A késelemért azonban a gazdák-nak nem történt kár.

Javasolta a pénzügyigazgató, hogy miután október végéig, az első kerületben 116, a második kerületben 76, a harmadik kerületben 100, a negyedik kerületben 85, az ötödik kerületben 89, a hatodik kerületben 95, a hetedik kerületben 89% az adóhátralék, a közigazgatási bizottság

mondja ki Debrecen város, dr. Balla Bertalan, Szöke János, Némethy István, Szabó József, Lovász László, Balogh Kálmán, Várady Károly és Sarkady István tisztviselők ellen az adóügyi felelősséget.

Ez — sajnos — elkerülhetetlen.

A bizottság

tagjai mélyszéles hallgatással fogadtak, dr. Vásáry István polgármester válaszolt. Elsősorban — mondotta — egy kérdést kell intéznie a pénzügyigazgatóhoz: vajjon a város és a tisztviselők készfizető kezeségi kötelezettségben állanak-e az állammal szemben azokért az adófizetőkért, akik képtelenek az adójukat megfizetni, mert

ha a Nemzeti Bank minden bankjegye az adózók zsebében volna, vajjon ki tudná-e fizetni az adójukat?

Szerinte a megdicsért tisztviselőket nem lehet azután az emberfeletti munka után, amelyet végeztek és végeznek, ilyen borzasztó megbélyegzéssel illetni és rájuk az anyagi felelősséget kimondani. Ha ők hibásak lennének, akkor egész más volna a helyzet. A morál és a jogrendszer feltartatása volna, ha ezekre most az anyagi felelősséget kimondanák, anélkül, hogy hibásak lennének. Szerinte az összeállított adatok sem fedik a tényeket. Így köztudomású máris, hogy például

az első kerületben a kivetett adó 29 százalékát nem lehet behajtani sohasem

és így ezt most a tisztviselő fizesse meg, mert itt tulzott kivetés áll fenn, vagy pedig közben az adózó tönkrement. Sajnos, hogy a pénzügyi igazgatás központja úgy látszik nem bír tudomással a folytonosan s nagyon súlyosbodó közigazgatási helyzetről.

Tavaly 4,577.000 pengőt fizetett be Debrecen város adózó polgársága adóban, ez év tíz hónapja alatt pedig októberig 4,491.000 pengőt fizetett be. A különbség tehát 85.000 pengő.

Pedig a közigazgatási helyzet és az általános állapot bizonyára nemcsak ilyen mértékben romlott a múlt év óta. Amelyik polgárság így tesz eleget kötelezettségének, szabad-e áldozatkészségét azzal jutalmazni, hogy a maga jogi személyiségében teszik anyagilag felelőssé?

Ez a polgárság sokkal inkább megérdemelné azokat a kitüntéseket, amelyeket olyan bőségesen osztogatnak.

Ugy látszik, nem tudják odafenn, hogy amíg a Dunántúlon 14 méterháza buza

(Folytatása a második oldalon.)

## Ahol nagy az inség, közel a segítség

Irta: Kontsek Géza.

A világ teremtése óta mindig voltak kisebb-nagyobb világrengető katalizmák, amelyek pusztító nyomort hoztak az emberiségre. — Rossz termés, háborúk, pestis, kolera, dögvész, a történelem igazolása szerint nyomorba éhhalálba kergették az emberiséget.

Ha azonban kutatjuk, hogy mi szüntette meg s mi térítette el az emberi ségről a sujtó világ csapást: mindannyiszor bebizonyosodik, hogy vagy egy jó termés: tehát kenyér; vagy az arany: tehát a pénz megjelenése. — Ez a két nagy hatalom szüntette meg mindenkor a multban az éhínséget és az emberiség nyomorának mindig ezen két tényező vetett véget.

Nem tagadhatja senki, aki ép elmével és nyitott szemmel él a mai világon, hogy most mi épen ily történelmi nevezetességű pusztulásban vagyunk, sőt elérkeztünk nyomoruságunk legvégső pontjára, amely után csak a „nihil” következik. — Nemsokára kitárol előttünk is az a kapu, amelynek fejján „itt hagyjatok fel minden reménnyel” sötétlik s jaj azoknak, akik ezt átlépni kényszerülnek.

Nem tagadható, hogy a mi magyar gazdasági válságunk kapcsolatos az általános világ válsággal, okolni ezért senkit sem lehet, de azt bátorodom tagadni, hogy annak súlyán ne lehetett volna már könnyíteni s a nyomort valamennyire elviselhetővé tenni.

Mostanában országos vezetőink apraja, nagyja, egyértelműen elismerik, hogy nyomorban az ország s elviselhetlenségig fokozódik az inség minden vonalon.

Mi tehát a legsürgősebb tenni való? Százados vagy akár évezredek tanúságra hivatkozva elő kell venni a régi erceptet, amellyel az inségeket időtlen idők óta intézik.

Kenyeret és munkát, illetve pénzt kell adni a nép közé s akkor azonnal enyhülni fog a helyzet s rövidesen megszűnik a sorvasztó baj.

Nem akarok világért sem a történelemért valakit sorsunk irányítói közül vádolni, de nézzük mit tettek eddig nálunk a nyomor megszüntetése érdekében.

Először is telemelték minden vonalon az adókat, tehát még azt a kis forgalomban lévő pénzt is csökkentették, másodsor leszállították a legnagyobb fogyasztó osztály keresetét s ezzel további pénz elvonás történt. — Itt a helyzet rosszabbodásának a kulcsa, amelyről illetékes helyen javulást vártak, de amely ellenkezőleg súlyos veszteségek és csapások kuforrá lett.

A történetek képletesen a következőképpen fejezhetők ki: Az történt, hogy a súlyosan vérző társadalmat tovább két érvágással próbálták gyógyítani, pedig észszerű talán az lett volna, hogy inkább vért adtak volna szegények.

Helytelen volt tehát minden létező pénzfórást bedugni, sőt még a gyéren csörgedező és megapadt jövedelmeket nagyobb kiadásokkal sújtani.

En már több, mint egy éve felemeltem szerény szavamat, úgy e lap hasábjain, mint illetékes faktorok előtt: Budapesten az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés révén, a Nemzeti Bank főtanácsánál s városunk közgazdasági tanácsában, hogy a már akkor teljes erejében kibontakozó nyomor ellen, csak egyedüli egy szer létezik, még pedig a fizetési eszközök legális szaporítása, minden egyéb más intézkedés csak kendőzés, öncsalás, amely a megmerevedett gazdasági életet ideig-óráig még elevennek tünteti fel, de hamar ki fog derülni, hogy a kendőzés halottat takar.

A megdermedt közgazdasági életünk feltámasztására ma is csalthatatlan és egyedüli arcanum: csak a pénz lehet, mert hiába: minden ellenvéleménnyel szemben fentartom azon véleményemet, hogy nyomort egyedül csak pénzzel lehet enyhíteni és végleg megszüntetni.

Előbbi cikkeimben s illetékes helyre adott fejtegetéssimben bőven foglalkoztam, miként lehetne a Magyar Nemzeti Bank alapítójának felemelése által egy egészséges és jól fundált pénzhez jutni, amely függetlenül a külföldtől szórhatná áldásait a teljesen elgyengült magyar gazdára, kereskedőre, iparosra egyaránt, — de ami eddig történt, csak irott malaszt, jámbor óhajlás, részben jóindulatu szemfényvesztés, amely semmivel sem ér többet a „ráolvasásnál”.

Külön intézkedést igényelnének továbbá a bankok, hogy az annyira szükséges pénzforgalmat megindítsák s eltérjenek onos-untalan hangoztatott jelszavaiktól, hogy „ma mindenki rossz” és nincs kinek hitelezni stb. — Ez sok esetben maliciozus, részben rosszindulatu tulzott beállítást, mert amennyire igaz, hogy sok a rossz pénzügyénylő, annyira vitán felül álló hogy még ma is több a jó, mint a rossz, hitelt kereső. — Csak a nemzeti erők megmentése szempontjából megértéssel kellene az ügyet kezelni.

Bankjaink tulzott hitel megvonása és tartózkodása kiszámíthatatlan károkat okozott már eddig is a közgazdaságnak. — Itt van, most jön az ideje a jóvátételnek, sok kárt és mulasztást lehet még pótolni a régmúltban tapasztalt gondos, körültekintő működéssel.

Gömbös Gyula miniszterelnökünk jelszava: „soha sincs semmi kétség” érvényesüljön ezuttal is. Nagyot mulasztottunk, hogy eddig az aranynak és devizáknak, valutáknak gyűjtése e célra még nem tétellett folyamatba, de az idő ezek keresztülvitelére ma sem kedvezőtlenebb, mint volt. Jelek mutatkoznak a horizonton, hogy a teaurált aranytömegek már kikiváncokoznak mély oduikból; megtermékenyíteni a közgazdaságot.

Nyuljanak tehát országunk legjobbjai szeretettel és komoly igyekezettel a kérdés megoldásához, mert csak önmagunk segíthetünk beteg pénzügyviszonyainkon. — Külföld segítségére nem számíthatunk, de ne is fogadjuk el, mert eddigi legsúlyosabb terheinket nekik köszönhetjük.

A magyar ember súlyos időkben mindig megtalálta önmagát, hozza el mindenki tehetségét, aranyat, annál is inkább, mert ez nem csak hazafias cselekedet, de azonfelül jó üzlet is.

(Folytatás az első oldalról.)

termett egy holdon, addig a tisztántulí, a debreceni gazda még a vetőmagot sem tudta kitermelni, amíg tavaly félmillió pengő bolettát adtak ki, addig az idén 90.000 pengőt sem. Nem lehet a pénzt levegőből kapkodni. Kijelenti, hogy megállapításai nem a pénzügyigazgató ellen irányulnak, akit ő nagyrabecsül és jóakarataról meg van győződve, hanem a központi pénzügyi igazgatás ellen. Javasolja, hogy a pénzügyigazgató előterjesztését ne fogadják el.

Dr. Bögel József és Vasady Lajos felszólalása után a polgármester újból felszólalt és elmondotta, hogy egy debreceni délutáni ujság közlése szerint a pénzügyminiszter egy debreceni küldöttséget fogadott, amely az adóbehajtások miatt panaszkodott és a panaszra

a pénzügyminiszter azt válaszolta, hogy fel van háborodva a városi adóhivatal végrehajtási eljárása miatt, mert az törvénytelen eljárás, amely a hivatalos hatalommal való visszaélés és a zsarolás határára jár.

Ha a városi adóhivatal eljárása ilyen szigorú, hogy még a pénzügyminiszter is így megbélyegzi, hogy a törvényhatóság, — ha a cikk igaz, kénytelen lesz teljes elégtételt kérni, — akkor az adóhivatal nagyon is igyekszik az adóbehajtásra. De úgy látszik, itt nem a lényegről, hanem a formások betartásáról van szó. Pedig

vigyázni kell, hogy ne öljük ki a törvényesség iránt a tiszteletet a polgárságból.

Kardoslánli!

„Tizenkét debreceni poéták”

Nem tudom, ki válogatta össze azt a tizenkét költőt, akinek a költeményeit mint hamisítatlan debreceni „versbokrétát” mutatták be ama bizonyos nőegyleti estélyen, de akárki volt, jól végezte a dolgát. Nemcsak hozzáértéssel, de bátran is. Mert Debrecenben, ahol türelmes és raéró emberek nemrégiben száznál több verselő hölgy és ur nevét szedték lajstromba, nemcsak esztétikai érzék és irodalmi tájékozottság kell egy ilyen nyilvános eszelekczióhoz, hanem imponáló erkölcsi és talán testi bátoriság is, hiszen a kiválasztott tizenkettő mögött még kilencszer annyi rázza az öklét, fenyegetve és követelően. Aki most ezt a tizenkettőt erős kézzel és kitünő szemmel kiemelte a tömegeből, az valóságos herculeszi nagytakarítást végzett a debreceni irodalom Augias-aklaiban, mikor végre érthetően és keményen kimondotta a szót: Költők pedig ezek és ezek! Régen elkelt volna ez a termékeny ítélet...

Ez a tizenkét költő voltaképpen csak tizenegy, hiszen Tóth Árpád már csak a mennyek országából nézhet alá fájdalmas, gunyoros mosolyával apróbb társaira. Az élő tizenegy azonban jól reprezentálja a város liráját. Az országos névű vezérvölgytől kezdve a modern és konzervatív hangok széles skáláján át el egészen a lelkes Adyepigonig, valóban együtt van itt szinte mindenki, aki akár, mint egyéni tehetőség, akár csak mint pregnans irodalmi típus jelent valamit. Ismétlem, a válogatót nem lehet eléggé dicsérni: tájékozott, tehetséges, pártatlan és bátor ember volt.

A vonatkozó törvény csak azt rendeli, hogy csak a mulasztás esetén kell az anyagi felelősséget kimondani. Ezzel szemben a végrehajtási utasításból ez a rész már kimaradt. Ha ez így van, már pedig így van, akkor

nem akceptálja a rendeletet, mert kirugja a morális alapot, amelyet a törvény ad.

Formai jog szerint sincs igaza a rendeletnek és ezért tiltakozik az anyagi felelősség kimondása ellen és mindent elkövet a törvényes kereteken belül annak megvalósítása ellen és ha a törvényes utakon nem is érne el eredményt,

az ország közvéleményének figyelmét felhívja erre

és a lelkek neki fognak igazat adni. Kéri, hogy küldjön ki a közigazgatási bizottság két tagot, akik a pénzügyigazgató egy tisztviselőjével

vizsgálják felül az adóhivatal kezelését, hogy a hátralékok tisztviselők hibájából állanak-e fenn?

Rövidebb vita után báró Vay László főispán kijelentette, hogy miután a pénzügyigazgató a törvényes rendelet alapján tette meg javaslatát, azt vagy elfogadják, vagy mivel bizonyos adatok nem állnak most rendelkezésre, addig, amíg ezeket a pénzügyigazgató beterjeszti, a határozathozattal felfüggeszti és a legközelebbi ülésen fognak dönteni.

Vásáry István polgármester:

Addig végigárverezetem a várost!

Felkiáltások: Tyhú!

A bizottság végül a főispán előterjesztését fogadta el és a határozathozattal felfüggesztette.

## Kucsma, a tél divatja



Indra Manyi, a Csokonai Színház művésznője perzianer kucsmaiban. — ANNY legújabb modellje. (Csapó u. 1.)

## csak a debreceni gyógyintézetek fokozott munkája hárította el Debrecenről a járványok veszedelmét

Debrecen város közigazgatási bizottságának ülésén dr. Láng Sándor tisztifőorvos, egészségügyi főtanácsos tett jelentést október hónap egészségügyi viszonyairól, amelyeket a fertőző betegségek tömeges fellépése tett igen rosszá. Elmondotta, hogy a tifusz erősen dühöngött októberben, a vérhas azonban már alábbhagyott. Ezekkel a járványokkal együtt a roncsoló toroklob és a vörheny is járványszerű előretörést mutattak és a végsőkig igénybe vették a közkörház és a klinikák befogadóképességét. — Háromszázötven ágyra fokozták fel a felvételt és a gyógyintézetek vezetőinek megértő támogatása mellett volt csak elkerülhető a járvány kimondása.

## Darkó Jenő és Bartha Károly professzorok előadásai

A Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya szokott havi ülését kedden, 8-án délután 5 órakor tartja a Déri-muzeum előadótermében. Ezen az ülésen is két igen széles körben érdeklődésre számító előadás kerül sorra. Darkó Jenő professzor, az osztály elnöke, „Bizánci-magyar kapcsolatok a XIII. században” címen tart előadást, amely a magyar történelemnek ezt a fontos korszakát egészen új megvilágításba helyezi. Darkó professzor ma Európa egyik legismertebb és legbecsültebb bizantológusa, emellett kutatásainak újabb irányra közelről érdeklődik magyar történelmi felfogásunkat is. Utána Bartha Károly, a ref. kollégium tanítóképzőintézetének kiváló tanára, akit a Társaság újabb választott tagjai közé, tartja meg székfoglaló értekezését, amely tárgyánál fogva is bizonyára egész Debrecenben nagy érdeklődést fog kelteni. Az előadás címe: „Adalékok a hortobágyi szókincshez.” Belépődíj nincs, a Társaság vendégeket szívesen lát.

Vásároljon hirdetőinknél!

## 50 ÉVES JUBILEUM

alkalmából

árainkat  
komolyan  
leszállítottuk!

Férfi és fiú öltönyök, felöltők, téli kabátok, nadrágok nagy választékban

# GRÜNFELD

ADOLF és TÁRSA  
(KISTEMPLOM MELLETT).

Hogy élünk  
a Kárpátok alatt?  
Mécs László és dr. Sziklay  
Ferencz Debrecenben

November 11-én nagy napja lesz Debrecennek. A felvidéki magyarság két szellemi vezére, dr. Sziklay Ferenc, az ottani magyar kulturális egyesületek szövetségének főtákará és Mécs László a nagy magyar költő jönnék tanúságot tenni a túlvaló szellemi életéről, a városok kulturális szövetségének meghívására.

A Déri-muzeum előadótermében rendezendő kárpátaljai délutánra a meghívót az összes debreceni kulturális egyesületek közösen bocsátják ki. Dr. Sziklay Ferenc „Hogy élünk a Kárpátok alatt” címmel fog előadni, Mécs László költeményeiből olvas fel. Számosított meghívók a Méliuszban válthatók.

## Harmincöt építési engedélyt adott ki a város októberben

Debrecen város műszaki hivatala október havában a következő harmincöt építési engedélyt adta ki (Első név az építendő, a második a vállalkozó):

Nagy József, Rigó u. (told.) konyha, kamara, terrasz. Kovács Sándor, Mikepércsi uti rokkanttelep szoba, konyha, kamara Marucinecz Mihály kőm. Bóta Sándor, Budai Ézsaiás u. 37. 2 szoba, 2 konyha, 2 kamara Bottka Lajos kőm. Nagy Imre, Toldi u. 23/d. szoba, konyha, kamara Szab. István kőm. Varga Lajos Erdély u. 66. 2 szoba, konyha, kamara, előszoba Kiss József kőm. Németh Lajos Márton Kálmán 9/b. (told.) konyha, kamara, elő- és fürdőszoba Rácz Mihály kőm. Makray Sándor Dobó u. 24. (told.) előszoba, kamara Tokai Gyula kőm. Czeglédi István Huszár Gál u. 31. szoba, konyha, kamara, műhely Wagner József kőm. Magyar Nemzeti Bank Déritér III. emeletes bérházépítése. Almási Sándor Ghillányi u. 17. konyha, kamara, veranda Bottka Lajos kőm. Lőrinczi József József Nagy Pál u. 7. szoba, konyha, kamara, terrasz Takács Péter kőm. Lukács Béla Szepes szoba, konyha, kamara, magtár, istálló Molnár Lajos kőm. Városi kertészet Hüvelyes u. 5. (told.) konyha, kamara, fürdőszoba Nagy és Balla kőm. V. Béres István Palag 27. szoba, konyha. özv. Szikszai Istvánné Maróthy György u. 39. mosókonyha Papp József kőm. Mezei András Nagycsere 118. szoba, konyha

Marucinecz Mihály kőm. Mizsik Imre Körte u. 9. szoba, konyha, kamara, terrasz Bottka Lajos kőm. Huszmann András Jánosi u. 22. szoba, konyha, kamara Szabó István kőm. Cserey Sándor Rujter u. 32. nyári konyha Pásztori Lajos kőm. Kovács Gyula Hadházi u. 43. 3 szoba, konyha, kamara, elő- és fürdőszoba, veranda Kozma András kőm. özv. Balázs Istvánné Lázár u. 22. 2 szoba, konyha, kamara, előszoba, veranda Bottka Lajos kőm. Lövinger Dániel Pandur u. 11. szoba, konyha László András kőm. Poszterek József Nyil u. 15. szoba, konyha, istálló Bottka Lajos kőm. Debr. ref. egyház Szabó Kálmán 41. (told.) konyha, kamara, terrasz Kaszás János kőm. özv. Kozza Péterné Páltoz u. (told.) szoba Papp József kőm. Mező Ármán, Westelényi tér 5. szám 4 szoba, elő- és fürdőszoba, cselédszoba, hall, konyha, kamara. Papp Miklós Vitéz u. 2 szoba, konyha, kamara, előszoba Tólli Gábor kőm. Takács Imréné Branyiszko u. 10. szoba, konyha, kamara Tokaji Gyula

## A 117.000 lakosu Debrecenben 6000 kereskedőre és iparosra háritják az inségadó terhének 64 és fél százalékát

Vannak olyan teherbíró foglalkozási ágak, amelyek az inségadó terhében egyáltalán nem, vagy nem kellőképpen részesednek, — Az inségesek betevő falatjának biztosítása nem lehet csaknem kizárólag egyes foglalkozási ágak terhe

Irta: DR. DICZIG ALAJOS kamarai h.-titkár.

Olvasom a nemzeti munkaterv lendületes, határozott és katonás sorait. A 25-ik pontot: „A gazdasági élet és különösen a termelés szempontjait fokozottabban figyelembe vevő, emellett

igazságos és arányos közteherviselést biztosító és lehetőleg egyszerű adó- és illetékrendszert akarunk.”

Azután a 26-ik pontot:

„Szigorú adómorált kívánunk, de ezzel szemben az államkincstár részéről is fokozottan érvényesíteni óhajtuk az igazság és méltányosság követelményeit.”

Szép szavak, arany-szavak, márványba valók. Ragyogó, szép eszmény mindez. Azután olvasom a belügyminiszter ur 185.400—1932. sz. rendeletét, amely az 1932—33. évi inségenyhítés költségeit egyelőre a városokra nézve kivetette.

Zordon szavak, kemény szavak, adót megállapítók. A ragyogó eszmény után az erszénybe vágók.

De nézzük, hogy az eszmény, az igazságos teherviselés örökké kergetett eszménye hogyan érvényesült, amikor az erszényről volt szó.

Elmfuttatásomban nem foglalkozhatom, mert nincs terem rá, vajjon ennek az egész inségakciónak pénzügyi előkészítése megfelelő volt-e s nem-e az utolsó

### Békési és Löwtöl

legyen szene, fája. Ki ottan vásárol, soha meg nem bánja.

### Legolcsóbb tüzelőt

mostan csak ott kaphat Sulyban, minőségben soha nem csalódhat

Telep: BANFFY U. 4. Hungária malom mellett. — Telefon: 19-45.

Kérdezze meg **Rotschildot**  
és **Fordot**  
Használják-e más rádiót, mint  
„Telefunken-Rekord“-ot  
Egyedárusítás  
**SOLTÉSZ Kálvin-tér 2.**

kőm. Fábán Béla Félégyházi Tamás 39. 2 szoba, konyha, kamara, elő- és fürdőszoba, mosókonyha Ónodi József kőm. Reisinger József Ghillányi 15. 2 szoba, konyha, kamara, előszoba Bakos István kőm. Tóth Lajos Kuruc u. 112. szoba, konyha, kamara Bottka Lajos kőm. özv. Jencs Lajosné Maróthy

György 16. 3 szoba, konyha, kamara, cselédszoba, fürdőszoba. Békéssy Jenő Dóczy József u. 3 szoba, konyha, kamara, cselédszoba, fürdőszoba és előszoba Tóth és Sebestyén ép. Dobrai László Lázár u. 10. 2 szoba, konyha Alföldi Takarék Ebes szoba, konyha, kamara, istálló Lovas Gábor kőm.

pillanatban s így rosszul fabrikálták össze ezt a rendeletet?

Elfogadom, amit Imrédy pénzügyminiszter ur mondott a képviselőházban: „Az államháztartás keretében az inségakciónak szükséges fedezetet megtakarításokkal ilyen rövid időn belül elérni nem lehetett és ezért meg kellett keresni azokat a forrásokat, amelyeknek révén e terheket a legigazságosabban lehet fedezni” — ami magyarul annyit jelent, hogy új adókat kellett kivetni —, csupán a statisztika világánál akarom megnézni, hogy a pénzügyminiszter ur által említett forrásokat tényleg az igazságos teherviselés fénylő farsza mellett keresték-e vagy sem.

Tudni kell, hogy a rendelet szerint a jövedelemadó és társulati adót fizetők a kivetett jövedelem-, illetőleg társulati adó 20%-át, ezenkívül az általános kereseti adót fizetők a kereseti adó 40%-át kötelesek inségadóban és külön számlán, három egyenlő részletben december, január és február havában befizetni. Számokban ez annyit jelent, hogy:

I. 521.984 pengő általános kereseti adó után fizetendő 40% = 208.793 pengő.

II. 474.795 pengő kivetett jövedelemadó után 20%, = 94.959 pengő.

III. 157.236 pengő társulati adó után 20%, = 31.447 pengő.  
Összesen: 335.199 pengő.

A város vezetősége, figyelembe véve a nehéz gazdasági helyzetet, a 335.000 pengőből csak 210.000 pengő remél bevenni, amelyhez jönne a belügyminiszter ur által utalt 90.000 pengő.

Az én célo az vizsgálni, hogy a fent ismertetett fedezet közszolgáltatási része mennyiben felel meg annak

a kétségbe nem vonható igazságnak, hogy

az inségesek betevő falatjának biztosítása, a szociális nyugalom fentartása nem lehet csaknem kizárólag egyes foglalkozási ágak terhe, hanem hogy ha ennek fedezetét közteherben vetik ki, akkor természetesen az mindannyiunk terhe, a nemzet egészének, avagy a város területén belül a város egyetemének a terhe.

Ebből a szempontból a rendelet a kritikát nem állja ki, sőt azt kell mondanom a statisztika számainál, hogy

a rendelet a legszögesebb ellentétben van a nemzeti munkaterv idézett 25-ik és 26-ik pontjaival.

A rendelet ugyanis az inségadó terhet túlnyomó részben a kereskedelem és ipar vállára rakja, holott az inségesekről való gondoskodás a város egész lakosságának, illetőleg a nemzet egyetemének a terhe. Vizsgáljuk meg ennek az állításnak bizonyítékait:

1. Ami a III. alatt felsorolt terhet illeti, azzal, úgy hiszem, közelebből nem kell foglalkoznom, hiszen a társulati adó kizárólag r. t. formában, illetőleg szövetkezeu formában működő pénzügyi, ipari és kereskedelmi vállalatok terhe s így az ez után kivetett inségadó szintén ezeket terheli.

2. Most nézzük meg, hogy mennyi esik az általános kereseti adó példátlanul súlyos pólékolásából a kereskedelemre és iparra?

A hitelesített I. foku kivetési iratok szerint Debrecenben az összes kereseti adóalap 10.439.680 pengő. Ebből a kereskedelem és ipari foglalkozásból eredő adóalap: 7.765.912 pengő, tehát az összes adóalapnak 74.35%-a. Egyébként az itt következő táblázat az általános kereseti

# Cipőt takaróosságra is vehet Halmágyinál Piac ucon 44.

időt fizetők inségadó terhelését az 1932. évi adókiutvételek hiteles adatai szerint pontosan feltünteti:

- kereskedelmi és ipari foglalkozásból eredő jövedelem 7,765.912 pengő, ennek inségadó terhe: 155.318 pengő;
- szellemi szabadfoglalkozásból eredő jövedelem: 1,151.828 pengő, ennek inségadó terhe: 23.037 pengő;
- földhasznóbérlők jövedelme: 816 ezer 757 pengő, ennek inségadó terhe: 16.335 pengő;
- egyéb forrásból eredő keresetek: 683.943 pengő, ennek inségadó terhe: 13.679 pengő;
- egyéb hasznóbérlőből eredő jövedelem: 21.240 pengő, ennek inségadó terhe: 424 pengő.
- Összesen: 10,439.680 pengő, ennek inségadó terhe: 208.793 pengő.**

Eszerint tehát az általános kereseti adó után járó inségadó a következőképpen oszlik meg: kereskedelemre és iparra esik: 74.36%, szellemi szabadfoglalkozásra: 11.04%, földhasznóbérlőkre: 7.83%, egyéb forrásra: 6.56%, egyéb hasznóbérlőre: 0.21%.

Ezek a százalékok azt mutatják, hogy az általános kereseti adó után fizetendő inségadó túlnyomó részét szintén a kereskedelem és az ipar fizeti.

3. Meg kell még vizsgálnunk a jövedelemadó után fizetendő inségadónak a foglalkozások közötti megoszlását is.

Ebben a tekintetben bizonyos szempontul szolgál az, hogyha figyelembe vesszük, hogy az 1932. évi jövedelemadó alapjául szolgáló nyers jövedelem kategóriái között hogyan oszlanak meg.

Hiteles adatok szerint	
a földből eredő jövedelem	3,024.611 P,
a házból eredő jövedelem	5,092.157 P,
az ált. kereseti adó foglalkozásból eredő jövedelem	6,664.851 P,
a szolgálati viszonyból eredő jövedelem	4,137.165 P,
a tantiemből eredő jövedelem	85.907 P,
a tőkéből eredő jövedelem	49.986 P,
és az egyéb jövedelem	90.391 P,
	19,145.068 P.

Mint hogy számszerű pontossággal azt megállapítani nem lehet, hogy a nyers jövedelmet terhelő levonásba hozott tételek mely jövedelem kategóriákat terhelik, a nyers jövedelemből való részese-  
des arányában felteszem azt, hogy a jövedelemadó után kivetett inségadónak valamivel több mint egyharmad része a kereskedelemre és az iparra esik, tehát a 94.959 pengő előírásából legalább 30.000 pengő.

Eszerint tehát a kereskedelemre és iparra nehezedő inségadó a következő összeget eredményezi:

Az általános kereseti adó után fizetendő összegből 155.318 pengő, a társulati adó után fizetendő 20% 31.447 pengő, a jövedelemadó után fizetendő összegből

legalább 30.000 pengő, összesen 216.765 pengő.

Ez tehát azt jelenti, hogy Debrecen városában az összes inségadó 64.5%-a a kereskedelmi és ipari foglalkozást üzőket terheli. Nem hinném, hogy legyen bármilyen foglalkozást üző egyén, aki ennek láttára azt ne mondáná, amit ten-  
tebb mondtam, hogy

az inségadó-terheknek ez a megoszlása s az inségadó terheinek a viselését igazságtalanul, a kereskedelem és ipar teherviselőképességével arányban nem állón a kereskedelemre és az iparra hárítja.

Eddig mindig úgy hallottuk, hogy Debrecen városa agrár jellegű. Hol van itt a teherviselés terén az agrár

## 62.000 ember látogatta egy év alatt a Déri-muzeumot

**Ez a szám 8000-rel kisebb, mint a megnyitás évének látogatottsága**

Ezen a címen a Déri-muzeum kiadványainak XXVII-ik köteteképpen a napokban került ki a sajtó alól az a több mint 6 ivre terjedő tartalmú évkönyv, mely a város kulturális életében vezető szerepet vívó s országos hírű Déri-muzeum mult évi életéről, tevékenységéről, elért eredményeiről és állapotáról számol be a muzeum tisztviselőinek gondos szerkesztésében és összeállításában. A 44 képpel díszített évkönyvből megtudjuk, hogy a muzeum vezetősége az egyes osztályok tanító-jellegű berendezését tovább fejlesztette és különösen sok gondot és fáradságot fordított a külföldi kapcsolatok kiépítésére és a város idegenforgalmának fellendítése ügyében is. Mindkét célt szolgálják a német kivonattal ellátott évi jelentések, melyeket a muzeum igazgatósága nagyszámmal küld szét külföldi tudományos intézeteknek és tudósoknak. Hogy a Déri-muzeum elhivatását, milyen mértékben tölti be, ennek legfényesebb tanubizonyosága az a tény, hogy

a muzeumot az elmúlt esztendőben 62.000 ember látogatta, tehát csak 8000-el kevesebb, mint a megnyitás első évében.

Továbbá részletes beszámolót kapunk a muzeum évi gyarapodásáról. Eszerint a muzeum összes gyűjteménytárai 1186 tárggyal szaporodtak. Ebben benne foglaltatnak az ajándékozások, régészeti ásatások és vétel útján szerzett tárgyak. A muzeum törzsállománya 1931. év végén csaknem 55 ezer tárgyra rugott. Ebbe a számba nincs bele foglalva sem a Déri-muzeum kb. 7000 darabot számláló anyaga, sem a nyilvános és ingyenes

közművelődési könyvtár mintegy 23 ezer kötetből álló könyvkészlete.

Különös fejezet számol be a könyvtár működéséről, mely szerint az olvasó és kölcsönző személy forgalma össze-

jelleg? Hol van itt az agrár jelleg, amikor a 117.410 lakosu Debrecenben 5944 kereskedőre és iparosra, tehát az összlakosság 5.06%-ára hárítják az inségadó terhének 64.5%-át?

Ki az a merész és bátor, aki a terhek alatt különben is roskadó és a pusztulás örvényében fuldokló kereskedelmet és ipart ilyen teherállónak véli?

Igazság az, hogy az a szegény kisiparos, akinek 50 pengő kereseti adója van, az 20 pengő inségadót köteles fizetni, amikor maga is inséges, ellenben vannak kategóriák, melyek igen tekintélyes bevételek ellenére az inségadó alól teljesen mentesülnek??

Nyilvánvaló, hogy ez az aránytalanság két okból következhetett be:

1. Vannak olyan foglalkozási ágak, amelyek az inségadó terhében egyáltalán nem részesednek;
2. vannak olyan foglalkozási ágak, amelyek az inségadó terhében nem kellőképpen részesednek.

A kereskedelem és ipar szempontjából azonban ezt az állapotot szó nélkül hagyni nem lehet s abban az irányban, hogy ezt a sérelmes helyzetet változtassák meg, az illetékes tényezőknél sürgősen lépéseket kell tenniük.

sen 104 ezer ember volt. A muzeum valóban pompás előadótermet 15 terület 34 izben vette igénybe, az időszaki kiállítások terében pedig összesen 11 képzőművészeti kiállítás zajlott le. A jelentés II-ik fele

a muzeumi tisztviselő önálló tanulmányait

foglalja magában. Sőregi János dr. muzeumőr, a régészeti osztály vezetője ismerteti a városi táglagyár anyagbányájában végzett régészeti ásatását, az ottan nagyszámmal előforduló méhkas alakú üregek feltárását, melyeknek rendeltetésére nézve új elméletet állít fel.

Ez a cikk kivonata egy nagyobb tanulmánynak, mely azóta „A méhkasalakú földbejájt üregek problémája” címen külön könyvalakban is megjelent. A másik tanulmány a muzeum igazgatója, dr. Ecsedi István tollából származik, amely uttörő munkának a címe „A debreceni cseréppipa” ugyan, de a dohányzás történetéről általános áttekintést ad és nagy szeretettel foglalkozik a pipakészítő fazekasokkal, a pipakészítés és égetés módjával, szerzőségeivel, készségeivel, elsősorban természetesen debreceni vonatkozásban. Végül jóízű humorral mondja el, hogy hol hordja a debreceni ember a cseréppipát és hogy mely népdalok és miképpen említik a pipát és a pipázást.

Az évi jelentés kiegészíti a Tiszántúli Hírlap R. T. cinkográfiai intézetében készültek, a csinos kiállítás pedig a városi nyomdát dícséri.

### A SZÉKARTELL

felrobbanás eredménye  
P 320, P 4 — P 5-20-al  
váltta ki egész évre

### SZÉNBÉRLÉT

edelőnyei, salgótarjáni és tojásbrikett szerekre. Bővebbet  
KORONA, PIAC UCCA 10. SZ.

### Fővárosi Kalapház

Széchenyi ucca 24.

Noi ka.ap alaxítás 1.48  
eredet mo.enek után  
Modellkalapok . . . 3'90

### Fanaszos level

Több hosszupályi uti lakos részéről a következő sorokat kaptuk:

„A hosszupályi kövesut, az ujonnan átépített mikespércsi országúttól ágazik el az 5-ik km-nél s mindössze 13 km. hosszú a biharmegyei határig, honnan megint kitünő ut vezet tovább.

Ez az utszakasz rettentően el van hanyagolva. Különösen autóval, motorbiciklivel valóságga. életveszélyes. — Évek óta nem javították, dacára, hogy a javításhoz, átépítéshez szükséges anyagok már régen ki vannak hordva, ami által az amugy is keskeny utat még keskenyebbé tették s a forgalmat rendkívül megnehezítették.

Téli hófúvás idején a kavicsrakások mögött oly hóhányások keletkeznek, hogy a mult télen hetekig csak a szántóföldeken keresztül lehetett közlekedni.

Ez az ut pedig rendkívül forgalmas. Biharmegyének 14 falujából erre vezet az ut. A hét 5 napján 500—600 szekér vonul rajta Debrecen felé. Valóságos szegylene ez Debrecen városnak, hogy midőn minden építési anyag ki van hordva, a javítást évről-évre halogatják. Pedig a halogatás által a kihordott anyagban is nagy veszteségek érik a várost!”

### Gal Benő előadása a Munkas-Otthonban

A debreceni Munkas-Otthonban minden vasárnap tartandó ismeretterjesztő előadások során 1. évi november 6-án délután fél 4 órakor Gal Benő, a szakszervezetek országos szövetségének titkára tart előadást „Megélhet-e agrárország” címen s ezen előadásában Magyarország, mint agrárország gazdasági helyzetével foglalkozik kapcsolatban az ipari munkássággal. Az előadás nagy érdeklődésre tart számot, mert Gal Benő egyike a modern munkásmozgalom legképzettebb szociológusainak, akiknek az ország gazdasági helyzetére vonatkozó statisztikai adatait is minden közgazdasági tényező szívesen használja fel. Az előadást egyébként a szokásos műsor kíséri, amely a következő: 1. Szabó Lőrinc verseit szavalja: Penyő Erzsébet. 2. Megélhet-e agrárország? Előadja: Gal Benő. 3. Ady-verseket szaval: Soós Ila. 4. Hegedűszólót előad: Ehrenfreund Joli. 5. Műdalokat énekel Rác Lili. 6. Opera-áriák. Énekli: Rác Lili. Zongorán kísér: Sebestyén József. 7. Két arisztokrata. Párjelenet. — Belépődíj nincs. Idényjegyek a titkári irodában válthatók. A rendezőség ezuton is kéri a hallgatóságot, hogy az előadáspon pontosan fél 4 órakor jelenjenek meg.

Amatőrfényképiállítását a Debreceni Fotoklub december 4—5. és 6-án az ország összes vidéki amatőrjei részére a Déri-muzeumban rendezi meg. Felhívjuk ugy a helybeli, mint a vidéki amatőr-fényképezőket, hogy a kiállításnál minél nagyobb számban legyenek részt. A részletes feltételek a foto-szaktüzetek kirkataiban megtekinthetők.

## Gömbös miniszterelnök 13-án jön Debrecenbe az elhalasztott rokkantnapra

A Hadirokkantak Országos Nemzeti Szövetségének helyi csoportja november 13-ára halasztotta a debreceni rokkantnap megrendezését, amelynél a fővédnöknői tisztséget báró Vay Lászlóné főispánné vállalta magára. A

rokkantnap fővédnöke Gömbös Gyula miniszterelnök lesz, aki ebből az alkalmából Debrecenbe fog jönni. Vele együtt érkezik dr. Vass Elek miniszteri osztálytanácsos, a miniszterelnök személyi titkára.

## Egy leány miatt leszurta barátját egy hajduhadházi legény

Csösz Imre 26 éves hajduhadházi legény szombatra virradó éjszaka egy gazda házában összeveszett barátjával, Rezes László 19 éves legénnyel egy leány miatt. Rezes megvárta Csösz távozása után a Csösz lakása közelében és kötekedni kezdett vele, mire Csösz berohant lakásába és egy hatalmas disznóökökessel tért vissza. Amikor szembenállott egymással a két legény, Rezes is kést húzott elő, a falusi kés-

párbajban Csösznek kedvezett a sors, késével átfurta Rezes mellét, aki pillanatok alatt meghalt. A szurás szívért érte.

Csösz Imrét elfogták a csendőrök és előállították a debreceni ügyészségre, ahol letartóztatásba került. Ügyében a helyszíni vizsgálatot szombaton délután már meg is tartotta dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró.

## Megszöktek a Pasteurbe küldött veszettyanus betegek, akiken Pesten kitört a veszettség

A belügyminiszter rendeletet küldött Debrecen város polgármesteréhez és elírathat elrendelte, hogy ezentúl a veszett kutyák által megmart embereket csak kísérvél szabad Budapestre a Pasteur intézetbe szállítani. A belügyminiszter leiratában arra mutat rá, hogy ez intézkedésre azért van szükség, mert nagyon sok esetben előfordult, hogy a Pasteurbe utnak indított meg-

mart emberek felutaztak ugyan Budapestre a részükre kiutalt utiköltséggel, azonban nem jelentkeztek a Pasteurnél és így odafenn kitört rajtuk a veszettség. A polgármester a rendelet alapján úgy intézkedett, hogy ezentúl az ilyen betegeket egy tüzoltó-mentő kísérje mindig Budapestre és adja át a Pasteur intézetnek.

## Lelkes házi-ünnepélyen ülte meg a Sesztina-cég Rickl Antal cégfőnök 25 éves jubileumát

Meghitt, családi jellegű ünnepség zajlott le november 4-én a Sesztina-cég ódon falai között. Rickl Antal cégfőnök töltötte be munkálkodásának 25-ik évét a cégnél, amelybe 1907 november 4-én lépett be, hogy nagyatyjának, Sesztina Lajosnak s nagybátyjának, Sesztina Jenőnek örökébe lépjen.

Az ünnepélyt szerény házi keretek között, a nyilvánosság kizárásával rendezte a cég, mely alkalommal Weszter Béla, az ünnepelt cégtársa visszapillantást adott az elmúlt 25 évre, amely mozgalmasságánál fogva különös jelentőséggel bír a cég 113 éves történetében s amely oly szoros összefüggésben áll Rickl Antal vaskereskedői múltjával. Ezután Elekes Dezső üdvözölte fő-

### AZ ÉVEK REPÜLNEK....

S Önnek még mindig nincs örökös otthona?

Nem kár minden percért, melyet hiábavaló pénzpocsékolással tölt el? Takarékoskodjon vasakarattal, hogy a hosszulejáratu, kamatmentes

### BIB-KÖLCSÖN SEGÍTSÉGÉVEL MIELŐBB SAJÁT CSALÁDI HÁZAT ÉPÍTHESSEN!

Hogyan? Szívesen megmondjuk, ha felkeres bennünket helybeli képviselőtünkkel: *Lukács Vilmos és Testvére Debrecen, Károly Ferenc József ut 3-b. István-malom mellett vagy Budapesti Ingatlan Bank Rt. VII. Rákóczi ut 10.*

nökét a személyzet nevében, majd Sesztina Jenő seniorfőnök méltányolta unokaöccsének tevékenységét.

Két kislia megható köszöntése után dr. Hersányi Imre a kereskedelmi és iparkamara nevében üdvözölte, kiemelve érdemeit s példaképül állította a kereskedelmi társadalom elé. Végül *Ausch Soma* igazgató a Vas- és Rézbutorgyár nevében üdvözölte őt.

Rickl Antal meghatottan választott a felszólalásokra, szerényen elhárítva a dicsérleteket, válaszában hangsúlyozta, hogy 25 éven keresztül legjobb szándék mellett tevékenykedett s hogy teljes siker nem koronázta munkáját, úgy az nem igyekezete mulott. A jövőt illetően erős a hite, hogy az szebb lesz, mint az elmúlt 25 esztendő. A megható családi ünnepség a „Nemzeti Hírszék-egy” áhítatos elimádkozásával ért véget.

### RICKL ANTAL PÁLYAFUTÁSA

Rickl Antal életrajzi adatai egyébként a következők: az érettségét Debrecenben tette le az ősi Kollégiumban majd a lipcsei „Handelsakademie”-ban szerezte meg a kereskedelmi ismereteket. Vaskereskedelmi képzettségét a brunni Eduard Till és a pozsonyi Mader cégnél sajátította el, majd huszár-önkéntesi évének lezajlása után, 1907-ben belépett a cég kötelékébe.

A világháboruban a cs. és kir. 10-ik huszárezred alakulatánál szolgált különböző frontokon s a harcúteremen súlyos betegséget szerzett, melyből azonban szerencsésen kigyógyult.

## Utolérhetetlenül bájos

kötött és kötszövött ruháim

nem nyulnak, nem bolyhosodnak.

A jövő héten

pompás új modellek.

A hölgyeknek külön forgótükrös próbaszoba áll rendelkezésre.

## Békés Lajos divatáruüzlete

A háboru után mind intenzívebb részt vett cégének irányításában, azonban jelentékeny szerepet tölt be városának gazdasági, társadalmi és kulturális életében is. Így többek között igazgatósági tagja a Debreceni Vas- és Rézbutorgyár Rt.-nak s a Budapesti székesszékfővárosi Közs. Takarékpénztár debreceni fiókintézetének, a legutóbbi időkig az Első Debreceni Gőzzappangyártat vezette. Az ősi multu Kereskedő Társulat alelnöke, a kereskedelmi és iparkamara beltagja, az OMKE debreceni körzetének alelnöke s a Magyar Vaskereskedők Egyesülete debreceni fiókjának elnöke. Tíz évig állott a

Hajdumegyei Ijúsági Vöröskereszt Egyesület élén, amelyet ő szervezett meg nagy szeretettel. Két fiát meggyőződéses vasas hitvallással neveli utódjának. Irodalmi téren is működik. Néhány évvel ezelőtt feltűnést keltett egy szakmai munkája, amely nagy felkészültségről tett tanúságot a vaszakmai történelmi tudását illetően. Általában a kereskedői tradícióknak hű ápolója. Szeretetre méltó, meggyerő egyénisége közkeletűségnek örvend szakmai körökben s jubileuma alkalmából számosan keresték fel gratulációikkal.

## ÉRTESÍTÉS.

ÖRÖMMEL HOZZUK LAPUNK OLVASÓINAK SZÍVES TUDOMÁSÁRA, HOGY A

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI R.-T. GRAFIKAI VALLALATÁT TELJES EGÉSZÉBEN ÁTVETTÜK S AZT

## NAGY KÁROLY ÉS TÁRSAI

KÖNYVNYOMDA, KÖNYVKÖTÉSZET, ÜZLETI KÖNYVGYÁR, VONALOZÓ INTÉZET, CINKOGRAFIA

CÉGELNEVEZÉS ALATT TOVABB FOLYTATJUK.

NEM ÚJ VALLALAT ALAPÍTÁSÁRÓL ESİK TEHÁT MOST E HELYEN SZÓ, HANEM EGY RÉGI, NAGYMULTU GRAFIKAI ÜZEMNEK MODERN, A MAI KOR KÖVETELMÉNYEINEK MEGFELELŐBB ALAPOKRA VALÓ HELYEZÉSÉRŐL.

ALAPTÖKÉNK: SZAKKÉPZETTSÉGÜNK, SZORGALMUNK, BECSÜLETESSÉGÜNK, HATÁRTALAN MUNKASZERETETÜNK S AZ ELPUSZTITHATATLAN MAGYAR TEREMTŐ ÖSERŐ.

ELVALLALUNK MINDEN A NYOMDAI, KÖNYVKÖTÉSZETI, KLISÉKÉSZÍTŐI SZAKMÁBA VÁGÓ MUNKÁT S MINDEZEKET KIFOGASTALAN MINŐSÉGBEN, A MAI LEROMLOTT GAZDASÁGI VISZONYOKHOZ ALKALMAZKODÓ ARAKON SZÁLLITJUK.

GRAFIKAI ÜZEMÜNK EGYIKE MAGYARORSZAG LEGNAGYOBB VIDÉKI VALLALATAINAK S MODERN BERENDEZÉSÜNKNEK FOGVA VERSENYKÉPES MINŐSÉGBEN ÉS ARBAN KÉSZITÜNK

NAPI ÉS HETILAPOKAT, ILLUSZTRÁLT FOLYÓIRATOKAT, MŰVEKET, PLAKATOKAT, MINDENFÉLE KERESKEDELMI NYOMTATVANYOKAT, ÜZLETI ÉS BANK-KÖNYVEKET, ISKOLAI IRKÁKAT, FÜZETEKET, ROVATOS IVEKET, EGY-SZERŰ ÉS DISZ-KÖNYVKÖTÉSEKET, KLISÉKET.

ARAJANLATTAL SZÍVESEN SZOLGALUNK.

TELEFONSZÁMAINK 19-20. ÉS 32-12.

## NAGY KÁROLY ÉS TÁRSAI DEBRECEN, FERENC JÓZSEF UT 49.

A DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG NYOMDAJA.

Tudja Ön már, hogy

**Kovács Lajos**  
elektro-műszerész

üzeme

**Miklós ucca 9. szám**  
alatt van.

(Ezelőtt: Kossuth ucca).

### Vírilitések törvényhatósági bizottsági tagválasztása

A törvényhatóság a legtöbb adót fizető választók harmadik csoportjából választott tagok sorában egy rendes és tizenkét pót tagsági hely megüresedett. A polgármester a választást 12-ére tűzte ki.

### A bubifrizura multja

A yo-yo korszakában igazán elkésett dolog a bubifrizurával foglalkozni. Nem téma ez ma már. A maga idejében nagyon is kihasználták a viccszerzők és tréfacsinálók ezt a praktikus, egészséges és amellet szép hajviseletet. Hogy mégis visszatértünk a bubifrizura témájához, annak az oka, hogy épen most kaptunk szellemes magyarázatot a most már teljesen elterjedt és hosszú hajviseletet nevetéssé tevő rövid hajviseletnek az eredetéről. Curt Egger berlini újságíró most adta ki érdekes könyvét, amelyben megírja a női hajviselet történetét. Egger szerint a bubifrizurát a háború alatt az amerikai ápolónők kreálták a harctéren. Higiéniai szempontból vágatták rövidre a hajukat és csodálkozva állapították meg, hogy a rövid frizura mennyire fiatalít.

A bubifrizurát tehát, a berlini újságíró kutatásai szerint, a háborúnak köszönhetik a nők. Kint a frontok vérvízarában, sebesültek, haldoklók jagatása és utolsó sóhajta között, ágyuk dörgésétől és géppuskák pokoli zenéjétől kísértve született meg az első bubifrizura. Az egyetlen, ami a háború szörnyű rombolásai között alkotásnak számít. A kegyetlen békeszerződés, a nyomokban járó kibírhatalan gazdasági válság, a hadirokkantak kopogó mankója, a sovány, sápadt hadiárvák és a nyomorgó hadiözvegyek mellett a bubifrizura maradt itt emlékeztetőül a nagy vérvízar elvonulása után.

Ezek mellett a szomorú, szívbemarkoló emlékek mellett furesán hat a bubifrizura, amely kétségtelenül a legtovább fog emlékeztetni a világháborúra. A bubifrizura hosszú időre szóló emléket állított a szörnyű éveknek, mert a hölgyek bizonyára még akkor is körhaját fognak viselni, amikor — reméljük — a háború vagy a háborútól való félelem már régóta anakronisztikusan fog hatni. (révész.)

### Az időjárás hátráltatta az októberi mezőgazdasági munkákat

Debrecen város közigazgatási bizottságának szombati ülésén Piacek András gazdasági felügyelő bejelentette, hogy az októberi időjárás a gazdasági munkák végzését némileg hátráltatta, mert a hó elején a föld még igen kemény volt és száraz, később az esők miatt, kivált a kötöttebb talajokon nagy volt a sár. A betakarási és vetési munkák rendben folytak és folynak. Az őszi vetések állapota egyenlőtlen.

Vásároljon hirdetőinknél.



Sajó István műépítész, tb. városi műszaki tanácsos műve a Rákosi Jenő uccán most felépült új bérpalota, Debrecen legmodernebb bérháza.

## Felhívás a város közönségéhez!

A munkanélküliség okozta nyomor és inség előreláthatólag minden eddiginél nagyobb mértékű lesz a ránk következő tél folyamán.

A városi hatóság ereje megfeszítésével meg fog tenni minden tőle telhetőt, hogy az inségbe jutott néprétegeket

támogatásban részesítse. A törvényhatósági bizottság megtette rendelkezéseit az iránt, hogy a munkanélküli tömegeket a rendelkezésre álló anyagi erőhöz mérten munkával ellássa. Ez azonban nem elég.

A tömegnyomornak olyannyira meg-

## Értesítés!!

### Téli tüzelő-anyag occassió!!

Tessék elolvasni!

Saját érdekében!

Tessék elolvasni!

A Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezet tüzelő-anyag osztálya új rendszert léptetett életbe a közönség érdekében. Városi iroda: Szent Anna u. 10-12. Telefon: 31-32. Telep: Böszörményi ut 3. Telefon 32-31.

A hazai szenek között válogatva, a közönség érdekeit nézve, az ózdi szén mellett döntöttünk, mert a legjobb házi tüzelési szénnek bizonyult. **MAGAS KALORIAJU!!!**

**HAMUJA IGEN KEVÉS, SOHA ÖSSZE NEM SÜL. SZAGTALAN!!!**

50 kilogramos plombált zsákokban, házhoz szállítva és lakásában a kályha mellé rakva 100 kilogramonként — — — — — 4.50 P.

**MI AZ ELŐNYE, HA ITT VÁSÁROL?**

1. Olcsó plombált zsákokban kintinó szenet kap.
2. Nem kell téli szén szükségletért egy csomó pénzt előre kiadni, mert óra pontossággal akár minden reggel a lakásába szállítjuk és széntartóba ürítettjük 1 vagy 2 napi szükségletét.
3. Mindig frissen bányászott szenet kap, ami a hazai szeneknél nagy értéket képvisel. Nem porzik, nem mállik szét a szén.
4. Nincsen raktározási költsége, nem zugolódik alkalmazottja a mindennapi felhordásért.
5. Nem lophatják meg egész évre beszerzett készletét, nem marad hasznavehetetlen elszállítási költséget jelentő szénpora.
6. Nem fizet hitelezési felárat (20—30%-al többet tüzelőanyagért), mert az első vásárlásnál garancialevelet kap tőlünk, hogy egész télen ezen árban és feltételekkel szállítunk.

**DE TOVÁBBMEGYÜNK!!!**

**FAT INGYEN ADUNK, AMENNYI CSAK KELL A BEGYUJTASHOZ,**

mert minden 100 kilogramm szénhez öt kilogramm elsőrendű aprított fát küldünk, amiért fizetni nem kell.

Kényelmét szolgálja, hogy megrendelését a város bármelyik részében feladhatja a dohánytözsdekben.

Allandóan raktáron tartunk prima külföldi bányakokszot, hazai fát és import-fát hasábos és aprított állapotban, két éves vágásut. Rendelésre állunk bárkinek.

## Őszi szükségleteit

a legelőnyösebben

a

## „Takarékosság”

könyvecskéjével való vásárlás útján szerezhetheti be.

Könyvecske igényléssel forduljon a „Takarékosság”

R. T. irodájához

Debrecen,

Deák Ferenc ucca 6.

növekedett mértékével kell számolnunk, mely mellett az egész társadalom megszervezett jótékonyágát is igénybe kell vennünk, hogy a nyomor enyhítésénél számottevő eredményt tudjunk elérni.

Különösen a magános és családdal bíró nők, özvegyek és családjaik támogatása vár a nagyközönség jótékonyági tevékenységére, mivel a törvényhatósági bizottság által nyújtandó munkakalkalmakat a munkák természeténél fogva nem vehetik igénybe s így róluk más uton kell gondoskodni.

A helybeli egyházak és jótékony egyesületek elismerésre méltó készséggel ajánlották fel közreműködésüket a segítség munkájában.

Hogy ez a munka szervezeten történjék, a város területét 47 körzetre osztottuk. Minden körzetben az egyházak és jótékonyegyesületek kiküldötteiből alakított bizottságok fogják a gyűjtés munkáját házról-házra járva intézni. A begyűjtött pénz és természetbeni adományokat egy központi bizottság fogja előzetes és gondos megvizsgálás után az arra szorulókhöz juttatni.

Bizalommal fordulunk a város közönségéhez, hogy a gyűjtéssel megbízottakat megértéssel fogadja s pénz- és természetbeni adományait mindenki tehetségéhez képest azzal a tudattal adja át nekik, hogy az adomány a leginkább arra szorulóknak segélyezésére fog szolgálni.

Jól tudjuk, hogy a súlyos gazdasági helyzet mindenkire ránehezedik, azonban számíthatunk mindenkinek arra a belátására, hogy a mostani példátlanul nehéz időkben a jótékonyág gyakorlása nem csupán lelki indítóból folyó kötelesség, hanem egyszersmind a társadalmi rend és béke zavartalan fennmaradásának leghatékonyabb biztosítója.

Mindenki a maga és családja biztonságát is munkálja, mikor tehetségéhez képest előmozdítja a megindított közjótékonyági akció sikerét.

Debrecen, 1932 november hó 5.

báró Vay Lászlóné

az egyházak és jótékonyegyesületek központi bizottságának elnöke.

Dr. Vásáry István

polgármester.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

**Sok pénzt** megtakarít, ha ruháit  
nátam készített  
**KERESZTESI** uriszabó,  
Varga ucca 1.

## Szuggesztív módszer az egyetemi nyelvoktatásban

Azoknak, akik felnőtt korukban kezdenek valamely idegen nyelvet tanulni vagy felnőtteknek kezdenek ilyet tanítani, sokszorosan feltűnt az a sajtószerű körülmény, hogy a tanuló önmagában le tud fordítani komplikált mondatokat is, ellenben az agyában meglevő mondatképeket már nem tudja szavakba önteni; írásban meg tud szerkeszteni esetleg teljesen kifogástalan mondatokat, de ugyanazokat már csak bátortalanul és hibásan adja vissza élő szavakban.

Ennek az az oka, hogy a felnőttek idegen nyelvekre tanítása túlnyomóan a látási (vizuális) képzetek felhasználásával történik, holott ez éppen megfordítottja a természet rendjének, mert hisz a kisgyermek is anyanyelvét nem könyvből és szótár segítségével, hanem a fülén keresztül, a hallási (sanzuális) képzetek útján tanulja meg.

Az olasz kormány lángszű fejének, a magyar nemzet nagy barátjának: Benito Mussolininek alkotása a perugiai u. n. Idegen Egyetem. Felállítása: 1926 óta a föld minden tájáról jönnek ezen hegyen fekvő, kis struzsk városba class nyelvét és kulturát tanulni és hat hét alatt olaszra nyitják a száját a sokszor az olasz nyelv legelemből szabályait sem ismert külföldieknek.

A kezdők tanfolyamát Guarnieri Romano tanár, az amsterdami, leydani és utrechti egyetemek olasz lektora vezeti ez ő sajtószerű szuggesztív módszere szerint és heti 18 órában beszélgeti a hallgatóit. A hallgatók ő nála nem hallgatnak, hanem beszélnek. Utána kell mondani a tanár minden szavát és mondatát hangosan, együttesen, kórusban. Veterán angol grammatika tiszták, üzlettől visszavonult francia nagykereskedők, nyugalmazott német tanárok, inkognitóban utazó hindu hercegek, stipendiosos kínai diákok kipirult arcával, lelkesedve harsogják az óráról-órára komplikáltabbá váló olasz mondatokat. Hallják saját szavukat, ellenőrzik saját kiejtésüket és hangsúlyozásukat — és ekként nemcsak bérelt lakásukon és az uccán, hanem az órák alatt is olasz hallanak és olasz beszélnek.

Guarnieri mester évenként ötszáz felnőttet tanít meg így egészen tőrhetően olaszul beszélni.

E rendszer nem új. Hiszen az elemi iskolában így tanítják a kis magyar gyerekeket a szabatos magyar beszédre. Csak a felnőttek idegen nyelvekre tanításánál nem használták még. Most egyetemünk gyakorlati olasz nyelvóráin és a Népszerű Főiskola olasz kurzusain kezdi alkalmazni ezt a rendszert dr Wallisch Oskár egyetemi lektor. Szuggesztív erővel viszi bele a legszemérmesebb, legcsendesebb szavú tanítványát is a hangos diktandóba. A tanuló hallja szomszédját, hallja az előtte — mögötte ülőket, hallja a tanárt — és pár leckeóra után már olaszul szólítja meg szomszédját az is, aki az első óra végén rezignáltan állapította meg önmagáról, hogy sohaas fog tudni olaszul megtanulni.

Természetes, hogy ez a metódus itt, heti két óra mellett szintiszta magyar környezetben nem járhat oly rohamos eredménnyel, mint a módszer megalapítójánál heti 18 óra mellett szintiszta

olasz környezetben, de viszonylag minden valószínűség szerint eredményesebb lesz az egyenként feleltetés idővesztő

módszerénél. Magától értetődő, hogy csak csoportos tanításnál és kezdő fokon levőknél alkalmazható.



**Gerő és Melák**  
Írta: Ordas

MELÁK (ül a törzsasztalnál).

GERŐ (belép a kávéháza): Jó napot, Melák! Miért lógatja olyan busan a fejét?

MELÁK: Dühös vagyok, Gerőkém. Nem vagyok megelégedve az új lakásommal.

GERŐ: Talán nem elég egészséges?

MELÁK: Éppen az a baj, hogy túlságosan egészséges. Az ágyam például annyira egészséges, hogy hetek mulnak el, de ne adj Isten, hogy huzatot kapna.

GERŐ: Már megint kezd a hülyéskedést, Melák? Próbáljon egyszer komolyan beszélni.

MELÁK: Igaza van, Gerőkém. Minden okom meg is van arra, hogy komoly, sőt komor legyek.

GERŐ: Ugyan miért?

MELÁK: Mert a szám szerdától kezdve tizennégy napig be lesz csukva.

GERŐ: Ne mondja! Hogy lehet az?

MELÁK: Na hallja, pont a szám legyen szabadlábban?

GERŐ: Hogy-hogy?

MELÁK: A rendőrbíró két hétre elítélt magánlaksértésért. Most majd le kell ülnöm.

GERŐ: A gáz vesse fel magát, Melák, ujból viccel? És mondja csak, tulajdonképpen hogy követte el a magánlaksértést?

MELÁK: Üzletet nyitottam.

GERŐ: Lehetetlen, hogy ezért bárkit elítéljenek. Üzletet akárki nyithat magának.

MELÁK: Igen ám, de én a más üzletet nyitottam.

GERŐ: Ahá! És ezt maga magánlaksértésnek nevezi?

MELÁK: Finoman akartam kifejezni magamat, Gerőkém.

GERŐ: Nagyon finom volt. Légyesen finom volt, maga finom mák-virág. Mit szól egyébként Balogh István gazduramhoz?

MELÁK: Én nem szólok hozzá, nem vagyok neki bemutatva.

GERŐ: Nem úgy értem, maga blódiáner. Azt kértem, mit szól Balogh bácsi javaslatához, amelyet a takarékosági bizottságban tett arról, hogy mentjük meg a hazát, adjuk ajándékba az államnak az összes ezüst és arany ékszereinket.

MELÁK: Nagyon szép eszme, Gerőkém. Oly szép eszme, hogy direkt sirhatnék vagyok. De mondja csak, papírt is felajánlhatok az államnak.

GERŐ: Nem. Balogh tata kifejezetten aranyról és ezüstről beszélt.

MELÁK: Éppen azért akarok néhány darab papírt felajánlani. Az

én ékszereim papirokban fekszenek.

GERŐ: Hogy lehet az?

MELÁK: Zálogcédulában.

GERŐ: Tüstént itt hagyom, ha nem szünteti be az ostoba vicceit. Balogh Pista apó javaslatát szent és komoly dolog.

MELÁK: Hát az bizonyos, hogy Balognak csuda jó szíve lehet. Nem sajná: az államtól semmit. Ugye, ő ékszerkereskedő?

GERŐ: Dehogy!

MELÁK: Hát micsoda?

GERŐ: Nagybirtokos és nagyháztulajdonos.

MELÁK: Brühühühühü... Hahahaha... akkor vissza az egész! Akkor én még várok a felajánlással.

GERŐ: Meddig?

MELÁK: Addig, amíg Balogh Pista bácsi azt nem javasolja, hogy mindenki a birtokát és a házat is ajánlja fel ajándékkul az államnak a haza megmentésére.

GERŐ: Huncut ember maga, Melák. Most az egyszer fején találta a szeget. Mi a véleménye különben a két pesti nagykereskedőről, akik hónapok óta fosztogatták cinkelt kártyákkal a pesti kártyaklubokat és százezreket nyertek?

MELÁK: Nagyon ügyes vegyészek.

GERŐ: Megbolondult, Melák! Ezek vegyészek?

MELÁK: Sőt, mi több, alkímisták.

GERŐ: Mit beszél?

MELÁK: Igenis, alkímisták. — Aranyat csináltak a cinkből.

GERŐ: Én kocsikegőcsé sajtolom magát, ha nem hagyja abba a marhaskodást. Szomorú dolog, hogy két nagykereskedő ilyenre vetemedett.

MELÁK: Mindenesetre jó lenne velük megerősíteni a Bocskay csatársorát.

GERŐ: Melák, megveszett? Két hamiskártyással?

MELÁK: Persze. El tudja képzelni, Gerőkém, hogy a hamiskártyások hogy tudnak összejárni?

GERŐ: No és?

MELÁK: No és a Bocskay csatársorából éppen az összejáték hiányzik. Már pedig a hamiskártyások tudják legjobban, hogy mikor kell passzolni.

GERŐ: A penész egye meg a maga humorát, Melák! Mondja csak, mi a véleménye a pénzügyi helyzetről?

MELÁK: Ami a holttestekről.

GERŐ: Hogy-hogy?

## Standard

Telefongyár

Orion

Phillips stb.

## Rádió

legújabb típusait díjmentesen mutatom be lakásán is

## Csillár

raktáram valóságos látványosság, árait a legolcsóbbak.

## Gramofon

kiváló minőségű, tökéletes hangszintű, már 12.—pengő részletre

## olcsón

a legjobbat

# KATZ rádió

villamossági és műszaki szaküzlet

**Piac ucca 60.**

Telefon 27-78.

MELÁK: A halottakról vagy jót, vagy semmit.

GERŐ: Ez tulzott pesszimizmus, Melák. Éppen most jelentette a Nemzeti Bank, hogy a bankjegyforgalom nyolcvanmillió pengővel emelkedett.

MELÁK: Hát aztán?

GERŐ: Ne legyen olyan blazirt. Ez azt jelenti, hogy 80 millió pengővel több jut a forgalomba.

MELÁK: Mondja már!...

GERŐ: Csak semmi cinizmust! Ez a rengeteg pénz szétárad a közgazdasági életben.

MELÁK: Rendben van, Gerőkém. Holnap megyek a Nemzeti Bankhoz a tiz pengőért.

GERŐ: Miféle tiz pengőért?

MELÁK: Az országnak nyolcmillió lakosa van. A bankjegyforgalom szaporodott nyolcvan millióval. Tehát reám esik tiz pengő.

GERŐ: Ostoba! Azt nem a Nemzeti Banktól kapja meg.

MELÁK: Hanem?

GERŐ: A gazdasági élet vérkeringéséből.

MELÁK: Ja vagy úgy? Gerőkém, akkor mi ebből a szaporulatból egy fillért sem látunk.

GERŐ: Ugyan miért?

MELÁK: Mert ha a pénz a gazdasági élet vérkeringésében van, akkor csak érvágással lehet hozzájutni. Már pedig, ha a magyar gazdasági életben eret kell vágni, akkor ott vannak ehhez a legnagyobb érvágók: a kartellek.

GERŐ: Nem kell már a kartellektől félni, Melák.

MELÁK: Miért?

GERŐ: Mert Fabinyi egymásután elküldi őket a norvég fővárosba.

MELÁK: Hova?

GERŐ: Osloba.

MELÁK: Én inkább Hercegovinába deportálnám őket.

GERŐ: Hova?

MELÁK: Banjalukába.

(FÜGGÖNY.)

**Ezek azok az árak,  
melyekről városszerte beszélnek.**

**Ezek azok az áruk,  
melyek minőségéért teljes garanciát vállalok.**

**Mosók:**

Flanelek, gyönyörű pongyola és ruha mintákban . . . . .	P	1.25
Pongyola düftin . . . . .	"	1.78
Mosó szövet megbízható minőség . . . . .	"	1.10
Piyama flanel, szintartó . . . . .	"	0.68

**Selymek:**

Magyar crépe de chine, szép színekben . . . . .	P	3.60
Ribulding, selyem ujdonság . . . . .	"	7.90
Marocain, tiszta selyem . . . . .	"	9.80

**Szövetek:**

Tiszta gyapju férfi kamgarn szövet . . . . .	P	12.80
Tiszta gyapju női ruhaszövet, szép kimintázásban . . . . .	"	2.40
Dupla széles női gyapju szövet . . . . .	"	3.30
Angol mintázott női kabátkelme . . . . .	"	6.50
Double paplan . . . . .	"	12.—

**KLEIN DIVATHÁZ**

**Piac ucca 48.**

**Ezelőtt Ecker, Klein, Sugár.**

**A közterhek kiméletlen behajtása,  
az inségadó egyoldalú és irreális ki-  
vetése ellen tiltakoznak az iparosok**

Az Országos Kézműves Testület magáévá tette Zelinger Ede indítványát a közszállítási köve telések elkonfiskálása ellen.

Az Országos Kézműves Testület szerdén Lajtha Rezső kereskedelmi tanácsos, ügyvezető elnök vezetésével választmányi ülést tartott, amelyen Perla ki György igazgató ismertette a belügyminiszternek az inségadó kivetésére vonatkozó rendeletét. Több felszólaló között

Zelinger Ede (Debrecen) azon kivánságának adott kifejezést, hogy a kormány sürgősen változtassa meg azt a rendeletét, amely szerint

a közszállításban részes kisiparosnak számlakövetelését a közadók és OTI hátralékok fejében letiltják.

Ez a rendelkezés a vállalkozást lehetlenné teszi, a bankok ezen rendelkezés megszületése óta nem adnak garancialeveleket és nem fogadják el a cedálásokat. Azt javasolja tehát, hogy az OKT írjon fel a pénzügyminiszterhez, hogy a sérelmes rendelkezés változtassák meg

oly módon, hogy a számlaösszegnek csak egy hányada legyen letiltható köztartozások és OTI hátralékok fedezetéül. Szükségesnek tartja, hogy az iparosság

erélyesen foglaljon állást az olyan gazdasági politika ellen, amely a gazdasági kérdéseket nem egyenlő mértékkel, hanem politikai befolyásnak engedve egyoldalulag intézi el.

Több felszólaló indítványára a választmányi ülés erélyesen állást foglalt a közterhek kiméletlen behajtása s az inségadó egyoldalú és a helyzetnek meg nem felelő kivetése ellen s egyhanguan tette magáévá Zelinger Ede indítványát.

— A „Szeretet” asztaltársaság 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a Kereskedelmi Csarnok külön helyiségében összejövetelt tart, amelyen leendő szíves megjelenésre a tagokat ezennel meghívja az elnökség.

**Ma, vasárnap választ parlamentet  
Németország**

A berlini közlekedési sztrájk szombaton némileg enyhült.

Berlin, november 5. Ma, vasárnap nagy napja lesz Németországnak: 44 millió választó vonul az urnák elé hogy eldöntse: marad-e Papan, vagy Hitler kormánya következik? A választási agitáció aránylag csendes a legutóbbi választáshoz képest. A választási harc kimenetelét illetőleg zavarosak a jóslatok. Hitler pártja ugyan biztos győzelemről, továbbá a baloldal teljes kiirtásáról beszél, de általában a szakértők Hitlerék pártjának gyengülését és a komunisták újabb megerősödését várják; a náciák várható

gyengülésének mértékét illetőleg azonban különbözők a vélemények. Miután az ugynevezett középpártok: a szociáldemokraták, a néppárt és a centrum megtartják pozíciójukat, valószínűleg, hogy Papernek sikerülni fog egy kormányképes koalíciót összehozni.

A berlini közlekedési sztrájk egyébként szombatra enyhült. A 19 ezer sztrájkoló közlekedési munkás közül ötezer már munkába állt és a hatóságok remélik, hogy holnapra a sztrájkolók száma ismét csökkenni fog.

**Azért jöttem egy nappal előbb,  
hogy megnézzem Debrecent**

— mondta Németh Mária, aki szombaton 6 órakor megerkezett Debrecenbe

A peronon népes küldöttség várja a budapesti hatóság gyorsot. Feltűnő, hogy a várakozók csoportjában ott látjuk Abrányi Emil igazgatót, akinek a jelenléte Németh Mária fogadtatásánál nyilván azt szimbolizálja, hogy a Zenekevelők Köre és a Máv. Filharmonikus Zenekar között szent a béke és merő véletlen, hogy szombaton van a zenekar hangversenye és vasárnap Németh Máriaé.

Az egyik elsőosztályú fülkéből karcsu, szőke hölgy száll ki; — akik legutóbbi debreceni hagnversenye óta nem látták, szinte meg sem ismerik a hajdani molett művésznőt, Dr. Kuthi üdvözlő a Zenekevelők Köre és a város nevében. A művésznő az autón, utban szállása felé a következőket mondja a sajtó számára:

— Berlinből alig engedtek el Magyarországra, ahová néhány este az Operaház vendégeként szerződtem. A német fővárosban tízszer egymásután énekeltem az Álarcosbált táblás házak előtt. Buda-

pesten — hiszen hallhatták a rádióban — legutóbb Verdi Rekviemjét énekeltem.

— Debrecenbe azért jöttem egy nappal előbb, mert meg akarom nézni a várost, annyi szépet hallottam arról, hogy Vársáry polgármester milyen nagyszerű alkotásokkal gyarapította Debrecen értékes látnivalóit.

— Nagyon örülök, hogy viszontlátom a kedves debreceni közönséget; igazán áldozatot hoztam ezért a viszontlátásért, mert párnapos pihenő időmből szakítottam ki ezt a két napot, hogy eleget tehessek a Zenekevelők Köre meghívásának.

A Zenekevelők Köre közli, hogy Németh Mária vasárnap esti koncertje az Arany Bika dísztermében pontban este 8 órakor kezdődik és az állóhelyek kiadását a rendezőség hatósági intézkedés miatt korlátozni volt kénytelen. A megmaradt jegyeket vasárnap egész nap a Bika halljában árúsítják.



Berlin uccán meglélt a járműorg. A terti kepen látható Berlin legforgalmasabb utvonala a Potsdamer Platz, amely a közlekedési sztrájk óta egy csöndes, kihalt kis vidéki város uccájára hasonlít, a széles kocsiuton alig tűnik fel egy-egy jármű, holott néhány nappal ezelőtt még a villamosok, autók és autóbuszok ezrei robtak rajta végig.



**JUHASZ GÉZA**

Költőtanár, mint Csokonai, Fazekas, Oláh Gábor és Tuhász Gyula. Vagy



mint Arany és Babits. Azt mondják, hogy jobb tanár náluk. Azért költőnek se rossz Söt. Egyik szép verse:

**JAMPEC AZ ÉJSZAKÁBAN**

Titokzatos lámpáival  
az égi vurstli ráncsahol,  
az ég a hold alatt pitar  
s a hold az ég felett farol,  
felhőmamskák bőbitás  
jójóval játszva lengenek  
s az égi söntésből pipás  
csószók köpkodnak engeme.  
csillagsengettyűs csödörök  
csurrannak, mint az égi méz,  
az éjben száz rim lödörög  
s kacsint a hold, a vén vigéc  
fülembé kuplét hangicsál,  
hogy aki berozsdásodott,  
azon nem segít kaviár,  
se Steinách, se a Voronoff,  
gyamban nevek zsonganak,  
Einstein, Zweig, Dreiser és Viereck,  
hej, konjunktura, kosztkamát,  
belőletek mi lett, mi lett?

hej, hova lett a régi bót,  
a régi breite, régi marzs?  
keresztünk számos milliót  
s ma végzetünk a „mars ki, mars!”  
élet s állásügy egyaránt  
a csökkentés jegyében foly.  
s e balogbárgyu vegyarányt  
nem korrigálják meg sehol,  
a hold, az ezüst kacika  
résztvélenül röhög azon,  
hogy nincs, mit tenni zaciba,  
hacsak őt, őt be nem csapom,  
az ékszeres égpázsiton  
szemem saccolva legelész,  
ó, milliárd csillagseton,  
vajjon, mit érhet az egész?  
az ondulált égpázsiton  
a szemem vágyón legelész,  
ilyenkor istent áhitom  
s tudom, szivembe belenez,  
az én szivem nem anyakéz,  
nem relativ és nem csülök,  
az én szivem nem majonéz,  
csupán egy sziv, egy bus bütyök  
s ki szimpla szivet nem szeret,  
mert abban nincs elég zamat,  
az rágja a szivem helyett  
göndörszakállu májamat...

**BENYOVSZKY**

Kiváló író és költő s ezért irigy kollégái csakis gyermekmellékletekbe, keresztretjényrovatokba és emlékkönyvekbe hagyják írni. Kedvenc műfaja,



amelybe tékozló gazdasággal tömöríti lényének minden lirai melgségét: a helyes megfejtők névsora. Dekadens irodalmunkból messze kimagaslanak szokatlan drámai erővel megkonstruált és mélységes intenzitású kritikai tanulmányai, amelyekben kortársait és

# Olcsónál is olcsóbban

vásárolhat.

<b>NŐI Téli KABAT</b> angol vagy s. kék posztóból, bunda gallér és kézelővel . . . . . 27.80	<b>23'80</b>	<b>PYJAMA</b> szintartó prima flanellből izléses kivitelben . . . . .	<b>7'50</b>
<b>NŐI OROSZKA</b> egész prima minőség, szép színekben . . . . . 5.80	<b>4'80</b>	<b>FÉRFI ING,</b> puplin elejjel, prima siffonháttal . . . . . 4.80	<b>2'38</b>
<b>FÉRFI MELLÉNY</b> v. pullover, kiváló minőség szép mintákban . . . . . 5.50	<b>4'20</b>	<b>OXFORD ING</b> különleges jó minőségű seelyem oxfordból . . . . . 5.40	<b>3'90</b>
<b>GYERMEK OROSZKA</b> vagy kabá szép színekben és kivitelben No. 1-es . . . . . 3.90	<b>2'80</b>	<b>CRÉPE DE CHINE</b> cca 100 cm széles, minden színben . . . . . 3.90	<b>3'60</b>
<b>NŐI ANGOL téli</b> harisnya, tartós min. 0.88	<b>0'76</b>	<b>TWEED SZÖVET</b> dupla széles, tiszta gyapju, alkalmi ára . . . . . 3.50	<b>2'30</b>
<b>FÉRFI Téli</b> sokni jáger utánzat, szép kivitelben . . . . . 0.78	<b>0'68</b>	<b>BÁRSONY</b> cord és sima, pazar szép divatmintákban és színekben . . . . . 2.98	<b>2'70</b>
<b>KESZTYŰ</b> női vagy férfi, meleg béléssel . . . . . 1.20	<b>1'10</b>	<b>PYJAMA FLANELL,</b> divatmintás és csikos . . . . . 1.10	<b>0'68</b>
<b>SWEITZI SAPKA</b> tiszta gyapju . . . . .	<b>0'96</b>	<b>PAPLAN</b> dupla cloth, rózsás és sima, hófehér vattával . . . . . 15.—	<b>12'80</b>
<b>FROTTIR TÖRÜLKŐ.</b> ZÓ igen tartós minőség . . . . . 0.96	<b>0'68</b>	<b>FUTÓ SZÖNYEG</b> 65 cm széles prima jutta fonálból . . . . . 1.70	<b>1'20</b>

## CSILLAG TESTVÉREK

Piac- és Simonffy-utca sarok.

... jellemezte, bár túlzó pesszimizmussal, de ugyanakkor a jóságos emberi megértésnek és a hitvallásá magasztosult keresztényi szeretetnek szinte mesteri tökélyig fejlesztett teljes hiányával. Sajnos ezek a remekművek az irigység aknamunkája miatt még nem jelenhettek meg nyomtatásban és így a szerző kénytelen előszóval terjeszteni őket. Mesteri kézzel rajzolta meg néhány debreceni őstipus, a biciklitolvaj, a vánkosló, a tyukcsenő, a marólgallal gargalizáló szolgáló és a korszolyakulcsos kirakatbetörő alakját. Legmaradandóbb becsü műveiből alább közlünk néhány gyöngyszemet.

*Példátlan brutalitással és vadállati bestiálizmussal eszközölt ténykörülmény városunkban*

Páratlanul izgalmas bűncelekmény szemtanuja volt bűnügyi szerkesztőségünk, amely haladéktalanul autón robbogott ki azonnal a tett színhelyére. Az aljas merénylő azonban már elmenekült körmönfont szélhámos trükk segítségével. Titokzatos módon sikerült nek behatolni és zsákmányát agyafurt ügyességgel helyezte biztonságba. A hullát az egyetem bonctani intézetébe szállították és azonnal gyomormosást alkalmaztak rajta. A fényképen látható bűnügyi szerkesztőségünk teljes gárdája, amint a gyomrot nézi. Az a fekete pacni a közepén a gyomor. A világosabb pacni a szerkesztőség. Baloldalt a sörét alak én vagyok. A rendőr-

ség erélyesen nyomozza. Lapunk zárta-kor még javában mossák a gyomrot, amitől a nyomozhatóság számos fontos körülmény tisztázását várja.

**A KIS NIMAND**

Bunyó Adolár higjátéka a Kocsonyai-színházban

Bunyó Adolár higjátéka meglepően épkezláb egy darab. Direkt szinpadra van írva, a szintechlimechlika zseniális esmeretével. A darab elején a függöny szétmegy és a végén legördül. A felvonások közt szünetek vannak. Szivetindító. Egy éktelenül bájdus modern tündérmese ez a zölddisznóról, amelyet végül is feleségül vesz a stüsszi vad-disznó. Mindez telve tiszta poézissal és megdöbbentő humorral stbi és csak azért nem investálja a darab sivarányos horizontját, mert Bunyónak nemcsak melegen érző büróromantikája van, hanem életmegismerési arzenálját is problémává mélyíti, miközben félig-kész szivvel pergeti a bravuros szin-padi reminiscenciák életszagu, de őszintén derüs yoyoját.

Az előadás mindent felülmut. Törös Géza attrakciós rendezése brilliáns, a diszletezés gyémánt, Mackó Cica rubin. Lirája bensőséges, márkája közvetlen, zlotyja graciöz. Falassy Boriska pompás nősirom, a kozmetikai alakítóművészet bravuros kifejeződése. Minden szava harsog. Gyepessy Edmée esmég beigazolta, hogy van benne. Kapor Sára frappányosan domborított. Remekek voltak a férfi szereplők is és remek volt a villamos az előadás után. Remek volt a zóna az Angolban.

VÁSÁRLÁSAINAL  
HIVATKOZZON LAPUNKRA !!



**Költözködés miatt  
még yen lesz állított  
árakon árusít**

**ékszer, órát,  
ezüstöt**

**Engel László**

**ezelőtt Lőkövits Arthur  
és Társa ékszerész  
Debrecen**

**Piac ucca 59.**

**Melni és Kaszanylcki  
cégek között.**

**Megkezdődnek  
az analfabéta tanfolyamok**

Debrecen sz. kir. város Iskolánkvivüli Népművelési Bizottsága mint a multban, ugy a most közelgő tél folyamán is tanfolyamokat rendez az irni-olvasni nem tudók számára. Ez uton fordul azért a város nagyközönségéhez, gyárak, üzemek vezetőségéhez, a munkaadókhoz, hogy analfabéta alkalmazottjait vagy ismerőseiket irásban vagy személyesen jelentsék be a Népművelési Bizottság titkári hivatalában (Debrecen, Miklós ucca 23. sz. alatt), illetőleg buzdítsák az illetőket jelentkezésre. A tanfolyamok, melyek teljesen ingyenesek, három hónapig tartanak és az előadási órák az esti órákban, tehát oly időben tartatnak, amedőn a hallgatók napi foglalkozásukban akadályozva nincsenek. Tankönyv és írószerekkel a hallgatókat a bizottság látja el. A tanfolyam végeztével a hallgatók hivatalos bizonyítványt nyernek. Jelentkezni lehet a már említett helyen délelőtt 9—1 óra között. A tanfolyamok a megfelelő számú jelentkezés sorrendjében kezdődnek, miért is kívánatos, hogy az illetékesek mielőbb jelentsék be az azokon való

**Megszűnt iparok**

A mult héten az elsőfoku iparhatóság a következőket törölte lajstromából: Özv. Lovasi Józsefné szatócs, Dóka Antal cipész, Békés Lajos férfitűzőkészítő, Nagy Sándor szatócs, Márkus János férfitűzőkészítő, Sipos Ferenc bank és pénzváltó üzlet, Klinger Pálné gyümölcs-zöldség kereskedő, Zöld Zoltánné szatócs, Markovics József gyümölcskereskedő, Bojtor Gábor bazar diszmiáru, Remete Géza tej, tejtermék kereskedő, Koncz István háztartási cikk kereskedő, Schwartz Jenő sportcikk kereskedő, Markovics Irén nőiszabó, Krausz Józsefné himzóminta készítő, Kéki Imre szatócs, Debreceni Gyula fuvarozási vállalat, Szökőcs József paprika- és borskereskedő, Haas Dezsóné rőfős-, rövidlárkereskedés, Nagy József szücs, Magera Erzsébet Kávémérés és kifőzés, Guttmann Hendel rőfőskereskedő, Kuruc István csizmadia, Nagy Gábor fuvaros, Herskovics Ignác sütő, Kandel Mártonné szálloda, Kuruc István szálloda, Papp István kávémérés.

**— LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.**

**HIREK**

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG  
telefonszámai:  
Szerkesztőség és kiadó-  
hivatal . . . . . 19-20 és 32-12  
Szerkesztőség éjjel . . . . . 32-12

**Hajnali kaland**

A történet olyan kedves, hogy senki mással nem történhetett meg, mint a humoráról ismert és aranyoszávu drága barátunkkal, a kávéházak örök látogatójával, a nyugalmazott pénzügyi tanácsossal. Mindenki kedveli, mindenki szereti, mindenki becsüli, mert mindenki számára tartogat egy friss viccet, adomát vagy anekdotát.

Hogy is történt a tanácsos urral a baleset?

A mi rokonszenves barátunknak alig pár hónappal ezelőtt született egy kislánya. Ez a harmadik gyereke, már imádja a kicsinyeket, valóságilag rajong értük. De ez nem gátolja meg abban, hogy elmulassza a kávéházak látogatását, amelynek füstös levegőjében úgy érzi magát, mint a mennyországban. Van is ezért odahaza rá panasz, a felesége nem győzi eleget kérlelni, hogy ne nyujtsa el az éjszakai órákig kávéházi tartózkodását, hanem szenteljen több időt az otthonának.

Vége aztán megunta hallgatni a sok kérlelést barátunk és elhatározta, hogy korábban fog hazajárni. Egy héten keresztül otthon is volt mindig este 10 órára. Tovább azonban nem bírta a szolidaritást és a nyolcadik napon este ismét kimaradt. Hajnali négy óráig.

Most aztán be kell vallanunk, hogy a pénzügyi tanácsos ur, hogy is mondjuk — egy kissé — papucs alatt áll. Hazafelé tértében bizony rettegve gondolt a bekövetkezendőkre és elhatározta, hogy úgy fog hazatérni, hogy neje ne vegye észre. Az előszobába érve szépen levette a kabátját, csendesen lehuzta a cipőjét, majd a ruhájára került sor. Felöltötte a pizsamáját és csendben, nesztelenül benyitott a hálószobába.

Amde nem tudott olyan zajtalanul járni, hogy a felesége fel ne riadjon az ajtónyikorgásra.

Amikor látta, hogy az asszony megmozdul az ágyban, hirtelen odaugrott a szobában levő gyerekkocsinhoz és elkezdte előre-hátra tologatni.

Az asszony felgyújtja az kis éjjeli lámpát és meglepetve kérdezi:  
— Hát te mit csinálsz?  
— Semmit drágám — feleli — de ugy

**Budapestről és Szegedről jön külön-  
vonat Debrecenbe 13-án**

Budapest, november 5. A MÁV igazgatósága közli, hogy november 13-án 500 jelentkező esetén az alábbi filléres gyorsvonatokat indítja:

Budapestről Nyíregyházára, Debrecenben a le, illetőleg felszállás meg

van engedve. Budapestről Sátoraljaúj helyre, Budapestről Szegedre, Salgótarjánból Budapestre, Szekszárdról—Bajáról Budapestre, Szegedről Debrecenbe. Utközben a le- és felszállás meg van engedve.

**APOLLO**

Premier ma!

**Halhatatlan szerelem**

operett 10 felvonásban Reginald Denny és Grace Noore, a Metropolitan opera tagja főszereplésével. Ezen kívül:

**STAN ÉS PAN AZ IDEGENLÉGIÓBAN.**



nél sokkal többet takarít meg, ha a budapesti METEOR csillárgyár debreceni fiókjánál vásárol.

Egy ár a sok közül: 4 lángu csillár, lakásán felszerelve; P 12'90.

PIAC  
UTCA  
9.

**METEOR  
CSILLÁR**

sir ez a gyerek, hogy nem tudok tőle aludni. Muszáj voltam felkelni az ágyból és most megpróbálom elaltatni. Legyél te is csendben, mert azonnal elalszik.

Az asszony vésztojáslóan felül az ágyban és csak ennyit mond:

— Ez nem igaz. Már csak azért sem lehet igaz, mert a gyerek, itt alszik velem az ágyban...

Dermedt csend támadt. De csak egy ideig. Aztán zaj keletkezett. De ezt már nem a tanácsos ur okozta.

(r. gy.)

— Uj köntösben jelent meg ma a Debreceni Független Ujság, uj, modern lapcimmal, amely művészi, tisztavonalu, világos, amellet, hogy tökéletesen modern. Ez természetesen elsősorban kiváló rajzolóművészi: Pesthy István érdeme, akinek pompás, izes karrikatúráiban, jellemző-erőben gazdag rajzaiban oly sokszor gyönyörködött már lapunk olvasóközönsége. Biztosan reméljük, hogy művészi munkáját minden reggel szívesen látja majd közönségünk.

— Időjósulás: Változékony idő, megélénkülő légáramlás, egyes helyeken kisebb esők, nyugat felől némi hősüllyedés.

— Istentiszteleti rend vasárnap, 1932 november hó 6-án. Nagytemplom 10 óra: Baja Mihály, 5 óra: Kiss Antal. Kistemplom 9 óra: Kolozsváry Kiss László, 11 óra: dr. Farkas Pál, 5 óra: vallásos estély: Kardoss Lajos. Kossuth ucca 10 óra: Kovács József, 5 óra: Hegedüs Kálmán. Árpád-tér 10 óra: dr. Dancsházy Sándor, 3 óra: v. Szabó Endre. Ispótfly 10 óra: Molnár Ferenc, 5 óra: Siposs Imre. Homokkert 10 óra: Kalas Ferenc, 3 óra: Kádár László. Nyilastelep 3 óra: Tóth Sándor. Csapókert 10 óra: Kulcsár Lajos th., 3 óra: Halász András. Ondód-Vedres-dűlő fél 11 óra: prédikál és urvacsorát oszt Halász András. Cuca 10 óra: prédikál és urvacsorát oszt vitéz

Szabó Endre. Kis-Macs 3 óra: Mezey Béla. Horthy-kórház 9 óra: prédikál és urvacsorát oszt Siposs Imre. Ebes 10 óra: Bagdy Dániel. Hegyes 10 óra: Papp Imre. Elep 3 óra: Papp Imre. Nyulás 10 óra: Tamás Ferenc th. Sámsoni uti iskola 4 óra: Nagy Dezső th. Kerekes-telep 3 óra: Tömör Lajos th. Wolaffka-telep 3 óra: Márton István th. Köntösgát 3 óra: Bencze Tibor.

— Az evangélikus templomban (Miklós ucca 3. szám) november 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor Gusztáv Adolfnak, a 30 éves háboruban a vallás-szabadságért hősi halált halt svéd királynak az emlékére ünnepi istentisztelet lesz. Prédikál: Pass László lelkész. — Ugyanaznap este 5 órakor rendes templomi istentisztelet. Prédikál: Pass László lelkész.

— Unitárius istentisztelet. A Hatvan ucca 24. szám alatt lévő unitárius templomban 6-án délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnap istentisztelet tartanak. Ez alaklommal imádkozik és prédikál dr. Csiky Gábor budapesti unitárius missziós lelkész. Istentisztelet után rendes őszi közgyűlés lesz.

— Az ispotályi templomban ma, vasárnap délután öt órakor vallásos estély lesz, melynek tárgya a Heidelbergi Káté XLIII. urnapi kérdése és felelete. Kátét magyaráz Siposs Imre, imádkozik Molnár Ferenc és Szabó Gyula, szaval Székely Irén, énekel Nagy András.

— Evangelizáló estély. A Csapó uccai egyházzsér mai evangelizáló estélyén, Szappanos ucca 16. szám alatti otthonában fél 8 órai kezdettel dr. Dancsházy Sándor vezető-lelkész tart előadást: „Miben találd örömodot” címmel. Ezenkívül műsoron lesz szavalat, ének- és zene-szám. Belépődij nincs, szíves adakozás az egyházzsér céljait szolgálja. Mindenkinek szeretettel hív és vár az egyházzséri vezetőség.

— A ref. árvaügyi bizottság ülése. A debreceni református egyház árvaügyi bizottsága november 7-én, hétfőn déli 12 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgy: Ruhakiosztás.

— A Kossuth uccai egyházzsér női munkaköre kéri tagjait, hogy szerdán délután 3 órakor a Dóczy-intézet kézimunkatermében teljes számmal jelenjenek meg.

— A Kollégiumi Diákszövetség havonként szokásos összejövetele a hó első szerdájáról a presbiteri konferencia miatt elhalasztódván, 9-én, szerdán este 6 órakor lesz az Angol Királynőben. Előadnak: dr. Nagy Sándor kollégiumi tanár: Rajzok a régi debreceni diák nevelésc történetéből; dr. Tóth Aurél ny. kuriai bírő: Emlékezesek a jó öreg Kollégiumról és Csobán Endre: Sus ur kalandjai címen.

— Szülői értekezlet. A Csapó uccai református iskolakörzet tanítótestülete november hó 6-án, ma délután három órai kezdettel a Csonka uccai iskolában szülői értekezletet tart, amelynek programján Mocsári László igazgató és dr. Juhász Gusztáv orvos tartanak előadást.

**ÖRÖM**

AZ EMBER ÉLETE,  
HA RENDES AZ EMÉSZTÉSE



**ARTIN** AZ ÉNYME BIZTOS ÉS  
OLCSÓ HASMAJTO

### Kedvezményes utazás Budapestre

A debreceni ipartestület értesíti tagjait, hogy Nagyatádi Szabó István szobrának budapesti leleplezésére nemcsak a tagok, hanem a közönség számára is 66 százalékos kedvezményes utazási igazolványokat adhat. A menetdíjkedvezmény november 18-ától kezdődik.

— Istentisztelet a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. szám alatt lévő imaházban vasárnap délelőtt 9-10-ig imádkoztat, 10-11-ig prédikáció, 11-12-ig vasárnapi iskola, délután 6-7-ig prédikáció, 7 órától 8 óráig urvasoraosztás. Szerdán este 7-8-ig prédikáció. Péntek este 7-8-ig biblióra szabadhozzászólással.

— Eljegyzés. Krausz Klára (Debrecen) és Halász Sándor (Szolnok) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Műsoros tea-est az árpádtéri KIE-ben. Kitiűnő műsor keretében vig-estélyt rendez ma délután az árpádtéri KIE öt órai kezdettel. A műsoron nagyszerű ének, szavalt, zeneszám és előadás szerepel. Belépődíj nincs, teajegy ára 30 fillér. Minden érdeklődőt szeretettel hív és vár a vezetőség.

— Házasság. Geller Jolán és Klein Zoltán folyó hó 6-án, vasárnap délután 3 órakor Csapó u. 32. szám alatt tartják esküvőjüket, melyre rokonokat, jóbarátokat és ismerőseiket ezúton tisztelettel meghívják. (Minden külön értesítés helyett.)

— A debreceni vendéglősök ipartestületi szakosztálya 7-én, hétfőn délután 3 órakor az ipartestület kistanácstermében gyűlést tart. Tárgy: adó- és forgalmi adóügyek. Felkéri az elnökség a szakosztály tagjait, hogy lehetőleg teljes számban megjelenjen szíveskedjenek.

— Frontharcosok figyelmébe! F. hó 6-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel a Frontharcos-Otthonban műsoros délutánt tartunk, amelyre minden frontharcos bajtársat szeretettel meghívunk. Belépődíj nincs. Társadalmi Bizottság.

— Házasság. Kellner Bözse és Stark Dezső folyó hó 3-án házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Találmányi rajzok és leírások készítésére iparjogosi pályákat nem lehet kiadni. Egyes iparhatóságok találmányi rajzok és leírások készítésére iparjogosi pályát adtak. Minthogy a találmányi rajzok és leírások készítése nem ipari foglalkozás, a 153.457-1932. K. M. sz. rendelet utasítja az iparhatóságokat, hogy találmányi rajzok, leírások készítésére, általában a találmányok szabadalmaztatásának kieszközölésére, vagy azzal összefüggő bármely tevékenységre iparjogosi pályát kiadni nem lehet s amennyiben ilyen iparjogosi pályákat már kiadtak volna, azokat, mint tévesen kiadottakat vissza kell vonniok.

— Ács- és kőművesiparosok figyelmébe! A debreceni ipartestületbe tartozó ács- és kőművesiparosok szakosztálya 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor az ipartestület helyiségében együttes ülést tart. Tárgy: Munkaügy.

— Házasság. Varga Irén és Bencze Mihály házasságot kötöttek. — Orvosi hír. Dr. Vajda Lajos, a tüdőbetegségek szakorvosa rendelőjét Degenfeld-tér 10. alá helyezte át.

— Előrelátó ember most köti le családiház építkezését. Azonnali kölcsönt építkezésre ma már a legtrikább esetben folyósítanak. Különösen nem kaphat építkezési kölcsönt, akinek nincs tőkéje vagy csekély tőkével rendelkezik. A telektulajdonosok legnagyobb része pedig e kategóriába sorozható. Ezen hatalmas táboron segít a BIB kamatmentes kölcsön. Aki BIB kölcsönrel akar építeni, annak az építkezési költségek legalább 15%-át össze kell gyűjtenie vagy egyszerre kell befizetnie a BIB-nél. A rövid várakozási idő elteltével megkapja a teljes építkezési tőkét (mely a saját tőkegyűjtése kiegészítve az igényelt összegről) s azt 10-15 éven keresztül csekély részletekben (1000 pengőnként havi 5.- pengővel) kamatmentesen törleszti. Kezelési költség a törlesztési időben csupán évi félszázalék. Mint már több ízben említettük, a kölcsönkiutalások állandóan folynak. Budapest és vidéken több újabb családiházépítés áll befejezés előtt, melybe a tulajdonos e hó folyamán be is költözik. A kölcsönigényt tanácsos már most bejelenteni, mert a kiutalás az igénylések időrendjében történik. Díjtalan felvilágosítást nyújt: a Budapesti Ingatlan Bank r.-t., VII., Rákóczi ut 10., vagy helybeli főképviseleink: Lukács Vilmos és testvére Debrecen, Károly Ferenc József ut 3-b. István-malom mellett.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves ismerősöknek és jó barátoknak, valamint a Debreceni Városi Dalegyelet tagjainak, kik szeretett férjem és édesapánk elvesztésével ért nagy bánatunkban részvétükkel osztottak, ezúton mondunk hálás köszönetet. Özv. Ary Lajosné és gyermekei.

— A Közművelődési Könyvtár jegyzéke megjelent. A 304 oldalas könyvjegyzék ára 1.80 pengő. Kapható a könyvtárkezelőknél. Minden olvasónak nagyon szükséges.

— A Bélyeggyűjtők Egyesülete ma, vasárnap délelőtt 11 órakor a Gazdák Biztosító Intézete Ferenc József ut 26. szám I. emeleti helyiségében nagy ingyen-sorsolást rendez. Ez alkalommal kezdődik a gyűjteménybemutató-verseny is, mely alkalommal Csapó László kiállításokon ezüst- és bronzplakkal díjazott boszniai és magyar gyűjteménye kerül bemutatásra. E gyűjteménybemutató-versenyen vendégeket szívesen lát az elnökség.

— Szörmebundák, prémbőrök legolcsóbban Altmann szücsnél. Alakítók, javítók. Miklós ucca 2.

## Két embert gázoltak ma el Debrecenben a városi közlekedés lár- májától megvadult lovak

Szombaton délelőtt kétszer is szerencsétlenséget okoztak a debreceni utcákon a megvadult lovak

Somogyi István macsi gazdálkodó a Hatvan utcán hajtott kétlovas szekérrel, amikor a városi közlekedéshez nem szokott lovak hirtelen megbokrosodtak és vágatásba kezdtek. Tószegi Imre 41 éves nyirábrányi lakos éppen az uttesten ment keresztül, amikor a lovak odaétek és keresztülgázoltak rajta. Tószegit súlyos sérülésekkel szállították a mentők a sebészeti klinikára.

A másik szerencsétlenség a Piac uc-

## Zongora vevőknek

nem kell Budapestre utazni, mert megnyit

Debrecenben, a volt Hegedüs és Sándor  
főle helyiségben

# MUSICA

## zongoragyár kiállítása

KERESZTHUROS, PÁNCÉLKERETES, LEGMODERNEBB  
SZERKEZETŰ ZONGORÁK ÉS PIANINÓK.

GYARI ÁRAK! KIS RÉSZLETEK! VALTÓ NÉLKÜL!

Szállított áruért teljes szavatosság!

NE MULASSZA EL E KIVÉTELES ALKALMAT,

tekintse meg a kiállítást nov. 10-20-ig!

— Néhány tömör mondat a tátraszéplaki szanatóriumról. A Magas Tátrának ez a klimatikus gyógyhelye ezertiz méterre van a tenger színe felett. Állandó ködmentes, ideális klíma. Levegője tiszta, pormentes, a fenyvesek illó olajától balzsamos. A szanatórium berendezése a legtökéletesebb és minden komfortot magába ölel. Orvosi elismert szakteremtélyek. Orvosi berendezése mintaszerű. Konyhája kitiűnő, diétája individuális. Központi fűtés, hideg és meleg folyó víz a szobákban. Appartamentek fürdőszobával. Saját kinő. Hangversenyek. Délután és este tánc. Nemzetközi síversenyek. Négy kilométeres rödlipálya. Betegnek, üdülőknek, a nagy város zajos élete után pihenni áhítóknak és a téli sportok kedvelőinek a legideálisabb tartózkodás. Árjai mérsékeltek. Kérjen prospektust.

— Mécs László Debrecenben. Mécs László európai híri magyar költő november hó 11-én Debrecenben fog hosszú idő múlva újra szerepelni. Az ideális lelki költő nem csak szép verseket ír, hanem azokat kivételes művészettel adja elő. Értéket, ha Debrecen város egész társadalmára nagy érdeklődéssel várja az előadást, amelyre szóló meghívókat a debreceni összes kulturális egyesületek bocsátják ki dr. Baltazár Dezső püspökkel az élén, hogy ezzel is dokumentálják a Felvidék szellemi vezetői előtt, hogy ebben a kérdésben az egész magyar társadalom egységes. A megnyitó beszédet Ady Lajos tartja, a Városi Dalegyelet énekszámmal szerepel, dr. Sziklay Ferenc „Hogy élünk a Kárpátok alatt?” címen előadást tart. Ülőhelyek előjegyezhetők a Méliuszban.

— Orbán gumijavitó műhelyét Piac ucca 7. alá helyezi át.

— A „Hármaskeleti Kispolgárok Olvasó Köre” f. hó 6-án, vasárnap délután 3 órakor a kör helyiségében (Tégláskert, Létay ucca 26. szám) rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: Az előadóterem felépítése. Tekintettel arra, hogy az ügy igen fontos, kérjük tagjaink teljes számban való megjelenését.

— A debreceni ipartestület sütőszakosztályának ülése. Kaptuk és közöljük az alábbi sorokat. A debreceni ipartestületi sütőszakosztályának november 3-án tartott ülésén beszámolót tartottak az országos kongresszuson és az ezt követő pénzügyminiszteri fogadáson részt vett küldöttség tagjai. A küldöttség pénzügyminiszter előtt föltárta a különböző adó- és bolettasérelmeket Vargha államtitkár, aki a küldöttséget fogadta, másfél órai tanácskozás után megígérte, hogy a sérelmeket újra tárgyalás alá veszi s utasítja a pénzügyigazgatóságot, hogy szabálytalanságok címén kirovandó bírságokat első esetben megintással, a második esetben kisebb pénzbírsággal és csak többszörös ismétlődés esetén büntetheti oly mértékben, amely elrettentő például szolgálhat. Tárgyaltatott az ülésen egyes mestereknek azon panasza, hogy a helybeli lapok a napokban megnyitott egyik pékség érdekében olyan közleményt adtak le, amely összeállításánál fogva alkalmas arra, hogy Debrecen többi sütője iránt a közönség bizalmát megingassa. Debrecenben 86 sütőmester van, akik tisztaság, az áruikhoz adott anyagok valódisága, higiénikus berendezés stb. tekintetében bátran felveszik a versenyt. Ami az üzem nagyságát és modernségét illeti, erre csak az a megjegyzése a szakosztálynak, hogy ugyanilyen nagyságu s ennél nagyobb körülményű 20 műhely van Debrecenben, nem is szólva tényleg üzemjellegű nagyobb sütődékről, ahol gőzkemencék, szitálómalmok megfelelő autó- és kocsiiparkkal állnak a fogyasztó közönség rendelkezésére, minden igényt kielégítő áruikkal.

— Friedmann Piri varrodáját a Püspöki palotába, Kálvin-téri bejárati I. emelet helyezte át.

— Kiadó városi üzlethelyiség. A Kos, suth u. 4. szám alatti városi adóhivatali épületében lévő és jelenleg özv. Taróczy Antalné által sírkoszorúzet céljára bérelt 1. számú üzlethelyiség f. évi november hó 15-től kiadó. A szabadkézből leendő bérbeadás tárgyában városháza I. emelet 35. számú hivatalos helyiségben lehet értekezni. Polgármester.

— Kiadó városi kislakás. A tűzrakatanyával szemben lévő Kassa uti kislakástelepen egy szoba, konyha lakás szabadkézből kiadó. Értekezni lehet a helyszínen Stieber József telephelygépésznél.





Nyar volt. Fülledt, forró éjjel,  
Koromszag és csattogás.  
A vonat rohant előre.  
Az égbolton oly csodás  
Csillagminta volt kivarrva,  
Hogy beléfájdult a szív.  
Millió tücsök cirpelt szerte  
S messziről a Mátra hiv.

Messziről a Mátra hívott  
Hüvös, tiszta rengeteg  
Reggelre már odaérünk.  
Itt mindenki szendereg  
A kupékban, fénylő arccal,  
Nyugtalanul, fapadon.  
Szegény utasnép, bus prolik  
Olcsó személyvonaton.

Ásítottam fajt a csontom,  
Füllasztott a nagy meleg.  
Egy üres padot kerestem  
Rajta tán lefekhetek.  
A sarokban horkolt már egy  
Hosszujátszó vén pofa,  
Ráncosarcu vén napszámos.  
Agyara közt a pipa.

Véle szembe lefeküdtem.  
Karom: párnám. Oh, he jó.  
Zakatolt a vonat lágyan,  
Hangja édes, ringató.  
Mint ha volna dajka hangja,  
Aki halkán énekel:  
„Szunnyadj, aludj, kicsi fiam,  
Szenderedjél szépen el...”

Révedezve ringatóztam,  
Kábult érnedség ölelt.  
Elmosódtak már a tárgyak,  
Már az álom rámlehel.  
Fénylő mezők várva-vártak  
S kitárt karral mentem én  
Mesebeli smaragderdők  
Virágpázsit szőnyegén.

S ekkor, mint harsány harang:  
Ugy csendült fel, gíngalang,  
Édes, zengő csendüléssel  
Egy szárnyaló női hang.  
E hang tán a mennyországból  
Szárnyalt édes melegen  
S úgy hasított be az éjbe,  
Mint szívbe a szerelem.

Tündér álom! Forgolódtam.  
Jaj, csak, soká tartana!  
Zongora kíséri lágyan  
S az ének arany dallama  
Tisztán hangzik. Hallom, érten  
Schumann-dal ez, ize méz.  
A „Traumeri”. Oly esengő,  
Mint remegő női kéz.

Másik dal. Tosca imája.  
Angyal énekelhet itt.  
Gyémánthangu szoprán trilláz  
S látom csordult könnyeit.  
S újból új dal. „Liliomszál”,  
Gyöngyházfényű ária.  
S még egy újabb: száll az éjbe,  
„Ave ave Maria!”

**Uj virágüzlet!**  
hol beszerezheti virágzsükségletét  
szolid árak mellett. Takarékosági  
könyvre 4 havi hitelt nyújt.  
**Ifj. Abel Aladár**  
keresk. műkertész.  
Ferenc József ut. 87.

Zsupsz! Zökkenés! Falnak ütő  
Lázás, forró fejemet.  
Mégsem álom! Talpraugrom.  
Gördülnek a kerekék.  
Ép most indult el a vonat  
Szétfoszlik a látomás.  
Kikémelek a sötétbe  
S kiűn alszik egy állomás.

Álmos petrollámpa pislog  
A jelzőharang felett.  
Váróterem, iroda és  
Felette egy emelet.  
Ott lakhatik a főnök ur,  
Még világos ablaka,  
Sárga rolettán szűrődik  
Át a lámpa sugara.

Egy pillanatot: mindent láttam.  
Rolettán, mint sziluett:  
Rajzolódik át egy karcu  
Leányalak. Szakrament!  
Hajlékony, mint lenge nádszál,  
Orra pisze, haja dus.  
Tízet tennék egy ellen, hogy  
Szeme kék és szeme bus.

Szeme kék, mint az ég kékje  
S szeme bus, mint a hegyek.  
Ilyen kék és bus szemekre  
Sokszor visszarévedek.  
Isten háta megett é itt,  
Friss, virágzó karsú lány  
S a falusi gavallérok  
Merengnek az ablakán.

Szeme kék és szeme bus, me  
Itt ragasztotta a Sors.  
Drága kincset rejt a torka  
S az élete mégis torz.  
Dalolhat, mint a pacsirta  
S szép lehet, mint Vénusz, ő,  
Magához huzza a vidék  
Vár reá sivar jövő.

Mire várhat, kire várhat?  
Mikor jön már egy lovag,  
Aki innen elrepite?  
Szegényke még válogat.  
Biztosan kikoszorúzza  
Kérőit egymásután  
S perzselő vágy fulasztja a  
Szines, nagy élet után.

Óh, ha elvihetném innen,  
Messze, az életbe, ki!  
Óh, ha egyszer megértené  
Ezt a leányt valaki!  
Hogy tapsolná Berlin, F...  
Koncertpublikumja őt,  
Hogy fedeznék fel a lapok  
Ezt az aranytorku nőt!

Itt elsorvad, itt elhervad,  
Elszikkad a homokon.  
Néhány év és gyűl a ránc majd  
A babástrom homlokon.  
Elveszi tán egy tisztartó  
Jönnek majd a gyerekek.  
Szerelem? Ki beszél arról?  
Csak süssön jó kenyeret...

Elkopik a hangja is majd,  
Megrája az unalom,  
Sok-sok hiába elsirt könny,  
Szívbefojtott fájdalom.  
Minek a dal itt a mélyben?  
Ki élvezné? Mire jó?  
Néha dudol, tán magának:  
Lombba rejtett kis rigó.

A vonat már messze kattog  
S én még nézem mereven  
Azt a pislákoló fényt, mely  
Ott csillog... A hegyeken  
Szellő ébred. Hajnal hasad.  
Az ég vörös. Fúj a szél,  
Köd gomolyg s a messzeségben  
A nap rezes arca kél.

Holnapra már vissztérek,  
De nem éji vonaton.  
Nappal jövök, leszálok itt  
S az apját kivallatom.  
Elviszem a lányát innen,  
Gyorsan, fővárosba fel.  
A magasban van a helye,  
Ki ily szépen énekel.

S visszajöttem. Másnap délben.  
Ott állt a kis állomás.  
Virágkert diszlett előtte.  
Szívemben vād dobogás.  
Kalauz harsányan kiáltja:  
Tíz perc! S megáll a vonat.  
Leugrom. Hol van a főnök?  
Hülni érzem lábomat.



Két jelölt, akiknek nagy pártjuk van, méri össze erejét a  
elnökválasztáson. Az egyik a jelenlegi enök: a köztársaságpárti Herbert Hoover  
(baloldalt), a másik a demokratapárti Franklin Roosevelt (jobbaldalt), New-  
York állam eddigi kormányzója. A választási harcból a jelek szerint Roosevelt  
kerül ki győztesen.

## Bátor fellépésű intelligens leányok

megélhetést uyujtó mun-  
kát kaphatnak a  
**DEBRECENI FÜGGETLEN  
UJSÁG-nál**  
Jelentkezni lehet hétfőn  
délelőtt 11 órától 1 óráig,  
délután 4-6-ig a lapkiadó-  
hivatalban,  
**Placucca 49. sz. alatt.**

Csak nyugalom! — mondom magamban,  
Siker nem maradhat el.  
Az Istenhátmögötti lányka  
Nem soká Pesten énekel.  
Meggzólitok egy pályamunkást,  
Ki a sinek mellett áll  
S hallom, amint riadt szívem  
A torkomban kalapál.

„Mondja csak, a főnök urnak  
Van lánya? Igen? Nagyszerű!  
Husz éves? Szőke? Angyalarcu?”  
Elönti szívem a derű.  
„Mért kérdelem? Mindegy! Miskolcon  
Tavaly leérettségizett?  
És gavallérja? Minden ujjár?”  
Ilyet álmodtan, ép ilyet!

A főnök merre? Éppen itt jön,  
Gallérja három csillagos.  
A szeme kék — ezt örökölte —  
A bajusza pedrőtől szagos.  
Meghajlok. Nevem. „Örvendek kérem,  
Mit parancsol az ur velem?”  
„Főnök ur, kérem, gratulálok,  
Nem egyszer, ezerszeresen!”

Zavartan bámul. Én mosolygok.  
Keményen rázom a kezét,  
„Sohsem felejttem főnök ur, el,  
A kedves lánya éneket.  
Tegnap éjszaka itt haladt át  
Miskolc felé a vonatom  
S míg állt, a lánya tündérhangja  
Kiszűrődött az ablakon.

Bejártam én már messze földet,  
Nyugatot és a Keletet  
S soha nő ajkáról még nem  
Hallottam ilyen éneket.  
Azt hittem ezüstharangocskák  
Szavát hallom — Óh, főnök ur!  
A lánya hangja: égi hárfa  
S vert aranyzál rajta a hur.”

A főnök ur most végimért  
S szemében lobog a gyanu.  
„Csak nem akarja, kérem — mondtam,  
Hogy kedves lányát a hamu  
Lepje be itt e falucskában  
És ne érjen meg hirt-nevet?”  
Egek, mi történt? A főnök ur  
A hasát fogja s ugy nevet.

„Ez nem tréfa! — szólottam hévvel —  
S vállánál megragadtam őt.  
Ha kell, még ma elviszem Pestre  
Továbbképeztetni, sőt  
Bécsbe vagy akár Párisba,  
Mert dől majd a pénz s a babó  
Ha megnyílik számára egykor  
A legragyogóbb karriér.”

A főnök ur nem bír magával,  
Térdét csapkodja, ugy vidul.  
„Szálljon fel rögtön, mert a vo  
Egy negyedperc múlva indul.  
Tegyja a lányom, nem ő a tette  
A tegnap éji ária  
Gramofon volt a rádióból  
S énekelte Németh Mária.”

**A LEGJOBB HIRDETÉSI OR-  
GANUM A DEBRECENI FÜG-  
GETLEN UJSÁG.**

# Tekintse meg a CSIPKEÁRUHÁZ filléres őszi vásárját KOSSUTH UJCA 4.

## Uj iparosok és kereskedők

A mult héten az elsőfoku iparhatóság a következőket vette fel lajstromába:

**Burger Zoltán** szatócs, Mandel Lipót rt. disznú kereskedő, Weisz Pál uri és nőidivat kereskedő, özv. K. Tóth Antalmé szekérszállásadás, Boldog Kálmán mázoló, Hudák Péter sütő, Nagy Ferenc egyfogatu bérkocsis, Neumann Miksa cipészkelek kereskedő, Antalffy József sport- és játékaru kereskedő, Bagoly András kisebb kőműves, Nagy István inkasszó ipar, Kun Béláné paprikakereskedő, Szilágyi Sándor rőfös-, rövidaru kereskedő, Winkler Zsigmond bőrkereskedő, Biró György jégkereskedő, Szepesi István szatócs, özv. Vedres Lajosné zöldségkereskedő, Boldog Kálmán szobafestő, Hanzlik Lajosné bazár, Kiss Miklós férfi- és nőfodrász, Orbán Lajos gummijavitó, Hajdu Erzsébet szatócs, Havas Zoltán festék, olaj kence kereskedő, Király Etelka előnyomda, kézimunka készítés, riedmann Miklós terménykereskedő, László Sándorné kenyérárúsítás, Törő Sándor szatócs.

## A Népszerű Főiskolai Tanfolyam programja

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam érdekes és színes programot ad ez évben is. A most következő előadások dr. Darkó Jenő professzornak a turáni népek őskulturájáról szóló első előadása után:

2. Modern esztétika. Előadja dr. Tankó Béla egyetemi ny. r. tanár. Nov. 17-én és 24-én d. u. 6-kor.

3. Balzac. Vetített képekkel. Előadja dr. Hankiss János egyetemi ny. r. tanár. December 1-én és 9-én d. u. 6-kor.

4. Az alföldi mély furások. Előadja Telegdi Róth Károly egyetemi ny. rk. tanár. December 15-én d. u. 6-kor.

5. A felvidéki magyarság kulturális szervezkedése. Előadja dr. Kuthy Sándor ügyvéd. December 17-én d. u. 6 óraker.

B) A debreceni Munkás-Otthon Szövetség előadó termében (Károly Ferenc József ut 3. szám).

1. Arany költészet (A költő halálának 50 éves évfordulója alkalmából). Vetített képekkel. Előadja dr. Mitrovics Gyula egyetemi ny. r. tanár. November 9-én d. u. 7-kor.

2. Az uzoratorvény. Előadja dr. Nizsalovszky Endre egyetemi ny. r. tanár. November 16-án d. u. 7-kor.

3. A természet hatása az emberi társadalom fejlődésére. Előadja dr. Szondy György ref. leánygimn. tanár. November 23-án d. u. 7-kor.

4. A gazdasági válság. Előadja dr. Diczig Alajos, kereskedelmi és iparkamarai titkár. November 30-án d. u. 7 óraker.

5. A népbetegségek. Előadja dr. János Gyula orvos. December 7-én d. u. 7 óraker.

6. Mit köszönhet Európa a magyar-nép kulturájának? December 14-én d. u. 7 óraker. Előadó: Dr. Darkó Jenő egyetemi tanár.

C) A Máv. műhelyi „Egyetértés” dísztermében: 1. A fascizmus. Filmfelvételekkel. Előadja Wallich Oszkár tanár, egyetemi lektor. November 11-én d. u. 6 óraker.

Az előadások ingyenesek.

## ASSZONYOKNAK

Rovatvezető: H. FARKAS ILONA.

### Beszéljünk róla, vagy ne beszéljünk?

— Aki haragszik, annak soha nincs igaza — mondtam a telefonba válaszul annak az ismeretlen fiatal lánynak, aki mint olvasóm, kötelességének tartotta, hogy informáljon arról a vitaestéről, amelyik a napokban az egyik debreceni egyesületben zajlott le és ahol a felmerült problémákkal kapcsolatban két héttel ezelőtt megjelent „Fiatal lányok kétlaki élete” című kromkimmal is foglalkoztak.

Ez a tény természetesen nem olyan érdekes és koránt sem olyan jelentős, hogy érdemes volna ennek a rovatnak a hasábjain szótvetni, de van ennek az esetnek egy szomorúan, szinte tragikomikusan bizar aktualitása, ami szinte a kórkép komolyságává tornásza fel magát és ezért térek néhány szóval mégis vissza rá.

Az újságíró a mindennapi élet becsületes krónikása.

Az újsághasábok apró betűi, mint hűség és néha fájdalmasan is igaz tükrök merednek az élet felé.

Ez történik reggeltől-estig és estétől-reggelig.

Ez történik és ilyenek vagytok ti emberek! ordítják az apró betűk és harcos vezércikként, a véres riportokon keresztül, egészen a naiv apróhirdetések szerelmi felkínálkozásáig.

A világháború után nyomorultul leromlott gazdasági viszonyok a történelem folyton visszatérő ritmusa szerint, ezután a háború után is elhozták az erkölcsök lezüllését.

Ez a lezüllés természetesen kezdte ki a családi tradíciókat, aminek kötelei és a szeretet reszketve féltő ólomsúlyai alól mindkét nemű fiatalok hol forradalmian, hol a kényelmes hazugságba menekülve próbálja magát felszabadítani.

A való tényeken nem sokat változtatta az, hogy nyíltan és az őszinte igazság egyszerűségével nem beszélünk arról, amiről végeredményben mindenki tud, csak az nem, aki erőszakkal behunyja a szemét.

A tényeken nem sokat változtat, hogy beszélünk e róla, vagy szemérmesen nem beszélünk!

És az igaz tényeket nem változtatja meg, az a naiv kézzel-lábbal való kapálódzás, ez a szomorú szélmalom-harc, ami azt célozza, hogy igenis, ne beszéljünk róla.

A bogáncsot ki kell irtani!

Erről a vitaestéről nem érdemes beszámolni, de arról igenis érdemes, mert kórkép, mert lehet rajta gondolkodni, hogy hol is tartunk ma, 1932-ben, hol is tartunk és hová jutott ez a szomorú, agyonhajszolt és lelkileg teljesen tönkrement fiatalság, amikor neuraszténiásan acsarkodó támadás éri az újságírókat azért, mert az igazság, a tiszta erkölcs utjaira mutatva, egy szerény vásárnapi kromi könnyed persziflázsa mögött a való élet igazi képét tárta fel.

Hogy mi bűn és mi nem bűn arról ebben a pillanatban nincs szándékom

tárgyalni, de hogy milyen elmérgesedett sebet érintett a tollam; mutatja az íróasztalom összegyűlt sok levél és betetőzi ez az esti vita, ahol fiatal nők tehetetlen fröcskölő acsarkodással támadtak azért, mert az erkölcs, a valóság és a tisztaság örök és biztos talapzatán akarom — és nyugodtan mondom — akarjuk látni azt a fiatal lány tömeget, akik ma még a jelent és holnap a jövőt jelentik!

Nem kívánatos és szociálisan romboló; pszichikailag patológikus, ha a dolgozó nő becsületes álarc mögé bújva a szabadosságot, kiskoru és felnőttebb lányok a lányzószobájukból szökődve el, hazugságokon és gyötrelmeken keresztül, az anyjukat, az iskolát és önmagukat kijátszva, a teljes nemű felszabadulást hirdetik.

Nem kívánatos és romboló, ha fiatal lányok a munkájuk és a tanuló könyveik fölött; átélte szerelmi fantáziákon dideregnek és ha öngyilkosok akarnak lenni, mert az élet aki egy rossz, lopott, cinikus ölelés után szökött a szívük alá, nem születhet meg.

A becsületes jövőt a tisztaság és az egészség építheti fel eredményesen!

A dolgozó nő emberré szabadulását nem mocskolhatja be a gyáván elbujó, az igazi szerelmet nem ismerő, titkolt szerelmeskedés.

Ez lehet egyeseknek kényelmes, az anyák nem tudnak róla, a társadalom gálánisan személt huny, a fiatal emberek cinikusan tapsolnak!

Ez lehet egyeseknek kényelmes, de nem ez az igaz ut, amit a bevett szokás, mint mindennapi törvényt szentesíthet és ahová a lányainkat nyugodt lélekkel engedni merjük.

Ez a probléma nem oldódott meg azzal, hogy egyesek dühösen ordítják az igent és fejest ugranak és azzal sem oldódott meg, ha a többi nem felel és bezárja az ajtaját.

Ez a probléma napjaink legérdekesebb, talán legtragikusabb problémája, aminek a megoldása a törvényes és morális közéletnek mégis csak a tradícióhoz hajolva, fog megoldást nyerni.

És mindaddig, ha valaki a bogáncshoz meztelen kézzel nyúl, hogy azt gyökereitől kitépje, elkészülhet rá, hogy a tüske megszurja a kezét, de az igaz ügyért harcoló kéznek, ez nem fog ártani!

H. F. I.

## Nagyanyó konyhaművészete

Nagy örömmel szolgál, ha hallom néha tisztelt olvasóimtól, hogy kipróbálták receptjeimet, jó sikerrel. De viszont nagyon elszomorít az ellenkező eset, ezért tartom szükségesnek, hogy figyelmeztessen a tisztelt hölgyeket, hogy sziveskedjenek figyelemmel receptjeimet olvasni és ne spóroljanak el abból semmit, mert én már, amit lehetett leírtam. Nagyon jól ismerem a hölgyek gondolatvilágát és takarékos hajlamukat, ami azután az elkészített

ételek rovására megy. Ha például birs-alma sajtot főzünk és nem adjuk hozzá az előírt mennyiségű cukrot, akkor tovább kell főzni, mert a cukor hiánya miatt nem sűrűsödhetik meg gyorsan és akkor megbarnul és így tovább a sütésre is nagyon kell figyelni, nem szabad siettetni a sütést, ha nincs valamely tészta jól kisütve, összeesik, nincs semmi formája. Leakarom még írni, hogy készülnek a tömegsütések 50-60 személyre számítva. Ha szepet akarunk produkálni, akkor sok figyelmet kell fordítani a díszítésre, azért szükséges, hogy főzünk már előre fondantot, ez szükséges a sütemények bevonásához.

## Modern Kozmetikában a legtökéletesebb kezelés meglapó olcsó áron BOSKE Piac 44. I.

Fondant. Egy kiló cukorhoz, kocka vagy süveg, veszünk 4 deci vizet, fél tud vaniliát, egy evőkanál ecetet és folytonos keverés közben sűrűre főzük, oda készítünk egy pohár vizet és egy kenőtollat vagy ecetet és a lábos szélére tapadt cukrot sűrűn letöröljük, illetve lemoszuk. A szirupképződő habot lesezdjük. Addig főzzük, míg egy belemártott gyűrűformán keresztül fujva nagy hólyag képződik a cukorból. Gyorsan elvesszük a tűzről és megvizelt porcellán tábla vagy márványlapra öntjük. A tetejét kissé megöntözzük hideg vízzel. Mikor teljesen kihűlt, addig keverjük fakanállal, amíg hófehér massa lesz belőle. Anyyi részre osztjuk, ahány színre akarjuk festeni, használat előtt elveszünk belőle annyit, amennyi a bevonásra szükséges egy kis víz vagy rum hozzáadással felmelegítjük és bevonjuk vele a tortát vagy apró süteményt.

Fehér cukormáz más módon huszonnyolc deka süveg porcukrot habosra és sűrűre keverünk, két tojás fehérjével és egy citrom levélével. Ha már nagyon sűrű, rá kenjük egyenesen a tortára, azután pár percre langyos sütőbe tesszük, hogy megkeményedjék. Ugyanígy készítjük a rózsaszín mázat is, egy pár csepp álkörmös segítségével megfestjük.

Csokoládémáz. Legegyszerűbben a készen kapható mártagurmból (Tunkmasse) készítünk, melyet csak fel kell olvasztani s azután rá önteni a tortára, majd nedves késsel elsímitani. Hogy fényesebb legyen felolvasztás után tehetünk bele egy darabka vajat.

Krémek. A gesztenye-pirét is lehet erre a célra használni csak akkor egy kis vaját is teszünk közé.

Vaniliakrém. Hét deka vaniliás cukrot megkeverünk négy tojás sárgájával, hozzáteszünk három deka lisztet és lassanként negyed liter tejet, gőz felett addig keverjük, míg megsűrűsödik, krémszerű lesz. Közben a négy tojás fehérjéből habot verünk, két-három deka cukorral megédesítjük és a forró krémbe könnyedén belekeverjük, ha kihűlt felhasználjuk.

Diókrém. Husz deka finomra őrölt diót leforrázunk, kevés tejjel és ha kihűlt, adunk hozzá husz deka vaniliás cukrot. Ezekkel a krémekkel ragasztjuk össze a sárga és barna tésztát.

Vásároljon hirdetőinknél.

Magyar Országos Központi Takarékpénztár Debreceni Fiókja deszka- és épületfatelepe  
Hid ucca 16. sz. (Debreceni Közraktár és Kereskedelmi Rt. telepén).  
Telefon: 20-58. és 32-53. I. számú fióktelepe: Hid u. 1. sz. a. Tel. 20-58. és 32-53.  
Ajánl: deszkát, épületfát s az építkezéshez szükséges mindennemű anyagot  
(tégla, mész, cserép, stb.) a legolcsóbb napi áron; legjobb minőségű asztalos-  
árut, amelynek megmunkálásához a szükséges gépek a t. vevőközönség rendelkezésére állanak.

## INTERIEUR ÉS IPARMŰVESZET

ROVATVEZETŐ WEISZ ANTAL TERVEZŐ IPARMŰVESZ

### Hogyan fejlődött ki a mai stílus?

Két előbbi cikkünk rövid tájékoztatót adott a stílus fejlődéséről Kr. e. a 3. évezredtől az 1900-as évekig. Közismert dolog, hogy a társadalmi, politikai, gazdasági eltolódások új stílust teremtenek. Természetes tehát, hogy a stílus a 1900-as évektől napjainkig nagy változásokon ment keresztül. A stílust a kor szükséglete alakítja ki. Aki figyelemmel kíséri a művészetekben történő nagy változásokat és ugyanakkor megvizsgálja, hogy milyen volt például a berendezkedés, okvetlenül látni fogja, hogy az az erő, az a változás jelenik meg például a butorzatban, mint ami — mondjuk — az irodalomban. Látjuk, hogy századunkban az irodalom nagy változásokon megy keresztül. Ady és követői új szint, új irányt, új légkört teremtenek meg. És ha megnézzük, hogy mennyire új formát, milyen vonalakat hozott csak az utolsó tíz év az építkezésben és a berendezkedésben: megértjük a párhuzamot, amely a művészet és a mindennapi élet minden ágában jelentkezik.

Tehát a 20. század elején a légkör új stílus megteremtését követelte. Tervezőink szinte versenyeznek egymással, hogy ezt az újat megtalálják. Bizar ötletekben nem volt hiány. Ilyen rossz irányban való tapogatózásnak volt a szüleménye a seccsio, amely formáiban és részleteiben a legnagyobb bizonytalanság érzetét keltik. A közönség körében már jelentkezésekor nagy ellentéteket váltott ki, azonban néhány lelkes apostol magával tudta ragadni a stílus irányítását és fokozott munkával rövid ideig felszínre is tudták tartani. Azonban hiábavaló volt a nagy erőlködés, a gerinctelen alapokon nyugvó stílustól a közönség elfordult. Közvetlen a háború előtt ebből nagy határozatlanság származik. Újat nem mernek kezdeni, félvén, hogy azzal a seccsio sorsára jutnak, tehát mint minden elvesztett vállalkozás után, úgy most is az előző stílushoz fordulnak. Urrá lesz a stílus kopírozása, azaz a régi stílusok némi átalakítása (modernizált stílusok). Itt-ott azonban modernizált stílusok között már feltűnik a helyes irányban való elindulás is. A kialakulást és a továbbfejlődést azonban a világháború lehetetlenné teszi.

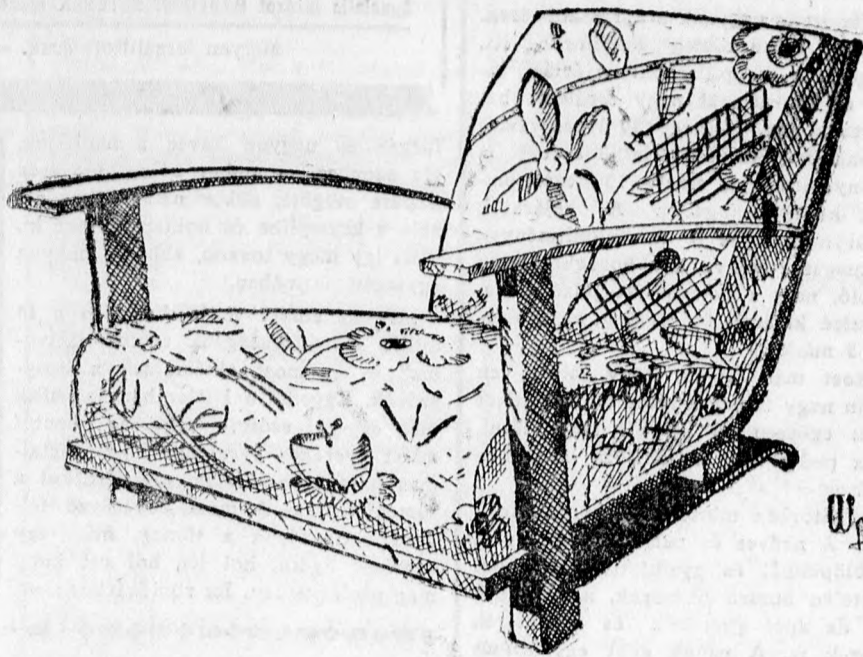
A világháború után mintegy varázsszóra megindul a ma stílusa. A laza, ingadozó vonalak helyébe először is nyugodt, biztos vonalak lépnek. E stílus fő követelményei: kényelem, célszerűség, egyszerűség, olcsóság. A kényelmet a helyes méretezés adja meg úgy az építészetben, mint a berendezési tárgyakban. Sokan kényelmetlennek tartják az alacsony szobákat — még vannak, akik a magas szobára, menyezetes ágyra és kis ablakra adják szavazatukat. Pedig az alacsony szobák sokkal családiasabbak, nem keltik azt a merev szertartásszerű benyomást, mint a régi főúri fogadótermek, lovagtermek, könnyen befűthetők, tehát gazdaságosak, alacsonyabb méreteinél fogva könnyebben, jobban, gyorsabban szellőztethetők, tehát egészségesek. Egy 3 m. magas és amellet nagy ablakkal ellátott szoba sokkal ideálisabb, mint például egy négy-hat méter magas. A nagy ablak különösen nagy előny, sok világosságot, derűt áraszt, hangulatosabbá teszi az ember életét. Le Corbusier híres francia építész a jó házat, lakást és mindazt, ami az embert otthonában körülveszi gépészeti hasonlítva, amelynek épüget kell szolgálnia a vele szemben támasztott követelményeket, mint pl. a varrógépnek a varrást. Ahogy a gépektől elvárjuk, hogy minden tévedés nélkül végezze el feladatát, éppúgy kell elvárnunk a lakástól is, hogy megfelelően mindazon követelményeknek, amelyet a lakástól elvárhatunk.

A lakással egyidejűleg, de mégsem az alacsony lakás hatására — a butorok is alacsonyok lettek. A butorok méretezését anatómiai szempontok adják meg. Például az éjjeliszekrény alacsony méretezésénél a következő szempont vezet a tervezőt: Ha az ember fekszik az ágyban és régi típusu magas éjjeliszekrényről le akar valamit venni, fel kell ülnie vagy könyökölnie, míg egy alacsony méretűnél csak a karját kell kinyújtani, mivel az a fekvő test magasságában van. Szükségtelen az is, hogy egy ruhásszekrénynél a fogasok felett és a ruhák alatt hatalmas üregek tátongjanak, amikor egy kisebb méretű, szebb és olcsóbb szekrényben éppoly kényelmesen fér el a ruházat stb.

A mai kor izlése nagyon helyesen — nem kívánja az izléstelen és port megőrző cirádákat, agyonfaragottságot, hanem kívánja az egyszerűséget és a vele kapcsolatos olcsóságot. Annak, hogy egy sima vonalú butor szép és értékes legyen, igen fontos kelléke az anyag szépsége és a munka kifogástalan volta. A modern butoroknál tehát a tervező munkáján kívül az anyag és a munka dominál.

ember otthonának legfontosabb követelménye, hogy

nyugalmat adjon. A feltétlen nyugodtságot kifejező függőleges és vízszintes sikkoknak kell megadniuk a lakás karakterét. Egy agyonfaragott butornál szemünk öntudatlanul is követi a faragás irányát oda-vissza, miáltal az agynak munkát ad. Ez a nyüzsgő ornamentika és vonalvezetés önkénytelen kísérése nyugtalanná teszi az embert és még jobban idegesíti. A világos szobák pár butorral, de széles falfelületen eloszló sikkokkal — egyszerűség, amely mégis nagyvonalú és az ember nyugalmát, pihenését szolgálja.



Kényelmes karosszék a mai modern lakásból.

Ezek a formák ma még igen sok esetben ellenvéleményre találnak. Vannak, akik nem tudnak lépést tartani a kor szellemének lebigadásával. Érdekes, hogy legtöbbször a nők azok, akik idegenkednek a modern vonalaknak a lakásukba vitelétől, holott ugyanezek például azonnal engedelmessé válnak a női divat parancsszavának. Rossz el is képzelni, hogy azokat a hölgyeket, akik régi stílusú butorokhoz ragaszkodnak, milyen bánat érne, ha arra lennének kötelezve, hogy butoruk stílusához megfelelő ruhákba járjanak. A modern toilettek mellett olyan az avult stílusú butor, mint amilyen nevetséges volna látni e modern kor szükségletét, az autót, mondjuk barokk vagy renaissance karosszériával szaladgálni.

(Folytatjuk.)

## Hitler beszél...

Eredeti tudósítás a német választási harc tüzfészkéből. — Programbeszéd ötmárkás jegyekkel és elvagdalt mikrofonvezetékekkel.

Halle, 1932 november. (A Debreceni Független Ujság tudósítójától.)

A plakátok szerint délután 2 órakor érkezik Hitler Halléba. Francia kollégámmal háromnegyed 2 tájban vágunk:



neki az uccáknak, hogy eljussunk a gyűlés színhelyéül kitűzött Sarassam-térre. Jó utmutatónk van, a halleiak valóságos rajokban vonulnak velünk. Nem sok látnivaló van, így hát a külföldiek örök talányán, a németek különöségein tündünk és vitatkozunk. Most egy nagyobbfajta térbe torkollik az uccánk. Jobbról, az ismert „Náci-szálló”, az Arany Golyó bejárata előtt barnainges S. A. (Stahlhétus) csapatok őrködnek, a téren köröskörül, tömött

gyűrűben kíváncsi és türelmes bámulók.

Megtudjuk, hogy néhány perccel előbb érkezett meg a vezér a repülőtérről és most ebédel. Megnézem a kocsiját, gyönyörű, kék Mercedes.

Elhatározzuk, hogy előbb kimegyünk a gyűlés színhelyére, ezért a további célunk felől meginterjúvolunk egy szabadságos Suppót. (Suppo a rendőr német neve a Schutz Polizeiból rövidítve.) A helyett, hogy utbaigazítana, közénk lép és az igazolványainkat kéri, aztán hirtelenül és zavarosan áradozni kezd Hitlerről, aki neki egyszerűen „mein Adolf”. Csakhamar feltámad a gyanunk: az első rendőr, akit Németországban részegen láttam, ha nem is az első hitlerista. Nagyokat nevetünk együtt, aztán sikerül megszöknünk.

Az ut már kezd hosszúvá válni, mert mindenütt egyforma a kép. A házak fellobogózza, az ut két oldalán egy irányba törekvő gyalogos sorok. Csak a zászlók színtöltői változnak, amint a villatelep felől a munkás lakástömbökhöz és új településekhez visz az ut.

A villatelepen még öt horogkeresztes zászlóra esett egy a szociáldemokraták három-nyilas lobogójából, most már körülbelül egyenlő az arány, hogy aztán lassanként az előbbi fordítottjává változzék. Mintha ellentétetés készülné. Egy-két sarlós-kalapácsos vörös lobogó is nyújtózkodik a legfel-

sőbb emeleti ablakokból vagy a padlás-szobákból, az uccán pedig egyre sürübben láthatók fekete egyenruhás fiúk, akik apró viták körül csoportosulnak, aztán ismét szétszédnek. Ezek az ifju kommunisták, most kapták az új uniformisukat (csizmástól együtt 40 márkába került és havi egy márkával kell törleszteniük).

Már itt is vagyunk a Sarassáni-téren. Ezekre menő tömeg hullámszik itt. Mögöttünk megpillantom az óriási, lapos és szokatlanul nagy területet beborító sátrat. Mintegy 50 lépés távolságban öt bejárat osztja fel ezt a szörnyepítményt, amely 100 ezer embert képes befogadni. A bejáratok körül barnainges S. A. különítmények és magasra vonva egy horogkeresztes zászló, meg a belépődíjat jelző tábla. Az első kapunál 50 pfening, az utolsónál 5 márká.

Most már értjük, hogy miért van olyan nagy tömeg a sátor előtt, Hitlert csak egészen jó helyről lehet látni, pénz pedig még az olcsóra is szűken van.

A sátorban mintegy 50 ezren ülnek már. A nedves és puha földben nyers facölöpökből és gyalulatlan díszkából végtelen hosszú padosorok, nagyon sok nő, de apró gyerekek és nyomorék öregek is. A padok közt egyenruhás Náciak intézkednek és ugyancsak egyenruhás árusok kínálják portékájukat: cukorkát, Hitler fényképeket és jelvényeket. Alig vásárol valaki is. A végén ingyen osztják ki a kis horogkeresztes zászlókat.

A mikrofon előtt egy alacsony, kövérkés S. A. vezér beszél. Rendkívül élesen kél ki Papen és a német nemzetiek ellen. A régi ellenségről, a centrumról és a marxistákról most nem esik szó.

Néhány perc telik el még, aztán jelentik, hogy Hitler elhagyta az Arany Golyót és utban van a gyűlés felé. A beszédnek vége. dübörgő marssal vonulnak be a rohamcsapatok zenekarai, utánuk tömött S. S. sorok. (Az S. S. a Schultz Stattel (lövészosztag) rövidítése, „belőlük lesznek a harmadik birodalom rendőrei”.)

Néhány pillanat és megjelenik Hitler jellegzetes alakja. Percekig tartó „Heil Hitler” kiáltások következnek most, közöttük azonban a tömörített kommunista szavalókórusok nederjei és más elégedetlenek füttyei is helyet találnak. Hitlert barna ing van, minden rangjelzés nélkül. A mellén a két katonai jelvény, a vaskereszt és a sebesült-szalag. Bele készül fogni a beszédbe, de a sátor sötét közepé felől egyre sürübben hangzanak következő hangok: Most megértik az emelvényen is: Hitlernek magasabban kell állnia, mert látni szeretnék. Egy gyorsan odapakolt póna, magasabbra tolt mikrofon és már zuhognak is Hitler szavai a sátor minden oldalán felállított hangszórókból. Mély, tömör, kissé érdes hangok.

„Ugy gondolom, hogy első sorban arra a kérdésre szeretnék tőlem feleletet hallani, ami az utóbbi hetekben gyakran hangzottak el a polgári sajtó részéről. Csaknem mindennap kérdezik ezek a polgári politikusok: Hogyan mondhatott ön nemet Herr Hitler, augusztus 13-án? Hogyan vonakodhatott akkor beszállni ebben a vonatba. Kinyitották ön előtt az ajtót és ön nem akart. — Erre nekem van egy egyszerű feleletem: azért nem szálltam be a vonatba augusztus 13-án, mert semmi kedvem sem volt egy-két hónapal később ismét kiszállni belőle. Ezt megtehetik báró Papen vagy báró Gayl, akik nem hoznak magukkal egyebet az ilyen vállalkozásokba, mint talán az aktatáskájukat. Ezek az urak nagyon

**SANATORIUM Dr. GUHR** Tátraszéplak  
(TATRANSKA POLIANKE)  
1010 m. a t. sz. f.  
**a legmodernebbül berendezett magaslati gyógyintézet**

gyöngesség, vérszegénység, étvágytalanság, álmatlanság, ideges gyomor- és szívbetegségek, neurasthenia, hűlésekre való hajlam, túlhízottság esetén, tüdőcsúchurur.

Specialis intézet BASEDOW-BETEGEK részére. Egész évben át nyitva.

Mélyen leszállított árak. — Kérjen prospektust!

fürgék és nagyon kevés a málhájuk. Ha azonban az ember 14 milliót érez a háta mögött, akkor nem mehet ma bele a krumpliba és holnap megint ki. És így megy tovább, ebben a nagyon egyszerű formában.

„Ha az ember tudja, hogy ez a 14 millió Németországnak utolsó aktívuma” — és most elmúlnak a hangszórók. Egyedül a Hitler hangja hallik még egy-két szóig, — így, az ellentét miatt gyerekes gyengén. Egy tartalmas pillanat ez annak, akit érdekel a tömeglélet. A most következő félperc alatt olyan a tömeg, mint egy ezerfejjű hydra, hol itt, hol ott indul meg pánikszertűen. Itt rövidzárlatot, ot-

már tüzet kiáltanak, míg végre egy bosszus-kényszerű nevetésbe oldódik fel a riadalom.

Kiderül, hogy csupán a hangszóró vezetőjét vágják szét baloldali kezek.

Hitler magára hagyva áll. A pillanat alkalmasnak látszik. Apró barnainges legényke siet elő virágkoszorúval és vékonyka „Heil Hitler” kiáltással. A vezér sötét arcán — ritka vendég — egy mosoly suhant át, amikor megismogatja az apró barnainges arccsokait.

Halk beszélgetés indul meg mindenfelé. A hallei újságíróktól meg tudom, hogy 50 ezren váltottak jegyet a tavaszi 120 ezerrel szemben. A rendőrség

is észhez kap most. Popogó mars tölti ki a kényszerű szünet hátralevő perceit, hogy aztán Hitler egy-két mondatl csakhamar újra visszatérítse a már veszendőbe menő hangulatot. Végso szavait már tomboló lelkesedés festi alá és szünni nem akaró éljenzés kíséri.

Az utolsó szavai ezek voltak: „Én tudok nyugodtan várni és nincs protekcióra szükségem”.

Minden lehetséges, de teljesen lehetetlen, hogy én kapituláljak. És ha azok az urak azt mondják nekem, hogy akkor nem vesznek be a társaságukba, akkor azt felelem nekik: „Az én társaságom nagyon nagy és teljesen kielégít engem. Mert ez a német nép, amelyből származom és amelyhez tartozom”.

Egy pillanat még és barnainges csapatok közül már indul is a kék Mercedes, kísérve az ut hosszán álló kommunisták villámgyorsan együttthaladó „Nieder” kiáltásától.

Még hallok francia kollegám bosszus dönyögését afőlött, hogy a németek milyen sok szép palotát építettek, míg a franciák odahaza spóroltak, aztán elgondolkozva tartok hazafelé...

Bucsay Mihály.

## Amit minden gazdának tudni kell A Debreceni Független Ujság kimerítő ismertetése a gazdatartozásokra kiadott, új rendeletéről

Ismerteti: Dr. BALÁZS JENŐ ügyvéd.

A rendelet öt fejezetben összefoglalja az összes alkalmazható kedvezményeket, amelyeket a gazdadások tartozásuk behajtását illetőleg igénybe vehetnek. Az első 3800—1932. M. E. számú gazdamoratóriumos rendelet és az 5610—1931. M. E. számú u. n. hiteltügyi rendelet gazdavedelmi intézkedéseinek alapelvét veszi át és azok rendszerében összevont az intézkedéseket és a földteherrendező FOB feljegyzéseknek meghosszabbítása és esetleges törlése tárgyában is rendelkezik.

### KEDVEZMÉNYEK FIZETÉS ESETÉRE

Az első fejezetben (I. 1—14. §§.) azokat a kedvezményeket és azok előfeltételeit határozza meg, amelyeket bizonyos fizetések teljesítése mellett az adós gazda igénybe vehet.

Személy szerint a következők vehetik igénybe a kedvezményt:

1. 50 holdnál nagyobb mező-, szőlő-, kertgazdaság tulajdonosai, ha jövedelmük túlnyomó része ezen ingatlanokból származik és 1932 október hó 31-én a bekebelezett terheik meghaladják az ingatlan kataszteri jövedelmének huszszoros szoroztatát, mint pengő összeg.

2. 50 holdas vagy ennél kisebb, az első pontban jelzett ingatlanok tulajdonosai, ha előző pontban jelzett ter-

### MILYEN FIZETÉSEKET KELL TELJESITENI A KEDVEZMÉNY IGÉNYBEVÉTELÉRE

Az előbb meghatározott személyek az első fejezetbeli kedvezményeket akkor vehetik igénybe,

1. ha együttesen kezelt közadótartozásra annyit fizet, hogy mindenkor hátraléka nem haladja meg az 1931. évi december 31-én fennállott hátralékot, ez annyit jelent, hogy a folyó adóját pontosan fizeti;

2. ha váltótartozásról vagy váltóval fedezett tartozásról van szó, akkor a) ha a váltó 1932 november hó 1. előtt járt le, akkor egynegyed évre szóló kamatnak megfelelő összeget kell le-

Ebben a rendszerben a rendelkezések lényegét a következőkben ismertetjük: Általában az összes kedvezmények időbeli végso határát 1933 október hó 31. napjában állapítja meg.

Igen fontos rendelkezés az, hogy a régi rendelet hatálya alá eső adós csak akkor veheti igénybe jelen rendelet első fejezetének kedvezményeit, ha a régi rendeletben előírt fizetéseket vagy már teljesítette vagy ez év november 30-ig teljesíti.

heik a kataszteri jövedelem tizenötszörös szoroztatát meghaladják.

3. Olyan beltelek tulajdonosa, akinek jövedelme nagyrészt mezőgazdasági munkabérből származik és bekebelezett terhe az előbb jelzett időpontban a házadó alapjának négy és félszeresét meghaladja. Ilyen a kisbérlet, felesbérlet, mezőgazdasági munkás, akinek belső háza van.

A bekebelezett terheket arra tekintet nélkül, hogy valóban fennállnak-e, olyan összegekben kell számba venni, amily összegekben bekebelezve vannak. A kamat és költség biztosítására határozott összegben bejegyzett terhet is számításba kell venni.

fizetnie 1932 november 30-ig és ha a hitelező kívánja, úgy megújítási váltót is kell adnia, ha pedig hátralékos kifizetetlen kamat van, akkor a hitelező kívánságára erről is egy külön váltó adandó, b) ha a váltó 1932 október 31. után jár le, akkor a lejáratától számított 3 havi kamatnak megfelelő összeget kell lefizetnie, még pedig a lejáratot megelőző harmadik napon és egyszersmind megújítási váltó adandó át;

3. törlesztéses kölcsönnél egész 1933 október 31-ig az annuitások az előírt időben megfizetendő. Ezen kölcsönökre vonatkozik a rendelet későbbi 37. §-a, amely a kedvezményezett ingatlanokra bekebelezett ilyen kölcsönöknél kimondja, hogy 1932 november 1-től 1933 október 31-ig terjedő időben esedékes annuitásoknál ha a kamat 7 és fél százalék, akkor a tőke évi 2 és fél százalékkal, ha pedig a kamat 7 százalék, akkor a tőke évi 2 százalékkal csökkentett annuitásokat kell letenni;

4. másnemű tartozásokra rendszeren negyedévenként előre a kamatot megfizeti, míg a kedvezményre igényt tart, az 1932 november 1. előtt lejártaknál a kamatfizetést november 30-án kezdheti.

Melyek a fizetés esetére a kedvezmények?

Ezen első fejezet 5. §-a mondja ki azt, hogy tulajdonképpen az előbb jelzett fizetések mellett melyek a kedvezmények. A kedvezmények a régi 3800—1932. M. E. számú rendeletben megírt behajtási korlátozásokkal azonosak. Nem lehet a mező-, szőlő-, kert- és ezzel összefüggő erdőgazdasági ingatlanra és a nagyobb részben saját vagy hozzátartozói használatában levő házas beltelekre árverést tűzni vagy megtartani. ezen ingatlanok haszonvétele végrehajtásá elrendelni vagy fogantositani, zárgondnokot bevezetni, ezen ingatlanok terményeit, állatállományt, gazdasági gépeket és egyéb eszközöket, lakberendezési tárgyakat végrehajtás alá vonni és árverezni.

Ezekben a kedvezményes esetekben azonban, ha a hitelező kéri, a bíróság zár alá vetnek nyilvánítja az ingatlant és a tulajdonost bizza meg a zárgondnoki tennivalókkal azzal, hogy a saját és családja létfenntartási költségét a jövedelemből fedezheti.

Milyen tartozásokra nem vonatkoznak a kedvezmények?

A kedvezmények alól ki vannak véve bizonyos követelések, amelyek a 3800—1932. M. E. sz. rendeletben megjelöltekkel azonosak. Ezek közül fel- említtük mint leglényegesebbeket:

1. adók, köztartozások;
2. az 1932 március 31. után keletkezett tartozások. Nem lehet ilyennek venni a korábban már fennállott tartozásról ezután kiállított váltót és a korábbi váltótartozás prolongációs váltóját;
3. félévi tartásdíjak;
4. bér és haszonbér tartozás;
5. iparosok és szellemi munkások (orvos, ügyvéd stb.) munkadíját és költségkövetelését;
6. kereskedők és iparosok követelésére vonatkozólag az ingó dolog vétel-ára (kereskedő) és ipari munkateljesít-mény ellenértéke (iparos) feltétlenül fizetendő ha a) dolog vagy munkateljesít-mény az 1931—1932 vagy 1932—

**Porosz kokszt**  
kapható  
**DEBRECENI FAIPAR**  
ÉS FAFORGALMI Rt.-nál  
Salétrom ucca 5. szám.  
Telefon 21—56 34—13.

la BORSODI SZÉN — — P 3.—  
la CSERHASABFA — — „ 2.80  
la APRITOTT FA — — „ 3.20  
Központi Tüzifa és Szénkereskedelmi  
Vállalat, Károly Ferenc József ut 1. sz.  
Telefon: 10-24.

1933. évi termelés célját szolgálta, b) az adós és családja életfentartására vagy ruházatára szolgált vagy c) más

#### KEDVEZMÉNYEK NEM

Az új rendelet második fejezetében már jelentős eltérést mutat az előző rendeletről. A második fejezetben (II. 15—19. §§) azokról a gazdaadósokról van szó, akik fizetést nem teljesítenek. Ezeknél a régi rendelet minden további nélkül a rendelet erejénél fogva megtiltotta az árverés fogantatását. Az új rendelet második fejezete azonban azt mondja, hogy azok az első fejezetből ismert ingatlanok tulajdonosai, akiknek bekebelezett terhe 1932 október 31-én a kataszteri jövedelem harmincszorosát és valamennyi adóssága, tehát a be nem kebelezetttel együtt a negyvenszorosát meghaladja, háznál a házadóalap kilencszorosát, illetve tizenkétszorosát meghaladja, azok, ha nem tudnak az első fejezet szerint fizetni, akkor csak kérhetik a bíróságot, hogy az elrendelt árverést halassza el. De valószínűsíteni kell azt, hogy kötelezettségeiket méltányos halasztás esetében rendezni tudják.

#### ÁRVERÉS HELYETT ELADÁSRA KÉNYSZERITÉSÉ AZ ADÓSNAK

Egészen új intézkedés a rendelet második fejezetében az, hogy az a hitelező, akinek árverési jogát nem lehet korlátozni vagy akivel szemben az árverés elhalasztási kérelemnek a bíróság helyt nem adott, vagyis aki az árverést megtarthatja, az a hitelező az árverési határrnap előtt azt is kérheti, hogy árverés helyett kötelezze a bíróságot az adóst az ingatlan eladására, hogy az adóst az eladás árverés joghatállyal bírjon. Ezt maga az adós is kérheti. Az ilyen eladásra kötelezést akkor lehet elrendelni, ha a vevő által ajánlott vételár a kataszteri jövedelem negyvenszorosát, háznál pedig a házadó-alap tizenkétszorosát meghaladja. Nem lehet ennek a vevőnek sem eladni, ha az adós vagy bármelyik telekkönyvi érdekelt igazolja, hogy a megajánlott vételár az érték kétharmad részét nem éri el.

Ez az eladás a következőleg nyer lebonyolítást. Az eladásra való kötelezési kérelmet előterjesztő jelzalogos hitelező a vevő vételi ajánlatát a kérelem mellett bemutatja. A vételár 10 százaléka bánatpénzül letétbe helyezendő. A kérelemre 30 napi határidővel tárgyalást tűznek és a bíróság felhívást intéz a tulajdonoshoz és a jelzalogos hitelezőkhöz azzal, hogy 15 nap alatt észrevételeiket megtehetik és bárki tehet a bánatpénz letétele mellett a vételi 1%-kal ajánlatot meghaladó ajánlatot még a tárgyaláson is. Ez a felhívás a kérelemző hitelező által hirtelapilag közzéteendő. A tárgyaláson a legmagasabb vételi ajánlattal jelentkezett vevőnek nyilvánítják. A földmivelésügyi minisztert az elővételi jog esetleges gyakorlása céljából értesítik, aki, ha az elővételi jogot gyakorolni kívánja, 30 nap alatt a bíróságot értesíteni és a vételárat letétbe tenni köteles, ha ez nem történik és a vételárat a vevő kifizette, a névbeírás és összes terhek törlése, valamint a vételár felosztása ugyanugy történik, mint az árverésnél.

#### MINDEN GAZDARA ELEMI CSAFAS ESETÉN VONATKOZÓ ÁRVERÉSI HALASZTÁS

A régi hitelügyi rendelet vonatkozó paragrafusainak lényegét veszi át a jogosult személyek körének kibővítésével a rendelet harmadik fejezetében (III. 20—23. §§.).

Itt az ingatlan terhelésére tekintet nélkül mindazon adósok részére, akiknek főjöveldelmi forrása mező-, szőlő-

esetben a bírói megítélés szerint a követelés kivétele méltányos. A nagyobb gazdasági gépek nem vétetnek ki, csak akkor, ha az adós a hátralékról szóló váltó adását megtagadja;

7. a kedvezményezett ingatlanok vételárhátraléka tekintetében a rendelet alkalmazásának mértéke bírói méltánylástól függ.

A kedvezményről való lemondás csak közokiratban történhet.

Egyébként a részletekben az első fejezet a 3800—1932. M. E. sz. rendelet majd minden intézkedését átvette.

#### FIZETÉS ESETÉN

A bíróság ilyen esetben hat óra vagy különösebb méltánylást érdemlő esetben 1933 október 31-ig felfüggesztheti az árverést. Ezt a halasztást azonban az adós fizetőképességének megfelelő fizetésekhez vagy biztosíték adáshoz is kötheti és zárlat fogantatását is elrendelheti.

A kedvezmények alól az első fejezetben még kamatfizetés esetére is kivett tartozások legnagyobb részénél ilyen tulterhelt nem fizető adósoknál egyáltalán nincs halasztás (bér, szolgáltatási viszony tiltott cselekmény), más az esetek nagyobb részében akkor nincs, ha a halasztás a hitelezőnek helyrehozhatatlan súlyos sérelmet okozna. Nem halasztható az árverés zálogleves kölcsönél és olyan OKH kölcsönél, amely törvényesen előnyös kielégítést élvez. A halasztás iránti kérelemben az adós teljes vagyoni helyzetét ismertetni kell.

vagy kertgazdaság, bizonyos rendkívüli gazdasági károsodás esetén a zárlat vagy az árverés elhalasztásának kedvezményeket

#### MINDEN ADÓSRÁ VONATKOZÓ VÉGREHAJTÁSI KEDVEZMÉNYEK

A végrehajtási eljárás egyes rendelkezéseit módosítja a negyedik fejezet (IV. 24—32. §§-a.) Kimondja, hogy 1933 október 31-ig bárkinél ingószármazékot a becsérték kétharmadán alól eladni nem lehet. Árverés bárki érdekelt igazolhat magasabb becsértéket díjmentesen kiállítandó hatósági bizonyítvánnyal, ha pedig az árverés sikertelen, a végrehajtó előterjesztést tehet a kikiáltási ár leszállítása iránt. Kimondja, hogy ha a kitiűzött ingó árverést azért nem tartották meg, mert azt senki sem kívánta, újabb árverés két hónapon belül nem tűzhető, még az utóbb foglaltató sem kérheti az időn belül. Csődkerés csak ügyvédi ellenjegyzéssel ellátott beadványban történhet és 200 pengő a csődkerés költségekre előre le kell tenni. A végrehajtás fogantatásának költségei a végrehajtandó összeg bizonyos százalékát, 400 P-ig 35 százalékot, azt meghaladó többlet után 1000 P-ig 25 százalékot, azon felül többlet után 20 százalékot meg nem haladhat. A váltófizetési meghagyással a végrehajtható ikadmány példányokat be kell csatolni, mert azt, ha a meghagyás jogerős, külön kérelem nélkül kiadja a bíróság, mert ha külön kéri, a kiadmány kiállításáért külön díj nem jár.

#### A FÖLDTEHERRENDEZÉSI (FOB) FELJEGYZÉSEK HATÁLYARÓL

A rendelet ötödik fejezete (V. 33—38. §§.) igen nagy jelentőségű. Tudjuk ugyanis, hogy a földteherrendezési

### Amatőrfényképezők!

Jó képet készít, ha legjobb márkájú

friss LEMEZEKET és FILMEI nálam

vásárol

**Ungár József** látyszerész és  
**SZECHENYI UCCA 1.** fotoszaküzlete

Amatőr felvételek kidolgozása!

vezményét adja. Ezt a bíróságnál kell kérni. A kérelemben hitelt érdemlőleg kimutatandó, hogy fagy, szárazság vagy más természeti csapás okozta rossz termés, állatainak elhullása vagy gazdaságát önhibáján kívül ért egyéb hasonló természetű súlyos károsodás miatt jutott abba a helyzetbe, hogy kötelezettségének egyelőre nem tud eleget tenni.

A kérelem elbírálásánál vizsgálni kell azt, hogy nem okoz-e a hitelezőnek helyrehozhatatlan súlyos sérelmet az elhalasztás és a méltányosság szerint kell mindkét fél érdekét kiegyenlíteni.

A halasztás ideje a körülményekhez képest állapítandó meg, de legkésőbb 1933 október 31-ig. Ezt a halasztást is esetleg bizonyos fizetésekhez vagy biztosítékadáshoz köthetik. A zálogleves kölcsönöknél és a kedvezmények alól kivett tartozások egy részénél ez a halasztás sem adható.

A halasztási kérelemhez csatolandó a községi bizonyítvány, vagy egyéb alkalmas igazolása az alapul szolgáló tényeknek. A kérelem teljesítését elrendelő határozat ellen nincs felfolyamodás. Érdemlegrs elintézés előtt az ellenfél meghallgatandó.

(FOB) feljegyzés eddig az árverést abszolút módon akadályozta. A rendelet a feljegyzés hatályát meghosszabbítja ugyan 1933 október 31-ig, kimondja azonban, hogy ez a feljegyzés bár olyan kedvezményre jogosít úgy az ingatlan, mint az ingóság tekintetében, mintha az adót és kamatot fizetett volna, de ha 1933 január 1-től kezdve a rendelet első fejezetében megjelölt fizetéseket nem teljesíti, a kedvezmény megszűnt. Ilyen esetben a hitelező a FOB feljegyzés törlesztését kérheti. A kérelem tárgyában a FOB-ot meghallgatják, de ha az értesítéstől számított 15 nap alatt nem nyilatkozik a Földteherrendező Országos Bizottság, akkor a bíróság anélkül is határoz. A bíróság az árverés további elhalasztása tárgyában ilyen esetekben olyan módon határoz, ahogy az a második fejezetben a nemfizető adósoknál határozni módja van.

A rendelet 1932 november 1-én lép hatályba.

### Már 80 filléért

kap egy kitűnő ízű

4 fogásos ebédet étlap szerint

Leves, főzelék feltéttel

kenyér 50 fillér

Dégenfeld-tér 3. sz. Etkezde

Egyen egy próba ebédet



Esernyőtalálmány. Londonban mutatták be ezt a modellt, amely az eddig volt kerek forma helyett ésszerűbben oldja meg a test eső ellen való megvédését. Az ernyő az ellenkező oldalt mint amelyiken tartják és a hátat is megvédi az eső ellen.

### November 15-ig be kell fizetni az adókat

HIRDETMÉNY

Felhívja a városi adóhivatal a város közönségét, hogy az 1932. év IV. évnegyedére esedékes együttesen kezelt közőadó tartozását 1932. évi november hó 15. napjáig fizesse be. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adóhivatal adópenztárába vagy a 31 713. számú postatakarékpénztári befizetési lap útján teljesíthető.

A határidő lejártá után a befizetés elmulasztók ellen a hivatal végrehajtást indít.

Debrecen, 1932 október hó 29.

Városi adóhivatal.

### Mezőgazdasági bizottsági tagválasztás

Közhirre teszem, hogy a törvényhatósági mezőgazdasági bizottság második választói csoportja által megválasztott rendes és póttagok lemondása folytán megüresedett 4 rendes és 4 póttagsági helynek választás útján történő betöltése az 1920: XVIII. t. c. 8. §-a és a 113.300/1920. F. M. számú rendelet értelmében a f. évi november hó 6-ik napján, vasárnap délelőtt 9 órától délután 4 óráig terjedő időben a városháza tanácstermében tartatik meg.

A választás nyilvános, de ha a választók egy tized része kívánja, titkos szavazással történik.

Szavazati jogukat azok gyakorolhatják, akik a törvényhatósági mezőgazdasági bizottsági tagok választására a II. (második) csoportban jogosultak (10 k. holdnál nem nagyobb mezőgazdasági művelés alatt álló ingatlan birtokosai, haszonélvezői, haszonbérleti), névjegyzékbe fel vannak véve. Ez a névjegyzék a f. évi november hó 5. napjáig a városi elsőfoku közigazgatási hatóságnál (Kossuth ucca 20., földszint 27. sz. szoba) a hivatalos órák alatt (8—2 óráig) megtekinthető.

A választást dr. Vass Károly városi tb. főjegyző vezeti.

A választás ellen az 1920: XVIII. t. c. 8. §-ának utolsó előtti bekezdése értelmében a választás megtörténte után 15 nap alatt lehet a város polgármesteréhez felszólalni.

Debrecen, 1932 november hó 1.

Dr. Vásáry István  
polgármester.

### Közszemlén a burkolási költségek kivétele

A 9550—1930. VII., az 1260. és 9711—1930. VII., a 3449—1929. VII., határozatokkal az 1925. évi burkolási költségek telkek szerinti megosztásából a Kálvin-tér, a 42151—1930. VII., a 8915—1930. VII. sz. a. 23962—1930. VII., a 10266—1932. VII. sz. határozatokkal az 1925. évi burkolási költségek telkek szerinti megosztásából a Kálvin-tér, a 42151—1930. VII., a 8915—1930. VII. sz. a. 23962—1930. VII., a 10266—1932. VII. sz. határozatokkal az 1926. évi burkolási költségek telkek szerinti megosztásából a Bethlen ucca I. sz. sz. Magoss György-tér és Bőszörményi ut pótkivételre rendeltetett el.

E pótkivételre elkészülvén azok a városháza I. emelet 20. sz. szobában 15 napi közszemlére kitétettek.

Debrecen, 1932 október 26.

Polgármester

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

### Kiadó

a HEGEDŰS és SANDOR Rt.  
Piac ucca 34. sz. üzleti helyisége  
teljes üzleti felszereléssel vagy  
anélkül

### Ki kell tölteni a házbérvallomási ivateket

Felhívja a városi adóhivatal a házbérvallomások, hogy a birtokukban levő házak utáni és 1933. évre szóló házbérvallomási ivateket november hó 1. napjától november hó 30. napjáig a városi adóhivatlnál, a ház fekvésére nézve illetékes kerületben benyújtani el nem mulasszák. A vallomáshoz szükséges nyomtatványt a városi adóhivatal 4. számú szobájában, az iktatóban, beszerzési ár megtérítése mellett lehet beszerezni. Figyelmezteti a városi adóhivatal a házbérvallomási iv beadására kötelezettek, — a háztulajdonosát vagy hasznélvezőjét, hogy a bevallás benyújtásának elmulasztása, a kiveendő 1933. évi házáadó utáni 5, illetve 10 százalékos bírság kivetését vonja maga után.

Debrecen, 1932 október hó 26.

Városi adóhivatal.

### A kihágási bíráskodás statisztikája a városnál

A városi kihágási bírósághoz az elmúlt hó folyamán új kihágási feljelentés történt 1026 esetben, melynek megoszlása a következő:

Allatgyógyászati kihágás 11, tilos erdei legeltetés 381, ipariskolai mulasztás 19, mezőrendőri kihágás 63, piac- és vásárrendészeti kihágás 25, vámfizetés elmulasztása 129, ebtartási szabályrendeletbe ütköző kihágás 299, ipari kihágás 61, közegészségügyi kihágás 23, mértékhieltesítési kihágás 7, utrendőri kihágás 8.

A városi kihágási bírók az elmúlt hónap folyamán 176 esetben hoztak ítéletet, 41 esetben azonban jogorvoslati ítélet ellen.

Kihágás miatt feljelentett az elmúlt hó folyamán 903 férfi és 123 nő.

### A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

## Gyümölcsfacsémeterék forgalombahozása és a faiskolákban végzendő őszi munkálatok

A városi elsőfoku közigazgatási hatóság közhírré teszi, hogy a gyümölcsfa forgalomba hozatalára nézve a f. évi őszi idényben is ugyanazok a szabályok vannak érvényben, amelyeket a város polgármestere 10965—1932. VI. számú határozatával megállapított és közhírré tett; vagyis faiskolai természetűeket a faiskolai lerakatokon és a faiskolák területén kívül csak a Méliusz-tér 2. szám alatti zárt piacon, származási szállítási igazolvánnyal és állandó szakértői ellenőrzés mellett lehet forgalomba hozni.

A zárt piaci árusítás folyó évi október hó 29-én vette kezdetét.

Egyidejűleg nyomtatékosan felhívja a hatóság a kert- és gyümölcsfajuttaladonosok figyelmét a törvényben kötelezően előírt őszi és téli védekezési munkáknak gondos és kellő időben történő elvégzésére; nevezetesen: lombhullástól rüggyakadástól a fákra található összes hernyófészkeket, valamint a fákra fennmaradt száraz lombot, virágokat hernyóollóval el kell távolítani és el kell égetni. Ugyanígy kell eljárni a fákra lévő összeszáradt, összeszúrodott gyümölcsökkel, az u. n. gyümölcsmumiákkal is, amelyek a monília (gyümölcspenész) nevű gomba betegségnek a csiráit hordják magukban. A fák törzsét és vastagabb ágait kéregkaparóval, drótkéfével alaposan meg kell tisztítani s a lehullott kéreg törmelékét, a lekaptart zuzmókat és mohákat a helyszínen szintén el kell égetni. A fa száraz, beteg és fertőzött ágai lefűrészelendők; a betegségek elpusztított, vagy megfertőzött beteg, száraz gallyak, amelyekben a gombabetegségek csirái rejtőznek, oly módon távolítandók el a fákról, hogy velük az egészséges ágrészből is egy arasznyi legyen levágva. Az elsűrűsödött koronából a felesleges vagy egymást sűrűlő ágakat, gallyakat összevágva egészen vagy részben ki kell vágni. A gyümölcsfák alja összegyereblyezendő s az összegyűlt hulladékokat a levágott ágakkal és gallyakkal a helyszínen elégetendő. A fákra található összes sebeket simára ki kell vágni és gyümölcsfakátránnyal be kell kenni, hogy a levegő, a víz, a rovar- és gomba kártevők elől légmentesen el legyenek zárva. A fák törzsét mésszel, meszes trágyával, véres agyaggal, sárral és hasonló anyagok keverékével nem szabad bemázolni,

mert ezzel sem a rovarokat, sem a gombacsirákat nem öljük meg, sőt még ártunk is vele a fának.

A fák alját lombhullás után egészen a csurgóig ásónyom mélyen fel kell ásni, mert levegőre a fák gyökérzetének is szüksége van. Ezzel elérjük azt is, hogy a föld felszínén levő gombacsirák és káros rovarok mélyen a földbe kerüljenek és ott elpusztulnak. A gyümölcsös földjének fűvel vagy lucernával való kihasználása káros, mert egyrészt elzárja a talajt a levegőzéstől, másrészt az állati és növényi kártevőknek a legjobb buvóhelye. Ha a fákat vagy azoknak gyümölcsét gombabetegség vagy rovar bántja, — permetezni is kell. A permetezett fa egészséges, bő termést ad és busásan visszafizeti a reá fordított munkát és költséget. Télen, teljes lombhullás után, amikor már a fák megtisztítottak, gyümölcsfa karbolineummal (dendrin, enda) kell permetezni és pedig pajzstetves és vértetves alma, körte és szilvafákat 15 százalékos, míg a zuzmós mohás fákat 10 százalékos oldattal. A sima héjú és fiatal, tiszta fákat ugyszintén a dió, kajsi- és őszi barack, cseresznye és meggyfákat gyümölcsfa karbolineummal permetezni nem szabad. A permetezést mindig a fa csúcánál, a legmagasabb ágaknál kell megkezdni és különösen télen alaposan meg kell áztatni a permetlével a fa minden részét. Csak fagymentes időben szabad permetezni. Ha az almafa vagy körtefa tövét is meg lepte a vértetű, úgy a vastagabb gyökereket télen fel kell vágni és 10 százalékos gyümölcsfa karbolineummal be kell kenni.

Minden kert- és gyümölcsfajuttaladonos maga is igyekezzék rábeszélni szomszédait, hogy a törvényben kötelezően előírt fatisztogatás után permetezzenek is, mert így egyik tulajdonos sem lesz kitéve annak, hogy fái szomszédjának gyümölcsöséből újra megkapják a betegségeket.

Nyomatékosan figyelmezteti a hatóság a kert- és gyümölcsfajuttaladonosokat, hogy a törvény előírta kötelező védekezési munkáknak a kellő időben és hatóság módján történő végrehajtását állandóan ellenőriztetni fogja és azok ellen, akik a védekezési munkákat elhanyagolják és mulasztásukkal a szomszédok védekezési munkáját is

### Maradék selymek

ismét kaphatók  
rendkívül olcsó árban  
A MAGYAR RUHAIPAR-nál.

hiábavalóvá teszik, — nem csak a törvényben előírt rendőri büntető eljárást teszi folyamatba, hanem terhükre és költségükre az elmulasztott vagy hiányosan végzett védekezési munkát is kénytelen lesz elvégeztetni.

Debrecen, 1932 október hó 25.

Dr. Vass Károly,  
tb. főjegyző.

### Ipari közigazgatás statisztikája Debrecenben

Az elmúlt hó folyamán 54 új iparjogositvány adatott ki. Ezek szakmák szerint a következőképpen oszlanak meg: szatócs 7, fuvaros 4, toll-, gyapjúkereskedő, rőfös-, rövidárkereskedő, gyümölcskereskedő 3—3, háztartási cikk kereskedő, építkezési anyagkereskedő, zsák-, ponyvakereskedő, ruha-kereskedő, fűszer- és csemegekereskedő, korcsmáros, cipész, fényképész, férfiszabó, lacikonyhás, timár 2—2, kecskégyártó, kefékötő, hentes, sütő, kézi-munkakészítő, kávémérés, ócskaruha-kereskedő, asztalos, cukrász, lakatos, szobafestő, mészáros, fehérművarrás 1—1.

A felsorolt iparok után folyamodók a város házipénztárába ipardij címén 454 P-öt fizettek be.

Iparmegszüntetési iránti bejelentés tételét 36 esetben.

Telepengedélyezési helyszíni tárgyalás volt 3 ipartelepelle kapcsolatban.

Zálogházi árverés volt a helybeli 2 zálogintézetben s ezzel kapcsolatban a zálogházakra előírt ellenőrzés is fogantatott.

Zárórántuli dolgozathásra az elmúlt hó folyamán 9 cég kért engedélyt.

Ucán járva-keve való árusításra 4 engedély adatott ki.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, két reggeli lapban, hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér. Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. Üzleti hirdetésre más tarifa. Felvilágosítással készséggel szolgálunk

## APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket felvesz este 8-ig kiadóhivatalunk: Ferenc József ut (Piac ucca) 49. telefon: 32-12 és 19-20; este 6-ig: Aczél antikvárium, Széchenyi ucca 2. szám és Vámosi Béla papirkereskedés, Színház-átjáró

### Levelezés

**Német**  
társalgás végett keresem fiatal, intelligens, született német hölgy ösmeretségét. — Megkeresést: „Tanulás” jellegére kérek. 1242

**Leány**  
vagy asszony tartós ismeretségét keresi urifü. Leveleket csakis randevu megjelölésével „Tél után jön a tavasz” jellegére kérek a kiadóba. 0001

### Betöltendő állás

részes konyhakertészetre keres Kiss Testvérek börtgyára. 1239

**Mindenes**  
leány felvétetik. Maróthy ucca 23. 1259

**Jobb**  
családból való fiatal leányt keres háziteendők végzésére magános özvegy uriaszony, akit mintegy családtagnak tekintene. Zöldfa ucca 14/a. 1238

**Csak megbízható**  
jól főző mindenest keresek vidékre. Jelentkezni Szent Anna ucca 10. III. em. 3. sz. 1243

**Ispánt**  
néhány ezer forinttal részleges üzlethez gazdaság keres. Cim a kiadóban. 1263

**Tanulmány**  
jócsaládból fiut felveszek koszt, lakással. — Lengyel kelmefestő, Csillag ucca 88. 1239

konfekcióhoz szabósegéd, ki vasalni, gépelni tud, felvétetik és kézilányok. Piac ucca 40. szám. Grószó 1292

**Ugyes**  
mindenes leány felvétetik. Kosuth u. 3. szám, II. emelet. 31

**Kerestetik**  
nagyobb családdal bíró konvenció cseléd; ugyanottan dinnyés, zöldségtermeléssel. Deák Ferenc 5. 1284

**Jó megjelensű**  
fiatal leányt kevés óvadékkal azonnal felveszek. Jelentkezni csak 10 óra után. Weisz-sütőde, Wesselényi ucca 17. 1214

**Jó**  
munkás csizmadiaségéd felvétetik. Csillag ucca 54. 1273

**Kifutófiut**  
felvesszünk, kerékpárral rendelkező előnyben. Jelentkezés vasárnap 10 órától: Sas ucca 3. udvarban. 1285

**Bejérőnöt**  
megbízható keresek Honvédtemető ucca 6. dr Szily Tibor. 6051

**Német**  
társalgás végett keresek fiatal, intelligens, született német hölgy ismeretségét. — Megkeresést „Tanulás” jellegére kérek. 11

**Kertész**  
résztes konyhakertészetre keres Kiss testvérek börtgyára. 6068

**Keves munkáért**  
tisztességes fiatalpárnak lakást adok. Szabolcska ucca 3. szám, Homokkert. 7

### Más keresek

**Német**  
kisasszony délutánra gyermek mellé ajánkozik. Csapó 41. keresztényület. 1272

**Jó**  
bizonyítvánnyal perfekt szakácsnő ajánkozik. Cim a kiadóban. 28

**Ügyvélőlt,**  
idősebb, átvénné iroda vezetését, esetleg átmenetileg részszesedésre, vagy későbbi átvételre. Cim a kiadóban. 25

**Manikürös**  
állást keres, aki ondolál is. Cim Trancsics Józsefné Nyir egyháza, Bessenyei tér 2. sz. fodrászúzet. 8

**LEGEREDMÉNYESEBEN HIRDETHET A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-ban.**

### Üzletek

Üzlethelyiség kiadó minden célra alkalmas, Szent Anna ucca 22. 5980

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, két reggeli lapban, hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér. Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. Üzleti hirdetésre más tarifa. Felvilágosítással készséggel szolgálunk

# APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket felvesz este 8-ig kiadóhivatalunk: Ferenc József ut (Piac ucca) 49. telefon: 32-12 és 19-20; este 6-ig: Aczél antiqvarium, Széchenyi ucca 2. szám és Vámosi Béla papirkereskedés, Színház-átjáró

**Kiadó**  
üzlethelyiség (volt hentes-üzlet) Csapó ucca 10. szám. Értekezni az ucca 1212

**Kis fűszerüzlet**  
jőmeneteli eladó és egy ruhaszekrény. Cim a kiadóban. 6000

**Üzlethelyiség**  
piacnál, Csapó 41. kiadó. — Értekezhetni Szent Anna 7. 1248

**Üzlethelyiség**  
Bethlen ucca legforgalmasabb részén bármely célra bérelhető. Liedermann ügyvédnél, Kálvin-tér három. 36

**Kisebb**  
fűszerüzlet áruval, berendezéssel betegség miatt sürgősen eladó. — Jánosi u. 44. 1256

**Kiadó**  
egy üzlethelyiség. Bádogos u. 2. Alföldi palota. 4450

**Kiadó**  
irodának, rendelőknek, szalonnak külön kis előszobából nyíló kis szoba. Batthyányi u. 5. 24

**Megbízható**  
egyénnek berendezett vendéglő kiadatik bérbé vagy percentre, megfelelő biztosítékkal. — Jelentkezhetnek: Gazdák Bankja, Kossuth u. 20

## Ingatlan

**Pék**  
ucca 39. számú ház eladó. Értekezni lehet: dr. Tervev Tamás és dr. Kovács Béla ügyvédek irodájában, Ferenc József ut 73. szám. 6041

**Parcellázott**  
házhelyek Homokkertben és Simonyi uton, Kardos-villa mögött eladók. Dr. Kovács, dr. app ügyvédi irodában, — Batthyány ucca 14. 3372

**Deák Ferenc**  
és Teleki uccai sarokházban szép korcsmahelyiség lakással olcsón bérbeadó. Reichmann, Széchenyi ucca 22. 1199

**Homok ucca 60**  
sz. ház beköltözhető 3 szobás lakással jutányosan eladó. — Farkas ügyvédnél, Hungária-palota. 1270

**Város**  
alatt kiadó 5 hold föld bér-fizetés helyett gyümölcsös létesítéséért. Vörösmarty 9. 41

**Bérbeadó**  
200 hold urilakkal (villanyerő, műút), készpénzzel, minden átvehető. Hirlapiroda, Széchenyi 6. 1290

**Város alatti**  
kisebb, jól felszerelt birtok, — tejjgazdasággal — átadó. Kedvező fizetési feltételekkel átvehető. Érdeklődők adják le címüket a kiadóba. 1245

**Rákóczi u. 52.**  
számú ház felerésze azonnal eladó. Értekezni: lehet dr. Nagy Samu ügyvéd, Péterfia ucca 2. sz. a. irodájában. 26.

**Debrecen**  
mellett, vidéki városban tisztviselőnek vagy nyugdíjasnak alkalmas 3 szoba, nagy üveges veranda, konyha, kamara és mellékhelyiségekből álló uri lakás eladó. Cim a kiadóban. 12

**Magános ház**  
teljesen új, mellékhelyiségekkel huszonkettő pengőért kiadó. — Vágóhid mellett, kerttel. — Városháza-terület, Piac ucca. 16

**Péterfia ucca 39.**  
számú ház eladó. Értekezni lehet dr. Tervev Tamás és dr. Kovács Béla ügyvédek irodájában, Ferenc József ut 73. szám. 6041

**Biró ucca 12.**  
számú magánlakás kerttel kiadó. Nyilastelepi megállóhoz közel. 4

**600 négyszögöl**  
szőlő helyben eladó. Városi bérház, Bocskai-tér 5., I. em. 4. ajtó. 1

**Csinosan**  
butorozott szoba kiadó. — Arany János u. 14., földszint. 1219

**Háromszobás**  
modern lakást májusra keresek központban. Ajánlatok kiadóba „Biztos fizetőnek”. 1236

**Uccai**  
három szoba, fürdő- és előszoba mellékkel kiadó. — azonnal kiadó. Simonffy 39.

**Egy**  
uccai pincelakás takarításért kiadó december 1-re. — Apafi ucca 20. 6056

**Szerény**  
uccai butorozott szoba kiadó. Esetleg üresen is. Görbe u. 15. sz. 17

**Egy**  
uccai szoba, konyha, kamara külön mosóház kiadó december 1-re Apafi ucca 20. sz.

**Rendkívül**  
olcsón kiadó Téglavetőben üzletnek is alkalmas lakás. Széchenyi u. 22. 1255

**Azonnan**  
vagy későbbre háromszobás földszinti udvari lakás Arany János 20. kiadó. 1251

**Kiadó**  
szoba, konyha, speiz, fűszermara azonnal. Sámsoni ut 25. 1252

**Kiadó**  
uccai két szoba, konyhas lakás mellékkel kiadó. — Széchenyi ucca 57. 37

**Bethlen**  
uccán szép szoba, konyhával kiadó. — Bérbevehető Liedermann ügyvédnél, Kálvin-tér három. 35

**Butorozott**  
szép szoba kiadó, esetleg konyha használatlaltal vagy elátással. Huszár ucca 13. 34

**Háromszobás**  
lakás mellékkel kiadó. — azonnal kiadó. Varga u. 10., ajtó 3. 40

**Kétszobás**  
uccai lakás azonnal kiadó. Ugyanott cégtábla eladó. — József kir. herceg ucca 41.

## Kiadóházak

**Modern**  
4 szobás, hallos lakos teljes komforttal II. emeleten — azonnal kiadó. Értekezni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 4598

**Kiadó**  
egy szoba, előszobás lakások, kizárólag irodának, üzleti célra, vagy garzonlakásnak. Csapó u. 10., az udvarban. 1212

**Csinosan**  
butorozott szoba kiadó. — Arany János u. 14., földszint. 1219

**Háromszobás**  
modern lakást májusra keresek központban. Ajánlatok kiadóba „Biztos fizetőnek”. 1236

**Uccai**  
három szoba, fürdő- és előszoba mellékkel kiadó. — azonnal kiadó. Simonffy 39.

**Egy**  
uccai pincelakás takarításért kiadó december 1-re. — Apafi ucca 20. 6056

**Szerény**  
uccai butorozott szoba kiadó. Esetleg üresen is. Görbe u. 15. sz. 17

**Egy**  
uccai szoba, konyha, kamara külön mosóház kiadó december 1-re Apafi ucca 20. sz.

**Rendkívül**  
olcsón kiadó Téglavetőben üzletnek is alkalmas lakás. Széchenyi u. 22. 1255

**Azonnan**  
vagy későbbre háromszobás földszinti udvari lakás Arany János 20. kiadó. 1251

**Kiadó**  
szoba, konyha, speiz, fűszermara azonnal. Sámsoni ut 25. 1252

**Kiadó**  
uccai két szoba, konyhas lakás mellékkel kiadó. — Széchenyi ucca 57. 37

**Bethlen**  
uccán szép szoba, konyhával kiadó. — Bérbevehető Liedermann ügyvédnél, Kálvin-tér három. 35

**Butorozott**  
szép szoba kiadó, esetleg konyha használatlaltal vagy elátással. Huszár ucca 13. 34

**Háromszobás**  
lakás mellékkel kiadó. — azonnal kiadó. Varga u. 10., ajtó 3. 40

**Kétszobás**  
uccai lakás azonnal kiadó. Ugyanott cégtábla eladó. — József kir. herceg ucca 41.

**Különbejáratu**  
butorozott szoba teljes ellátással kiadó. Csapó u. 13., keresztpalota. 1266

**Átadó**  
Piac ucca 64. szám alatti háromszobás emeleti lakás. 1257

**Rendkívül**  
előnyös áron azonnal kiadó Kossuth ucca 28. alatt emeleti háromszobás, fürdőszobás lakás. 1258

**Hungária-palotában**  
3 szobás modern lakás 2 bejárattal azonnal kiadó. 1271

**Kétszobás,**  
konyhas lakás ujjonnan festve november 15-re olcsóért kiadó. Arany János ucca 16. 1288

**Különbejáratu**  
butorozott szoba 1—2 személynek esetleg ellátással kiadó. Piac ucca 68., II. emelet, keresztpalota. 1287

**Kiadó**  
modern 4 szobás uccai urilakás, azonnal elfoglalható. Értekezni Alföldi Takarékpénztárnál. 4449

**Két**  
szoba azonnalra kiadó udvari épületben. Miklós ucca 25. 254

**Kiadó**  
egy szoba, előszobás lakások irodának vagy garzonlakásnak. Csapó u. 10. szám, az udvarban. 32

**Kiadó**  
kettő szoba, konyha, speiz, pince. Vendég ucca 38. 42

**Egy**  
szoba, előszoba, konyha, speiz kiadó. Piac 79. 1247

**Modern**  
kétszobás, fürdőszobás új kerti lakás kiadó. Tisztviselő telep, Forgács u. 5. 1275

**4 szobás**  
komfortos lakás Bethlen ucca 58. alatt igen olcsón kiadó. Értekezhetni: dr. Dróth iroda, Piac u. 49. 1281

**Miklós 25.**  
két szoba, konyha azonnalra kiadó, udvari épületben. 1286

**Butorozott**  
szoba, konyhasználattal magános egyénnek azonnal kiadó. Nap ucca 5. 15

**Különbejáratu**  
butorozott szoba kiadó. — Vigkedvü Mihály ucca 16. 21

**A központban**  
szép uccai szoba, előszoba kapualatti bejárattal, fürdőszobával szépen butorozva garzonlakásnak kiadó. Iskola ucca 8. 6058

## MACHÓ FERENC

FM. ingatlanforgalmi irodájának hirdetései.  
Iroda: Svetits-palota. (Telefon: 11—10.)

Mielőtt bármilyen ingatlant venne, vagy eladna, forduljon bizalommal irodámhoz. Temérdek alkalmi vétel előjegyezve.

### ELADÓ HÁZAK:

70.000  
Magoss György-tér 28.

30.000  
Kishegyesi út 15.

28.000  
Szent Anna u. 58.

25.000  
Bethlen u. 56.

19.000  
Árpád-tér 47.

16.000  
Jerikó 57.  
Nyil 119.

11.500  
K. Tóth 15., italméréssel.

10.000  
Szigligeti 8.  
Iren 4.

8.500  
Domokos Lajos 6., gyümölcsöskert.

7.000  
Vendég 79.  
Kerti 8.  
Bercsényi 15.

6.200  
Csap 18.  
Móricz 20.

5200.  
Kis u. 7.

4.200  
Németh 27.

4000.  
Báthory Mihály 3.

1.500  
Fülöp 33.

1300.  
Branyiskó 8.

1000.  
Fancsovits 105.

### OLCSÓN ÁTVEHETŐ HÁZAK MODERN LAKÁSOKKAL:

Dobozy,  
Poroszlay,  
Széchenyi,

**TELKEK:**  
Központi egyetemmel szemben, tanári villáknak elsőrendű.

### FÖLDEK:

Fancsikán 10,  
Elepen 20,  
Nagycsereén 36,  
Bellegelén 32,  
Ebesen 75,  
Epreskert 31,  
Vámospércsen 273,  
Ondódon 3 és fél katasztrális hold.

### ELADÓK:

Sokszorosítógép,  
vas csőágy,  
Petroleumkályha.

### MEGVÉTELRE KERESÉK:

Családi házakat,  
birtokokat,  
Ondódi földet,

### Házkezelést vállalok

bérházaknál, — mindenben nagy gyakorlattal csekély díjazás mellett.

### Timárság:

gépberendezéssel és felszereléssel rendkívül olcsón bérbeadó.

### Lakás Piac uccán, modern 3 szobás, olcsón átadó.

Széchenyi uccákban.

**Kiadó:**  
2 szoba, vagy 1 szoba fürdőszoba használatlaltal butorozva vagy anélkül.  
Lakótárs kerestetik.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, két reggeli lapban, hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér. Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. Üzleti hirdetésre más tarifa. Felvilágosítással készséggel szolgálunk

# APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket felvesz este 8-ig kiadóhivatalunk: Ferenc József ut (Piac ucca) 49. telefon: 32-12 és 19-20; este 6-ig: Aczél antiquarium, Széchenyi ucca 2. szám és Vámosi Béla papirkereskedés, Színház-átjáró

egy szoba, konyhás mellék-helyiségekkel, villany, kétszáznegyven öles kert november 15-re kiadó. Kinizsi 61.

### Kiadó

telepen egy kétszobás lakás. — Értekezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 19

### 3-4 szobás,

fürdőszobás lakást keresek azonnal. Ajánlatokat „Költözökös” jellegre a kiadóba kérek. 5

### Butorozott

különbejáratos szoba 1-2 személynek kiadó. Eötvös u. 7. 2

### Egy

szoba, konyha kiadó. Méliusz-tér 10. 6069

### Kiadó

Piac ucca öt alatt öt éven át ügyvédi irodának használt félemeleti uccai szoba hasonló vagy más célra, esetleg irodaberendezéssel. 6070

## Eladás

Ea szemmel fut, csak alacskaival fűtsön. Ez hivatalosan elismert első osztályu borsodlói. Öt mázsa 16, tíz mázsa 31 pengőért házhoz szállít Prohászka és Társa, Bethlen u. 44. Telefon 11-61. 5319

### Eladó

festett kredenc, gáz, csillár, függönytartók, mázó gép, számozógép és egy két méter hosszú asztal. Csapó u. 10., udvarban. 1212

### Alacska

szén 3.20, hasábfá 2.80, vágva 3.20. Grünfeldnél, Csapó 16. 1225

### Valódi

tiszta angol yorkshirei választott malacok eladók. — Piac ucca 75. Házfelügyelő. 5987

### Értékes

ebéldobutó kéz alatt olcsón eladó. Bethlen u. 4. Schwarz asztalosnál. 43

### Cimbalom

majdnem új és egy nagyobb srófós káposztáskád eladó. Szent Anna 22. I. em. 6053

### Eladó

egy jókarban levő ványológép. Csapókert, Jánosi ucca 87. szám. 1274

### Eladó

antik székek, asztalok, fotélek, garnitúra szekrények. Miklós 51. Czeglédy. 1246

### Eladó

komplett hálószoba, vitrin, konzultiór, egyéb cikkek. Cim a kiadóban. 1249

### Ujlétai

zamatos ujjbor kapható: Zöldfa ucca 14/a, literenként 44 fillér. Nagyobb vételnél megfelelő árendemény. 1237

### Szülő

mézédes Dinka friss szedés, napi árban még kapható Molnár Lukátsnál, Zöldfa u. 1. szám. 6053

### Szorgalmasan

énekző h... madarak eladók. Eötvös ucca 15. sz. 1254

### Női

fekete télikabát, jó minőségű, olcsón eladó. Szappanos u. 22. 30

### Eladó

nagy Singer szabógép 70 pengőért. Tóth, Borz 11. 38

### Gyönyörű

lakberendezés, háló, ebédlő, uriszoba, könyvszekrény, — vitrin, szekréter, komót, hencserek olcsón eladó. Piac u. 44. 1293

### Elegáns

divatos női kalapokat már 5 pengőért vásárolhat „Lili” kalapszalomban, Piac 44. 1294

### Eladó

Ungvári József kertészettől 80 fillértől gyümölcsfák és többfajta gyökéres csemege és bor szőlőveszszők. Vargakert, Legányi ucca 35. 1251

### Férfiöltöny,

szmoking, kalap, cipő, álló petróleumlámpa eladó. Hungária-palota, első emelet hat. 1252

### Rádió,

hálózati hangszóróval, jókarban olcsón eladó. Domb ucca 4., keresztútjé. 1268

### Deák

Ferenc uccában 3 szobás komfortos lakás olcsón kiadó. Telefon 23-06. 1289

### Két

jókarban női kabát eladó. Arany János ucca 45. 1258

### Piac

ucca 51. szám alatti I. emeleti uccai 6 szobás lakás kiadó. Értekezés dr. Gergely Jenő ügyvédnél, Piac ucca 16. 253

### Eladó

másológép, szőzőgép, 2 méter hosszú asztal, festett kredenc, gázcsillár, függöny tartók. Csapó ucca 10. 33

### Nagyon

szép hálószobák, vitrinek, — könyvszekrények, kandellábrák, antik kanapék, fotélek, székek, íróasztalok, gázkályhák, betegtolókocsik, — szobaklozetek olcsó árban elárusítottak az Ingószágház közvetítő rakásában. 39

### Edelényi

szenet, 50 kgr-ot is hához szállítok egy pengő ötvenért. Oesztreicher, Zsák u. 3. 1282

### Könyvszekrény,

konyhakredenc, hencser, divány, ágy, sifon, asztal, szék, háló 60 P eladó. Hatvan 21. 1280

### Eladó

olcsó deszkák, gerendák — közvágóhid mögött. Malom ucca 10. 1279

### Széles

szőnyegszövőgép eladó. — Kossuth ucca 30. 27

### Gyerekkocsi

olcsón eladó. Apaffy u. 20. A

### Egy

előszobaszekrény eladó. Károly Ferenc József ut 26-c. 23

### Eladó

több adómentes kis ház telepen, észleltf... — Értekezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 18

### Eladó

használt ebéldobutó. Csonkai ucca 44. 5589

### Alig használt

larna városi bunda, közep-termetre, eladó. — Török Bálint ucca 20. 6057

## Wiel

### Cserépkályhát,

kettőt, használt állapotban, de jókarban levőt vennék. — Weinberger Lajos Derecske. 1221

### Keresek

három vagy négykerekű biciklit gyermek részére. Cim a kiadóban. 6044

### Cipészgép

simát, jó állapotban levőt megvételre keres Weinberger cipőgyár, Csapó ucca. 1227

### Fémfűrőgép

vennék kisebbszerű spanolósat. Cim a kiadóban „használt” jellegre. 1241

### Fűszerberendezést

használtat, jó állapotban levőt veszek. Szilágyi, Apaffy ucca 111/f. 1244

### Birkát

vennék nagyobb mennyiségben. Értekezhetni lehet: Simonyi ut 18. 1260

### Veszek

használt fenyőfát, ócska ládákat. Faüzlet, Piac u. 58. 1291

### Íróasztalt

és vitrint megvételre keresek. Fáy, Ferenc József ut 71., II. em. 1276

### Friss

lőtrágyát veszek. Gulyás Endre kertészete, Budai E. ucca 27. 9

## Pénz

### 200—300

pengő kölcsönt keresek ingatlan fedezetre, Magas kamatra. Móric ucca 10. 6045

## Különféle

### Jogfolytonos

körcsma kiadó, esetleg házzal eladó. Háztulajdonos Apaffy ucca 113. 1247

### Hurkaestély

Mercur vendéglőben. Szenzációs hurka, kolbász, remek borok, kitünő cigányzene. Magyaros vendégszeretettel meghívok mindenkit. Hatvan ucca 61. szám alatt. 1226

### Tejelő

tehenet, 2 darabot, téli tartásra elvállalok. Cim a kiadóban. 29

### Női hócipő,

hócsizma talp, sarok 2.80. Tóth cipőüzem, Hatvan u. 4. 1264

### Biztosítottak

Országos Egyesülete: Debrecen, Rákóczi 26. Életbiztosítások valorizálását, visszaváltását és egyéb biztosítások rendezését eszközözi. — 1257

### Elismert

érdemlően megfestem télikabátját öt, öltönyét hat pengőért. Libánci vegytisztító, Péterfia 4. 3739

### Nyugdíjas

férfit, esetleg nőt albérletbe felveszek. Faragó ucca 3., ajtó 3. 1283

### Levélpapírok,

papírszalvéták, mindenféle papírárak, írószerek olcsón beszerezhetők Vámosi papirkereskedésben, Színház-átjáró. 1278

### Alkalmi

vételű, kedvelt gyártmányu, használatlan, új, továbbá kevésbé használt gazdasági gépek előnyösen beszerezhetők L. Lukács Vilmos gépnagykereskedőnél, Nyiregyháza, 6023

### 350 köbméteres

„Exelsior” motorkerékpár — üzempépes, olcsón eladó. Ajtó u. 26. 6

### Foxi

találtatott, fehér-fekete, kővér. Hunyadi u. 17. alatt átvethető. 10

### Budapesten

hüvösvölgyi családi villában nagy park. Uri lányoknak otthont, üdülést, zongora, német, angol, olasz tanítást nyújt. Fizető vendégeket vállal. Külön szobák, fürdőszobával keresztény magános uriaszony. Bővebbet Bijon szalon Debrecen, Kálvin-tér 2. Levél cím Budapest I., Völgy u. 28. 5926

LAPTULAJDONOS:  
DEBRECENI  
FÜGGETLEN UJSÁG  
VÁLLALAT.

Nyomatott  
NAGY KÁROLY ÉS TARSAI  
kőrforgógépén,  
Debrecen, Piac ucca 49. szám.

10  
szavas

apróhirdetését

50  
fillérért

hétköznap

vasárnap 70 fillérért a Debreceni Független Ujságban és a Debreceni Ujságban (Hajdúföld) közöljük.

Levelőzés, Házasság rovatban közölt, vagy üzleti apróhirdetések duplán számítatnak

Apróhirdetését feladhatja: reggel 8 órától d. u. 6-ig:

Aczél antiquarium, Széchenyi ucca 2.  
Vámosi Béla papirkereskedésében, Színház-átjáró.

REGGEL 8-tól ESTE 8-ig:

kiadóhivatalunkban PIAC UCCA 49., (főldszínt).